

नयाँ अनुहारको खोजीमा मिस नेपाल

काठमाडौंका दस, ललितपुरका दुई, रूपन्देहीका दुई तथा सुनसरी, कैलाली, बाँके, भद्रापुर र मोरङका एक-एक गरी जम्मा १९ जना प्रतिस्पर्धी। मिस नेपाल उपाधि विजेतामा हुनुपर्ने गुणका सम्बन्धमा यी १९ जना प्रतिस्पर्धीको आ-आफ्नै तर्क छ, तथापि आत्मविश्वास, बौद्धिकता, बुद्धिमत्ता, सुन्दरता, इमान्दारिता, आकर्षक व्यक्तित्व एवं नेपाली समाजको प्रतिनिधित्व गर्न सक्ने तथा जिम्मेवारी वहन गर्ने क्षमता भएको व्यक्तित्व नै मिस नेपाल उपाधिका लागि सही व्यक्ति हुने उनीहरूको सामूहिक धारणा छ। आफूमा उल्लेखित गुणहरूको विकासका लागि उनीहरू विगत ६ सातादेखि कडा परिश्रम गरिरहेका छन् र उनीहरू फाइनल खेल्ने तयारीमा छन्। मिस नेपाल उपाधिको दौडमा प्रतिस्पर्धी गरिरहेका १९ जना प्रतिस्पर्धी सुन्दरीमध्ये भोलि साँझ अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्रमा सम्पन्न हुने अन्तिम प्रतिस्पर्धामा छनौट हुँदैछन्। डावर वाटिका मिस नेपाल-२००७।

मिस नेपाल प्रतियोगिताको १३ औं संस्करणका रूपमा आयोजना हुन लागेको यस पटकको प्रतियोगिताका लागि गत जनवरी महिनामा

आवश्यक योग्यताका आधारहरू सार्वजनिक गरिएको थियो, जसअनुसार मिस नेपाल २००७ का लागि ५ फिट ४ इन्च अग्लो, १९ देखि २५ वर्ष उमेर समूहकी, दस जोड दुई, प्रमाणपत्र तह वा सो सरह शिक्षा पूरा गरेकी नेपाली नागरिकले मात्रै आवेदन दिन पाउने नियम बनाइयो। संख्यात्मक रूपले धेरै र सबैतिरबाट सहभागिता होस् भन्ने उद्देश्यले उपत्यकाबाहिरका चार ठाउँ वीरगन्ज, धरान, पोखरा तथा बुटवलमा पनि आवेदन फारम भर्ने व्यवस्था मिलाइएको थियो। प्रतियोगितामा भाग लिन अधिराज्यभरिबाट आएका ३ सय आवेदनबाट पहिलो चरणमा ७५ जना छानिएका थिए, जसमध्ये उचाइ, तौल, शारीरिक बनावट, प्रारम्भिक फोटोसेसन, सामान्य ज्ञान, आईक्यू तथा अन्तर्वाताका आधारमा सम्भावित २५ जना युवती मिस नेपाल प्रतियोगिताका लागि छानिएका थिए। तीमध्येबाट पनि लगनशीलता, दखल, आत्मविश्वास, व्यक्तित्व एवं क्षमताका आधारमा १९ जनाले मिस नेपाल २००७ को अन्तिम दौडका लागि आफूलाई छनौटमा पार्न सफल भए। त्यसपछि फेब्रुअरी १८ देखि

प्रारम्भ भयो- कडा परिश्रम र प्रशिक्षणका दिनहरू।

काठमाडौं जेसिजको सहभागितामा द हिडेन ट्रेजरको आयोजनामा सम्पन्न हुने डावर वाटिका मिस नेपाल-२००७ प्रतियोगितालाई विगतका आयोजनाभन्दा अझ बृहत् भव्य, पृथक् र स्तरीय बनाउन खोजिएको कुरा आयोजक संस्थाका गिरेन्द्रमान राजवंशी बताउँछन्। जसअनुसार प्रतियोगितालाई जनमानसबीच अझ परिचित बनाउन यस पटक वाटिका माई च्वाइस कन्टेस्ट पनि समावेश गरिएको छ।

टीएचटी लाइभमार्फत २७२२ मा डीभीएमसी टाइप गरी स्पेस दिएर प्रतियोगी नम्बर टाइप गरी एसएमएस पठाएर आफूलाई मन परेकी सुन्दरीलाई मत दिने व्यवस्था गरिएको छ। दर्शक मतका आधारमा अन्तिम प्रतस्पर्धालाई क्रममा वाटिका माई च्वाइस छनौट हुनेछिन्।

राजवंशीका अनुसार मिस नेपाल प्रतियोगिता सुन्दरता र बौद्धिकताको परीक्षण मात्र नभएर प्रत्येक प्रतिस्पर्धीलाई समाजसँग अझ बढी नजिक्याउने र उनीहरूमा सामाजिक उत्तरदायित्वको भावना विकास गराउने प्रयास पनि हो, जसअनुसार विभिन्न भ्रमणहरू सञ्चालन गरिएका थिए। भ्रमणका सिलसिलामा मिस नेपाल प्रतिस्पर्धीहरू नक्सालस्थित बालमन्दिर र माइती नेपाल पनि पुगेका थिए। भ्रमणकै क्रममा प्रतिस्पर्धीहरू बालुवाटारस्थित विश्व वन्यजन्तु संरक्षण कोष, बनेपास्थित डावर ग्रीन हाउस आदि स्थानमा पनि पुगेका थिए।

यस पटकको प्रतस्पर्धामा सहभागि सुन्दरीहरूलाई सञ्चारमाध्यम र क्यामेरा सामु सहजताका साथ प्रस्तुत हुन छुट्टै छायांकन टोलीको समेत व्यवस्था गरेको छ।

बाँकी पृष्ठ २१ मा

साप्ताहिक

क्यासेट

सिमल

सविना कार्कीको पहिलो गीतसंग्रह 'सिमल' लाई द बेस्ट टोन म्युजिक प्रालि.ले बजारमा ल्याएको छ। गीतसंग्रह सिमलमा चेतन कार्की, श्रीपुरुष ढकाल, प्रतिमा श्रेष्ठ, किरण खरेल, रमण धिमिरे, स्वप्निल बराल, विश्वम्भर खतिवडा तथा पल्यसाको शब्द सुन्न पाइन्छ। त्यसैगरी संग्रहका गीतमा राजु सिंह, आनन्द कार्की, सचिन सिंह तथा सिजन भुजेलले संगीत दिएका छन्।

कम्मासका

चर्चित ब्यान्ड दि एक्सको नयाँ गीतसंग्रह 'कम्मासका' श्रोतामाभ आएको छ। धौलागिरि क्यासेट सेन्टरले बजारमा ल्याएको यो गीतसंग्रहमा एउटा चिठीको, चाहे दुनियाँले, को छ र अमर, च्याड्वा दाइलगायत आठवटा गीत समाविष्ट छन्।

हेरिहूँ लाग्छ

नमोबुद्ध क्रियसन्त्को प्रस्तुतिमा लोक तथा दोहोरीगीतको संग्रह 'हेरिहूँ लाग्छ' बजारमा आएको छ। यो गीतसंग्रहमा दीपेन्द्र रसाइली तथा एकराज विश्वकर्माको शब्द छ। संग्रहका लागि दीपेन्द्र रसाइलीले लय संकलन गरेका हुन् भने स्वरमा रसाइलीका अतिरिक्त सुशमा लामा तथा रजनी सिंह पनि सहभागी छन्। संग्रहमा धरानै जाँदा, रोधीघरको एवं नभेटेको धेरै भो दोहोरी गीत समाविष्ट छन्।

ग्यालरी

- चित्रकार लक्ष्मण श्रेष्ठका एब्टुचाकट कला धरानेरुले पनि अवलोकन गर्ने अवसर पाएका छन्। युवा कला केन्द्रले आयोजना गरेको तीनदिने 'पानी रंग प्रदर्शनी'मा धरानेरुले श्रेष्ठद्वारा निर्मित एक चित्र हेर्ने अवसर पाएका हुन्। लक्ष्मण श्रेष्ठले वि.सं.२०२५/०२६ तिर बनाएको उक्त चित्र राजधानीको एक कन्टेनरमा फालिएको अवस्थामा ०५४/५६ सालमा भेटेर बरिष्ठ चित्रकार कर्ण मास्केले संकलन गरेका थिए। उक्त एब्टुचाकट कला तैल रंगको छ। श्रेष्ठको उक्त चित्रसहित शनिवार सम्पन्न प्रदर्शनीमा बरिष्ठ चित्रकार कर्ण मास्के र रमेश खनालसहित १७ जना युवा कलाकारले पानी रंगमा तयार पारेका ८५ चित्र प्रदर्शनीमा राखिएको थियो।

- एक दशक लामो द्वन्द्वको समयमा नेपाली चित्रकलाको अवस्था र त्यसबेलाको नेपाली जीवनशैलीलाई प्रतिनिधित्व गर्ने चित्रहरूको सँगालो लिएर काष्ठमाण्डप आर्ट स्टुडियोका सात कलाकार गत शनिवार अमेरिकाको भ्रमणमा निस्किएका छन्। 'यथार्थका प्रतिविम्ब' अर्थात् 'रिफ्लेक्सन अफ रियालिटी' शीर्षक राखिएको उक्त चित्रकला भ्रमण एक महिना लामो हुनेछ। सन फ्रान्सिस्कोस्थित सोम आर्ट कल्चरल सेन्टरको निमन्त्रणा पाएर भ्रमणमा गएका यो टोलीले नेपाली जीवनशैली, संस्कृति एवं समसामयिक चित्र प्रदर्शन गर्नेछ। समूहमा एरिना तामाकार, आशा डंगोल, प्रदीपकुमार बजाचार्य, प्रमिला बजाचार्य, भाइराजा महर्जन, सुनीला बजाचार्य तथा विनोद प्रधान छन्।

- नेपाली चित्रकलाको क्षेत्रका सक्रिय एक दर्जनभन्दा बढी अग्रज कलाकारको सहभागितामा गत साता एक कार्यशाला सम्पन्न भएको छ। सिंह आर्ट ग्यालरीको आयोजनामा सम्पन्न दुईदिने उक्त कार्यशालामा तयार भएका चित्रलाई आगामी वैशाखको पहिलो साता प्रदर्शनीमा राखिनेछ।

रंगमञ्च

-सर्वनाम नाट्य समूहले आफ्नो यात्रा २५ वर्ष पुगेको उपलक्ष्यमा गत आइतबार राजधानीमा विशेष कार्यक्रम आयोजित गर्‍यो। पञ्चायती व्यवस्थाको तत्कालीन प्रतिकूल अवस्थामा नाटकको माध्यमबाट जनचेतना फैलाउने उद्देश्यले स्थापना भएको सर्वनामले सडकलाई नाटक मञ्च बनाउँदै आफ्ना रंगयात्रा तय गरेको थियो। कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि साहित्यकार डा. ध्रुवचन्द्र गौतम, सर्वनामका निर्देशक अशेष मल्ल आदिले नेपाली रंगकर्ममा सर्वनामको भूमिकाको विषयमा मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए। कार्यक्रममा 'सर्वनाम' वृत्तचित्र प्रदर्शन तथा 'क्रम-उपक्रम' नाटक मञ्चन गरियो। बदलाको भावनाले गरिने युद्धले कसैको भलाइ हुँदैन भन्ने सन्देश बाकेको नाटक क्रम-अनुक्रममा आफ्ना पुर्खाको हत्याको शंकाका आफ्नै साथीको हत्या गरेर पछुताउने युवाको कथा प्रस्तुत गरिएको छ। त्यसैगरी एकपटक युद्ध प्रारम्भ भएपछि त्यसको पूर्ण अवसान हुन निकै गाह्रो हुने अवस्थालाई पनि नाटकीय विम्बमा उतारिएको थियो। कार्यक्रममा भीममाया प्रजापतिलाई सर्वनाम अनुशासन पुरस्कारबाट सम्मानित गरिएको थियो।

-हेटौँडामा रहेर नाट्यकर्ममा समर्पित युवाहरूले स्थानीय नाट्यक्षेत्रलाई व्यवस्थित गर्ने उद्देश्यले नाटकघर निर्माण गर्ने भएका छन्। एक दशकदेखि रंगमञ्चमा क्रियाशील रंगकर्मीहरूले अभिव्यक्ति नाटक घर निर्माण गर्ने बताएका छन्। करिव ६ लाखको बजेट छुट्याइएको उक्त नाटकघर हेटौँडा १० नम्बर वडामा निर्माण हुनेछ। नाटकघर निर्माणका लागि कोष पनि खडा गरिएको छ।

-श्री लुनकरणदास गंगादेवी चौधरी साहित्य कला मन्दिरद्वारा हरेक वर्ष प्रदान गरिँदै आएको 'सरस्वती सम्मान' यस वर्ष रंगकर्मी सुनील पोखरेललाई प्रदान गर्ने निर्णय गरिएको छ। लामो समयदेखि नेपाली रंगमञ्चमा सक्रिय रही यस क्षेत्रलाई राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय जगत्मा लोकप्रिय बनाउन योगदान गरेबापत पोखरेललाई उक्त सम्मान प्रदान गर्न लागिएको कला मन्दिरले जनाएको छ।

तपाईंको यो साता

ज्यो. पं. ओजराज श्याख्खा जोहनी

मेष

साताको सुरुमा स्वास्थ्य गडबड रहनेछ। काममा अवरोध आउनाले मनोबल घट्न सक्छ। खर्च एवं विवादका साथै कुरा काट्नेहरू बढ्नेछन्। समयमा निर्णय नहुँदा हात परेको कामसमेत फुल्न सक्छ। विश्वास गरेकाहरूले धोका दिनेछन्। भूटा आरोप पनि लान सक्छ। बुधवार तथा बिहीवार मानसम्मान मिल्ने, काममा खुबार आउने तथा आम्दानी हुने योग छ। मन प्रसन्न रहनुका साथै यात्रा हुनसक्ने देखिन्छ।

वृष

मन प्रसन्न रहनेछ। आफूमाथि अरूको विश्वास बढ्नेछ। काममा सफलता मिल्नुका साथै यात्रा हुने योग छ। भेटघाटमा रमाउने अवसर जुट्नेछ। पहिलो भेटमै प्रभावित हुनेहरूले सहयोगी हात बढाउनेछन्। मानसम्मान प्राप्त हुनेछ। धन आर्जन पनि हुनसक्छ। सोमवारदेखि स्वास्थ्यमा समस्या देखा पर्ने काममा अवरोध आउने तथा चिन्ता बढ्ने योग छ।

मिथुन

परिश्रम गर्नुपरे पनि धन आर्जन गर्ने अवसर जुट्नेछ। मानसम्मान मिल्नुका साथै नयाँ काम गर्ने अवसर प्राप्त होला। सोच्ने शक्ति बढ्नेछ। अध्ययनमा प्राप्त हुने सफलता यथावत् रहनेछ। यात्रा अनि धन आर्जन हुनसक्छ। पराक्रम बढ्नुका साथै अधुरा काम बन्ने एवं नयाँ काम पाइने योग भए पनि बुधवार तथा बिहीवार स्वास्थ्यमा समस्या र काममा अवरोध आउने अनि चिन्ता बढ्ने योग छ।

कर्कट

गलत विचार बढ्नेछ। समयमा निर्णय नहुँदा आफ्नो काममा अरूले नै अधिकार जमाउनेछन्। स्वास्थ्य पनि गडबड रहला। मन दुविधाग्रस्त रहे पनि आफन्तहरूको पर्याप्त सहयोग मिल्नेछ। अध्ययनमा प्राप्त हुने सफलता कायमै रहनेछ। यात्रा हुनसक्छ। मानसम्मान पनि पाइनेछ। धन आर्जन गर्ने अवसर जुट्न सक्छ।

सिंह

आफन्तहरूको सहयोग मिल्नेछ। पराक्रमको तीव्रता कायमै रहनेछ। सोच्ने शक्तिका साथै व्यवसाय बढ्ने क्रम यथावत् रहनेछ। धन आर्जन गर्ने अवसर जुट्नेछ। शत्रु बढ्ने हुँदा सजग रहनुहोला। बोलीको प्रभाव बढ्नेछ। खर्च एवं विवाद फसिने हुँदा बोल्दा विचार पुऱ्याउनु उचित हुन्छ। स्वास्थ्य गडबड रहने हुँदा खानपानमा ध्यान दिनुपर्ने बेला छ। अरूको विश्वास गरिहाल्नु उचित हुँदैन।

कन्या

पराक्रम बढ्नेछ। काममा सफलता पाइने एवं धन आर्जन गर्ने अवसर जुट्नेछ। मित्र तथा परिवारजनको उचित सहयोग प्राप्त होला। व्यवसायमा लाभ हुनुका साथै यात्रा गर्ने अवसर जुट्नेछ। धार्मिक कार्यमा रूचि बढ्नेछ। भाग्यले पनि साथ दिनेछ। बोली प्रभावशाली हुनुका साथै अरूबाट प्रशंसा पनि पाउनुहोला। कुरा काट्नेहरू प्रशंसा गर्न थाल्नेछन्।

तुला

समय बलियो छ। मानसम्मान मिल्नेछ, भने अरूले तपाईंमाथि विश्वास गर्नेछन्। सोच्ने शक्ति, प्रसन्नता, पराक्रम एवं बोलीको प्रभाव बढ्नेछ। अधुरा काम बन्ने तथा नयाँ काम पाइने योग छ। धन आर्जन गर्ने अवसर जुट्नेछ। स्वास्थ्यमा समस्या देखा पर्ने सक्ने हुँदा खानपानमा ध्यान दिनुहोला। व्यवसाय एवं यात्रामा सोचेजस्तै सफलता प्राप्त हुनेछ।

वृश्चिक

समय मध्यम रहनेछ। मानसम्मान बढ्नेछ भने कुरा काट्नेहरू प्रशंसा गर्न थाल्नेछन्। त्यसपछि घरेलु समस्याले सताउनेछ। मित्र तथा परिवारजनबाट आलोचित हुनुपर्नेछ। सफलताका लागि घरबाहिरै रहनु उचित हुन्छ। अध्ययनमा प्राप्त हुने सफलता यथावत् रहनेछ। यात्रा हुने योग छ। धन आर्जन गर्ने तथा मान एवं भोजन प्राप्तिको अवसर जुट्नेछ।

धनु

साता त्यति राम्रो छैन। सुरुमा खर्च एवं विवाद बढ्नेछ। काममा अवरोध आउनाले मनोबल घट्न सक्छ। स्वास्थ्य गडबड रहनेछ। समयमा निर्णय नहुँदा आफ्नो काममा अरूले नै अधिकार जमाउनेछन्। घरेलु समस्याले सताउनेछ, सोमवार तथा मंगलबार काममा सफलता मिल्ने, मानसम्मान एवं पराक्रम बढ्ने तथा नयाँ काम पाइने योग छ। अरूबाट सहयोग पनि पाउनुहोला।

मकर

सोच्ने शक्ति बढ्नेछ भने आम्दानी पनि हुनसक्छ। अरूबाट पर्याप्त सहयोग पाउनुहोला। अध्ययनमा सफलता मिल्नेछ। व्यवसाय बढ्नुका साथै यात्रा गर्ने अवसर जुट्नेछ। मानसम्मान पाइनेछ। सजिलै अरूको विश्वास जित्नसकिनेछ। सोमवार तथा मंगलबार खर्च, विवाद एवं चिन्ता बढ्ने तथा काममा अवरोध आउने योग छ।

कुम्भ

समष्टिमा साता राम्रो छ। सुरुमा मानसम्मान मिल्नेछ। धार्मिक कार्यमा मन जानेछ। व्यवसायमा सफलता देखिन्छ। आफन्तहरूको सहयोग जुट्न सक्छ। पराक्रम बढ्नुका साथै अधुरा काम बन्ने तथा नयाँ काम पाइने योग छ। आम्दानीको नयाँ स्रोत फेला पर्नेछ। बुधवार तथा बिहीवार खर्च, विवाद एवं चिन्ता बढ्न सक्छ।

मीन

समय राम्रो छ। सोचेका धेरै कुरा पूरा हुनेछन्। प्रसन्नता, व्यवसाय एवं पराक्रम बढ्नुका साथै यात्रा गर्ने अवसर जुट्नेछ। अधुरा काम बन्ने तथा नयाँ काम पाइने योग छ। धार्मिक कार्यमा मन जानेछ भने भाग्यले पनि साथ दिनेछ। अरूबाट सहयोग पनि जुट्न सक्छ। ठूला व्यक्तिको मन जित्न सकिनेछ।

यो साताको पञ्चाङ्ग

चैत २७ गते : भौमाष्टमी व्रत

<p>तिनेपाती खाएको जस्तो अनुहार किन नि साथी ?</p> <p>जुत्ताको चोट लागेलाई थाहा हुन्छ, कस्ता-कस्ता पास भएर म फेल हुनुपर्ने कारण के हो भन त ?</p> <p>लेखक- विदुर नेपाल चित्र- वासु क्षितिज</p>	<p>साँच्ची साथी तँ फेल हुने मान्छे त होइन के भयो ? दाल मे कुछ काला है।</p> <p>दाल मे काला होइन ये लोगके स्कूलमे कोही दाल मे कुछ काला है।</p>	<p>यिनीहरूलाई कुटेर तह नलगाएसम्म म पास हुन। मेरो ग्याङमा किडकड साथीहरू थुप्रै छन्। मलाई फेल गराउने मास्टरको हातगोडा भाँचिदिन्छु।</p>	<p>आफू पढेन अनि सरलाई दोष दिएर बस्छ। पढ् राम्ररी अनि पनि पास भइनस भने कुरा गर्दौंला।</p>	<p>आफू पास भएँ भनेर धेरै धाक नलगा तँ पाजी।</p>	<p>आफूले विगारेपछि अरूलाई दोष दिने एउटा रोग नै हो। तँलाई त्यही रोग लागे जस्तो छ।</p>
<p>यो रोगबाट टाढा हुनु शारीरिक रूपमा स्वस्थ र मानसिक रूपमा बलियो बन्ने उपाय सिक्नुपर्छ हामीले।</p>	<p>धेरै पण्डित्याई नछाँट तँ। आफू फेल भएको भए थाहा हुन्थ्यो तँलाई।</p>	<p>पढाइमा होसियारी पुऱ्याउने मान्छेलाई सरहरूले सधैं माया गर्नुहुन्छ।</p>	<p>त्यसैले हामीले गुण्डागर्दी गर्ने अनावश्यक धाक, रवाफ देखाउने होइन, पढाइमा होसियारी पुऱ्याउनुपर्छ।</p>	<p>सकयर्कको लागि हटलाइन 8832363</p>	<p>सकयर्कको लागि हटलाइन 8832363</p>

निःशुल्क न्यूट्रीसियन तालिम

नेपाल सरकारको मान्यता प्राप्त EN को सहयोगमा अनुभवी बरिष्ठ न्यूट्रीसियनहरू द्वारा ग्यारेन्टीक साथ पालर सौलन तथा विदेश जान दक्ष बनाइने विद्वानी तथा विवा समयको लागी रोजगारको अवसर सहित न्यूट्रीसियन Basic, Advanced र Diploma तहमा ग्रामा लिखिदिनेछ।

कान न ४४९९९६७ २०३०३३३

प्रशिक्षण केन्द्र

पुतली सडक चोक सँगै, हिल्लीबजार रोड

सुखी विवाहित जीवनको लागि

सेवाको १३ वर्ष

विवाहको पहिलो वा विवाहपछि भएका यौन रोग, शीघ्रपतन, स्वप्न दोष, पिसावसित धातु खस्ने, नपुसकता, सन्तान नहुने र कमजोरी आदिको सफल उपचारको लागि आज नै भेटनुहोस्।

भेट्ने वेगना: फोन नं. : ८-४६०८८५

पापुलर आयुर्वेद औषधालय

ज्ञानेश्वर, रातोपुल पारीपट्टी, काठमाडौं

विशेष सेवा

रसायन वाजिकरण एवं ताजगीकरण (Sexopsychology, Sexotherapy & Rejuvenation):

नपुसकता, लिङ्ग उत्तेजना सम्बन्धी समस्या, सिध्र स्थलन, हस्तमैथुन, स्वप्न दोष, धातु वीर्य तथा शुक्रकोटको विकासका समस्या, सरुवा यौन रोग, पुरुष-स्त्री यौनाङ्ग, स्तन एवं शरीरको कमबढी विकास एवं हार्मोनल समस्या तथा महिनावारीमा गडबडी।

(पूर्ण गोप्यताको वातावरणमा अन्तरङ्ग परामर्श)

सम्पर्क: (विशेष सेवा विभाग) धनगढारी आयुर्वेद हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि. धुम्बाराही चोक, फोन: ४३७१७७१, ०१६२०४१५६ website : www.sexologistnepal.com E-mail: info@ayurvednepal.com

साता संक्षेप

संविधानसभा हुने निश्चित

नेपालमा विश्वकै चासो

चैत १६- गणतान्त्रिक शिक्षक संघद्वारा देशका ७५ जिल्लाकै शिक्षा कार्यालयमा लगाइएको ताला खोल्ने सहमति, वैशाख १० गतेभित्र शिक्षक एवं विद्यार्थीका समस्या सामाधान गर्न शिक्षा मन्त्रालय सहमत।

चैत १७- निर्वाचन आयोगद्वारा दल दर्ताको आह्वान, निर्वाचन प्रक्रिया धर्माधम अधि बढेको प्रमुख निर्वाचन आयुक्त भोजराज पोखरेलको दावी।

चैत १८- नेपाली काङ्ग्रेसका नेता रामचन्द्र पौडेल तथा नेकपा (एमाले) की नेतृ सहाना प्रधानबीच देखिएको वरिष्ठताको विवादका कारण सरकार बन्न एक दिन ढिलाइ।

चैत १९- सार्क सम्मेलनका लागि प्रधानमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइरालासहित ३१ नेपाली टोली दिल्ली प्रस्थान।

चैत २०- भारतमा प्रधानमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइराला तथा भारतीय प्रधानमन्त्री मनमोहन सिंहबीच छुट्टै वार्ता, भुटानी शरणार्थी समस्या तथा सीमा अपराधमा सहयोग गर्न सिंह तयार रहेको जानकारी।

चैत २१- एसएलसी परीक्षा प्रारम्भ, देशभर ३ लाखभन्दा बढीले परीक्षा दिएको शिक्षा मन्त्रालयद्वारा जानकारी।

चैत २२- गृहमन्त्री कृष्णप्रसाद सिटौलाको निर्देशनपछि जुलुस-हडतालविरुद्ध प्रहरीद्वारा कडाइ।

चैत २३- दक्षिण एसियाली संगठन (सार्क) द्वारा आतङ्कवाद निर्मूल गर्ने साभा प्रतिबद्धता, दक्षिण एसियामा एउटै मुद्रा तथा खुला आवागमनको व्यवस्था गर्न गृहकार्य प्रारम्भ।

चैत २४- शाही शासनकालमा सेनामा भएको भ्रष्टाचारका विषयलाई लिएर पूर्वप्रधानसेनापति प्यारजस्था थापासंग अख्तियारद्वारा दोस्रो पटक सोधपुछ।

अश्विनी कोइराला

काठमाडौं, दस वर्षे हिंसात्मक राजनीतिले स्थापित भएको नेकपा (माओवादी) यतिखेर सरकारमा पुगेको छ। सूचना तथा सञ्चारसहित पाँचवटा मन्त्रालय लिएर उसले नेपालको तेस्रो ठूलो दलका रूपमा मान्यता पाएको छ। यसअघि उसले यही मान्यताका आधारमा ७३ जना विधायकलाई अन्तरिम संसदमा पठाएको थियो।

माओवादी सरकारमा पुग्नुमा उसको राष्ट्रिय राजनीतिमा आउने रहर एवं बाध्यताले जति काम गरेको छ त्योभन्दा बढी योगदान प्रधानमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइरालाको छ। आफ्नो ६ दशक लामो राजनीतिलाई दाउमा राखेर कोइरालाले नेकपा (माओवादी) लाई राजनीतिको मूलधारमा ल्याएका हुन्। शारीरिक कमजोरीका बावजूद छैठौँ पटक प्रधानमन्त्री बनेका कोइरालाको बोलीमा त्यो उपलब्धिको ओज प्रष्टै देखिन्छ्यो। आफ्नो राजनैतिक जीवनका केही महत्त्वपूर्ण कुरा गर्न बाँकी रहेको सङ्केत गर्दै कोइराला भन्दै थिए, 'मेरो इच्छा संविधानसभा हो। लक्ष्य पनि त्यही हो।'

एक वर्षअघि आजैका दिन दोस्रो जनआन्दोलन प्रारम्भ हुँदा नेपालको राजनीतिले यति चाँडो फड्को मार्ला भन्ने कल्पना गरिएको थिएन। नेकपा (माओवादी) ले सात दलसंग गरेको १२ बुँदे समझदारीको बल तथा १४ महिना लामो राजाको निरंकुश शैलीको शासनबाट बाक्क भएका जनताको साथबाट दोस्रो जनआन्दोलन सफल भयो। आठ दलबीचको सहकार्य, समझदारी एवं राजनैतिक

उपलब्धिका लागि गरिएको लचकताले एक वर्षमा नेपालको राजनीति विपरीत दिशाबाट पर्लकक फर्किएको छ। विश्व राजनीतिमै कम मात्र हुन सक्ने घटनाले सबैलाई आश्चर्यचकित बनाएको छ। सरकार गठनपश्चात् संविधान सभाको निर्वाचन असार ६ गते गर्न आठ दल सहमत भएपछि यसले नेपालमा सहमतिको राजनीति अझै अघि बढ्ने देखिएको छ। नेपाली कांग्रेस तथा नेकपा (माओवादी) जस्ता दुई विपरीत ध्रुवमा उभिएका राजनैतिक दलबीच हुँदै आएको सहकार्यले नेपाली राजनैतिक स्थिरताको सम्भावना पनि बढेको छ। यसलाई विश्वका शक्तिशाली एवं व्यवस्थित राजनैतिक प्रणाली भएका देशले पनि चासो दिन थालेका छन्। 'विश्व राजनीतिमा नेपालको यो एउटा विशिष्ट प्रयोग हो।' सरकारसँग शान्ति सम्झौता गरेपछि नेकपा (माओवादी) का अध्यक्ष प्रचण्डले भनेभैं 'यो सहमतिको राजनीति कम्तीमा ५ वर्षसम्म अघि बढ्नुपर्छ।'

गिरिजाप्रसाद कोइरालाको संविधानसभापछि विकसित नेपालको अवधारणा तथा नेकपा (माओवादी) अध्यक्ष प्रचण्डसहित वामपन्थी दलहरूको नयाँ नेपालको नारा फरक-फरक उद्देश्यका साथ आएका छन्। यद्यपि आठ दललाई यी दुवै नाराका राम्रा कुरा टिप्पै सहमतिको राजनीति अगाडि बढाउनुपर्ने बाध्यता छ। फरक धारमा उभिएका दलहरूबीच गरिने राजनैतिक सहमतिले नै नेपाललाई अगाडि पुऱ्याउन सक्छ, भन्ने अहिलेसम्मको घटनाक्रमले पुष्टि गरेको छ। संविधान सभाका लागि

तयार दलहरूमा सहमतिको राजनीति कसरी अगाडि बढ्छ भन्ने कुरालाई पनि विश्व समुदायले चासोका साथ हेरेको छ। त्यसो त आठ दलमाथि आफू बाहेक अरूलाई राजावादी तथा अराजकतावादी देख्ने गरेको आरोप लाग्ने गरेको छ। लोकतन्त्र प्राप्तिको एक वर्ष नपुग्दै आठ दलविरुद्ध विभिन्न प्रहार हुँदै आएका छन्। मधेश आन्दोलन, जनजाति आन्दोलन, हिन्दू धर्म पुनर्स्थापना आन्दोलन आदिका नाममा देशका धेरै स्थान असुरक्षित छन्। त्यसमाथि नेकपा (माओवादी) को आफ्नै व्यवहारले त्यस्ता आन्दोलनलाई लोकतन्त्रका विपक्षमा खल्ने ठाउँ दिएको छ।

माओवादी कार्यकर्ताकै व्यवहारले अमेरिकालगायतका धेरै मुलुकले सरकारलाई सर्तकतापूर्वक सहयोग गर्ने अभिव्यक्ति दिएका छन्। यसले नेकपा (माओवादी) लाई मात्र होइन, नेकपा (माओवादी) लाई राजनैतिक मूलधारमा ल्याउन सहयोग गर्ने सबै दललाई समेत घाटा पुऱ्याउन सक्छ। यति हुँदाहुँदै पनि अहिले हुँदै आएको सहकार्यले राजनैतिक दलसामु नेपाली जनताको मन जित्नेमात्र होइन, विश्व समक्ष नेपालको छवि उच्च पार्ने ऐतिहासिक मौका आएको छ। यो मौकालाई दलहरूले कसरी सदुपयोग गर्ने, त्यसमा नेपालको लोकतान्त्रिक भविष्य निर्भर रहनेछ।

माओवादी कार्यकर्ताकै व्यवहारले अमेरिकालगायतका धेरै मुलुकले सरकारलाई सर्तकतापूर्वक सहयोग गर्ने अभिव्यक्ति दिएका छन्। यसले नेकपा (माओवादी) लाई मात्र होइन, नेकपा (माओवादी) लाई राजनैतिक मूलधारमा ल्याउन सहयोग गर्ने सबै दललाई समेत घाटा पुऱ्याउन सक्छ। यति हुँदाहुँदै पनि अहिले हुँदै आएको सहकार्यले राजनैतिक दलसामु नेपाली जनताको मन जित्नेमात्र होइन, विश्व समक्ष नेपालको छवि उच्च पार्ने ऐतिहासिक मौका आएको छ। यो मौकालाई दलहरूले कसरी सदुपयोग गर्ने, त्यसमा नेपालको लोकतान्त्रिक भविष्य निर्भर रहनेछ।

मुख्ताले

सरकारमा सामेल माओवादीको क्रियाकलाप सबैले सचेतपूर्वक हेर्नुपर्छ। जेम्स एफ मोरियाटी, नेपालका लागि अमेरिकी राजदूत मेरो धेरै बोल्ने बानी छैन, तर जे बोल्छु त्यो गरेरै छाड्छु।

गिरिजाप्रसाद कोइराला, प्रधानमन्त्री म राजनैतिक रूपमा रामचन्द्र पौडेलभन्दा जुनियर होइन।

सहाना प्रधान, परराष्ट्र मन्त्री म अरू मन्त्रीजस्तो राजारानीको फोटोमुन्तिर बसेर काम गर्दिनँ।

मातृका यादव, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्री नागरिकता वितरण कतिका लागि व्यापार भएको छ।

नरेन्द्र दाहाल, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, कपिलवस्तु हाम्रो दलबाट गएका मन्त्रीको सुरक्षा अब हाम्रो सेनाले गर्दैन, पुरानो सेना (नेपाली सेना) ले गर्छ।

प्रचण्ड, अध्यक्ष, नेकपा (माओवादी) मलाई थाहा छ, मधेसी जनअधिकार फोरम दरवार र भारतका अतिवादी हिन्दूहरूबाट सञ्चालित छ।

केशवकुमार भा, अध्यक्ष, मधेसी विद्यार्थी फ्रन्ट सञ्चार गृहहरूले स्वतन्त्रताका नाममा राष्ट्रिय स्वार्थ बाभ्ने कुरा लेख्न छुट पाउँदैनन्।

कृष्णबहादुर महारा, सूचना तथा सञ्चार मन्त्री एक साताभित्र हतियार नबुझाए जुनसुकै समूहलाई पनि अपराधीका रूपमा कानुनको मातहतमा ल्याएर कारवाही गरिनेछ।

कृष्णप्रसाद सिटौला, गृहमन्त्री नेकपा (माओवादी) सरकारमा गए पनि उनीहरूसँग अमेरिका विश्वस्त हुन सकेको छैन।

रिचार्ड वाउचर, अमेरिकी विदेश सहायक मन्त्री

फोटोग्राफी गर्नेलाई 70% छुट्टामा **मिडियोग्राफी** गर्नेलाई डिजिटल फोटोग्राफी सिक्नेमा **DIGITAL VIDEO EDITING** डिजिटल भिडियो एडिटिङ सिक्नेमा २० जनाको लागि नि:शुल्क फोटोसेसन गराइनेछ।
PHOTO पत्रकारिता **VIDEO पत्रकारिता**
 नेपालको नं. 1 Study Center (CIEVT) द्वारा सम्पन्न
KANTIPUR PHOTOGRAPHY VIDEOGRAPHY INSTITUTE
 पुनःलीसडक चोक, काठमाडौं, फोन : ४४४३३१९

मासिक किस्ता
रु.८८८/- मा **कलर टि.भि**
 फिज कम्प्युटर वासिङ्ग मेशिन क्याम्पुस डि.भि.डि. म्यूजिक सिस्टम आदी।
क्षेत्रपाटी: ८२६२२०० सितापाडला: ८२७९९८२, कलकती: ८६७९०९५
माछापौखरी: २९७२७८८, कोटेश्वर: ८८६२८६७, कुमारीपाटी: ५५५८०६८, सूर्यविनायक: ६६९८२६७, चावहिल: ८८२५८६५

विशेष छुट सहित त्युटिसियन तालिम
 नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त, NGO को सहयोगमा सञ्चालित, परिष्कृत त्युटिसियनहरूद्वारा प्रशिक्षण दिइने Basic, Advance, Diploma र Special कोर्सहरू सञ्चालन विषय। SLC दिएर बस्नेका विद्यार्थीहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ।
सम्पर्क:
 New CBTC, महाराजगञ्ज, चक्रपथ चोक, पेट्रोल पम्पसँगै फोन : २०८०५५२ भागडल : ५८५९०६५४४

नयाँ वर्ष २०६८ को शुभकामना सहित विशेष छुट।
होटल तालिम: कुक, वेटर, हाउसकिपिङ्ग, लण्डीमेन, बेलव्याई, सेक्युरिटी गार्ड आदि विशेषताहरू: विदेश जानेलाई विशेष न्यवस्था, Theory / Pratical दुबैको न्यवस्था, कुक सिक्नेलाई Waiter free उत्कृष्टलाई स्वदेशमै रोजगारी
Language कोरीयन, जापनिज, हिब्रु र अंग्रेजी भाषा साथै केयर मिभर तालिम
Tution: SLC, +2, Bachelor (All Level All Subjects)
Private test / SLC कक्षा ८ वा ९ पास ९ वा Test / SLC फेल भई स्कुल जानबाट वञ्चित, उमेर नाधेका र जागिर गर्दै पढ्न चाहनेको लागि अध्ययनको सुवर्ष अवसर Eng र Nepali दुबै भाषामा विहानी बेलुकी कक्षा विगतको राम्रो नतिजा रहेको दस तथा अनुभवि मनोवैज्ञानिक तरिकाबाट पढाइने।
कामना इन्स्टिट्यूट कोटेश्वर
4601878, 2120697 (प्रहरी चौकी सँगै) टक प्रसाद शालिक अगाडि

चुनौती र जिम्मेवारी

अन्ततः जनआन्दोलन-२ को मर्मअनुसार नेकपा (माओवादी) सहितको अन्तरिम सरकार गठन भएको छ। अन्तरिम सरकार कसरी गठन भयो ? यसका लागि के-कस्ता कसरतहरू गरिए ? त्यसको आ-आफ्नै राजनैतिक महत्त्व भए पनि अबका दिनमा सरकारमा सामेल राजनैतिक दलहरूले नेपाल र नेपाली जनताप्रतिको आफ्नो दायित्वलाई गम्भीरताका साथ निर्वाह गर्नुपर्ने चुनौती थपिएको छ। संविधानसभाको निर्वाचनमा फर्त नेपाली जनतालाई राज्यको मूल कानून बनाउने अभियानमा संलग्न गराउने गुरुत्तर दायित्व पाएको अन्तरिम सरकारले सबैभन्दा पहिले मुलुकमा विद्यमान सबैखाले विवाद र असन्तोषलाई किनारा लगाउँदै मुलुकलाई संविधानसभामा प्रवेश गराउनुपर्नेछ। यसका साथै विगत दस वर्षदेखि जनयुद्धका कारण ओभरलामा परेको आर्थिक तथा सामाजिक विकासका गतिविधिहरूलाई पनि तीव्रता दिनुपर्नेछ। अन्तरिम सरकारको गठनसँगै आगामी असार ६ गते संविधानसभाको निर्वाचन गराउने मिति तोकिसकेको छ। संविधानसभाका लागि अब धेरै समय छैन। छोटो समयमा धेरै काम गर्नुपर्नेछ। यसका लागि अन्तरिम सरकारले कुनै पनि अवस्थामा सबै किसिमका चुनौती सामना गर्नुपर्नेछ। अहिलेको अवस्थामा सरकारसम्म उभिएको सबैभन्दा ठूलो चुनौती भनेकै तोकिएको समयमा संविधानसभाको निर्वाचन गराउनु हो। संविधानसभाले नै नेपाली जनताका सबैखाले मतभेद र समस्याहरूको समाधान खोज्नेछ भन्ने आशा अहिले गर्न सकिन्छ, तसर्थ अहिलेको अवस्थामा कसैले पनि आफ्नो जातीय वा वर्गीय स्वार्थलाई अगाडि सारेर सिंगो मुलुकको भविष्यसँग खेनबाड गर्नु हुँदैन। बरु त्यस्ता जातीय एवं वर्गीय समस्याहरूलाई संविधानसभामा सही ढंगले प्रतिनिधित्व गराउन आ-आफ्नो क्षेत्रमा सक्रिय रूपले क्रियाशील हुनुपर्छ।

अन्तरिम सरकारको जिम्मेवारी संविधानसभा मात्रै होइन। नेपालजस्तो अल्पविकसित समाजमा जनताका दैनिकीसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने अनेक किसिमका भिनामसिना समस्याहरू दिनहुँ देखा पर्छन्। यस्ता समस्याले समयमै सम्बोधन नपाउँदा कहिलेकाहीँ मुलुकले ठूलो संकट पनि बेहोर्नुपर्ने हुन्छ। हामीसँग यस्ता संकटहरूको अनुभव नभएको पनि होइन, तसर्थ अन्तरिम सरकारले जनताका यस्ता समस्याहरूलाई पनि आफ्नो प्राथमिकताको सूचीमा राख्नुपर्छ। बढ्दो महँगो, आपूर्ति व्यवस्थामा देखिने बाधा-व्यवधानहरू आदि सबैलाई अन्तरिम सरकारले विशेष सजगताका साथ सम्बोधन गर्नुपर्छ। कथमकदाचित यस्ता समस्याले निकास पाउन सकेनन् भने त्यसको प्रभाव संविधानसभाको निर्वाचनमा पर्न सक्छ भन्ने हेक्का सरकारले राख्नुपर्छ। अन्तरिम सरकारमा जुन दलले जुनसुकै मन्त्रालय पाएको भए पनि जनताप्रतिको साभा जिम्मेवारी सबै दलले समान रूपमा वहन गरेका छन् भने कुरा सबै दलले बुझ्नुपर्छ। अन्तरिम सरकारमा सामेल दलहरूले एकै ढिकका भएर जनताका समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्न सके भने नेपाल र नेपाली जनताले अहिलेसम्म भोग्दै आएका सबैखाले समस्याको छिनोफानो गर्न हामी सबैलाई सजिलो हुनेछ। अन्तरिम सरकारमा सामेल दलहरूले बुझ्नुपर्ने कुरा के हो भने अहिलेको अवस्थामा दलगत राजनीतिभन्दा महत्त्वपूर्ण कुरा जनताका समस्याले सही रूपमा सम्बोधन पाउनु नै हुनेछ, तसर्थ अन्तरिम सरकारमा सामेल भएका र नभएका सबै राजनैतिक दलले संविधानसभाको निर्वाचनलाई बाधा-अड्कन पुग्न सक्ने कुनै पनि किसिमको गतिविधिलाई प्रश्रय दिनु हुँदैन।

जीवन, ध्यान र सौन्दर्य

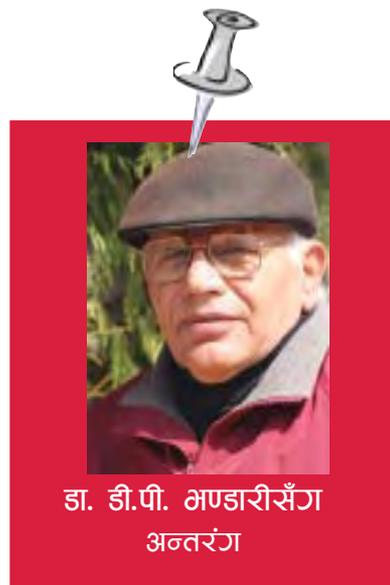
प्रिय लावन्यवती,

अचेल प्रश्नहरूको बोभो धेरै ठूलो छ मसित-सबै प्रश्न जिज्ञासु मित्रहरूले सोधेका हुन् आफ्नो कौतूहल-तीव्रताको उतार-चढावअनुसार। धेरै प्रश्न प्रेम केन्द्रित छन्, बाँकी जीवन र मृत्युसम्बद्ध। अति नै कम प्रश्न काव्य, कला, धर्म र ध्यान वा आध्यात्मिक आयामबारे छन्, तर एक विचित्र विडम्बना : जति प्रश्नहरूको राशि हुन्छ त्यही मात्रामा आफैँलाई अयोग्य, असमर्थ र असहाय पाउँछु। आफ्नो सत्य आफ्ना मित्र-मित्रेणीहरूलाई बताउन चाहन्छु, तर उनीहरूमा पत्या आउँदैन। मलाई थाहा छ, मेरो अज्ञानता कति गहिरो छ, मेरो ज्ञान कति फितलो छ। अति सपाट, बालबत प्रश्नहरूदेखि अति गहिरो जिज्ञासाहरू आइरहन्छन् अन्तरालहरूमा।

धेरै कम उत्तर दिन्छु, धेरै ठूलो परिणाम अनुत्तरित नै रहन्छ, तर आफ्नो समर्थतामा दिक्क हुने घडीहरू आउँछन्, समर्थतामा क्षणिकै भए पनि प्रफुल्ल हुने बानी बसिसक्यो। अस्तित्ववादी चिन्तक, साहित्यिक कलाकारहरूलाई सम्झने हो भने हामीले सोध्ने प्रश्नहरू धेरै छन्, चित्त बुझाउने उत्तरहरू धेरै कम छन्। करिब अस्तित्ववादी पारामा आफ्नो प्रमुख पात्र ह्यामलेटलाई शेक्सपियर भन्नु लगाउँछन्- 'होयासियो ! अवनी र अम्बरभित्र, स्वर्ग र पृथ्वीभित्र अन्ततः गुना धेरै कुरा छन् जसको उत्तर तिम्रो दर्शनशास्त्रभित्र भेटिँदैन। शिशुहरूको उत्तर दिन त गाह्रो छ भने युवायुवतीहरू, प्रौढ, प्रौढाहरूले सोधेका प्रश्नहरूको चित्तबुझ्दो उत्तर दिन कति गाह्रो होला, तर सत्य नै भन्ने हो भने प्रश्नहरू आएकोमा म रमाउँछु, उत्तर दिन पनि रमाउँछु। एक किसिमको मानसिक मन्थन हुन्छ उत्तर दिने चेष्टामा- बौद्धिक र भावात्मक व्यायाम र प्रत्येक व्यायाम रचन पनि दिन्छ-क्षणिक नै किन नहोस।

आफ्नो एक लामो पत्रमा तिमीले सोधेजस्तै करिब त्यस्तै र शैली र आशय बोकेका प्रश्नहरू केही अरु मित्रले पनि सोधेका छन्। ध्यान, धर्म, पाप, पुण्य, यौन, प्रेम, जीवन, सौन्दर्यदेखि लिएर राजनीति, साहित्य, सायबवाद, पुँजीवाद, जीवनमरण, सफल र असफल विवाह आदिवारे सोध्नुपर्छ आइरहन्छन्। कुनै अति रोचक हुन्छन्, कुनै सामान्य उत्सुकता मात्र हुन्छन्। लामो आत्मसंवादपछि निर्णय गरेर ध्यान, जीवन र सौन्दर्यलाई आजको शीर्षक बनाउनु। उत्तर दिन अति गाह्रो छ, भन्ने थाहा पाउँदा-पाउँदै यही चुनें।

तीनवटैबारे म एकदमै अनभिज्ञ छु। सोचें कि मेरो अज्ञानतामा पाठकहरू अनुरञ्जित हुन सके भने त्यो नै एक सार्थक प्रयास हुनेछ। मानिसको मौलिक स्वभाव बुद्धिप्रधान अभिव्यक्तिभन्दा बढी हृदयप्रधान व्यञ्जनामा रमाउँछ। किनकि अक्सर बौद्धिकतामा शुष्कता हुन्छ, हार्दिकतामा रसमयता। एकरस जीवन विताइरहेका पुरुष र स्त्रीहरू भिन्नता

डा. डी.पी. भण्डारीका अन्तरंग

दिने अभिव्यञ्जनाको खोजीमा हुन्छन्- चेतनतः अचेतनतः। मेरा उत्तरहरूबाट तिनीहरू केही मात्रामा रञ्जित भैदिए पनि म आफ्नो प्रयासमा केही सफल भएको अनुभव गर्नुहुँ भन्ने विश्वासको चापमा यो पत्र लेख्दै छु।

जीवनबारे केही शब्द मैले पहिले पनि खर्चिसकेको छु, त्यस्तै सौन्दर्यबारे पनि। तिमीले पढिसकेकी होली भन्ने पूरा विश्वास छ। तिम्रो बौद्धिक जिज्ञासाबारे म अनभिज्ञ छैन। तिम्रा कविता, गजल, र सुनलित शैलीमा लेखिएका तिम्रा पत्रहरू र अरु लेखहरू मैले रसपूर्वक पढेको छु, सही अर्थमा आनन्दित भएको छु, तर यसपालिको तिम्रो उत्सुकता भने अनपेक्षित वैचित्र्य लिएर आएको छ। जीवन ध्यान र सौन्दर्य। एक त्रस पैदा गर्ने खुजलाहट, तिम्रो बौद्धिक चित्याइ। बुद्धि बढी चित्याउन थाल्यो भने यस्तै तुकहीन उत्सुकता पैदा हुन थाल्छ। तुकहीन प्रश्नहरूको तुकहीन उत्तर मात्र आउन सक्छ मजस्ता अनाडीहरूबाट।

जीवन के हो भन्ने कौतूहल अनाडी कौतूहल हो। धेरै कम मनिषीहरूले बुझे, बाँकी नवभूँर नै जीवनबाट विदा भए। जीवन एक अवसर हो माथि उठ्न र तल खस्नका लागि : तिमीभित्र दुवै सम्भावना छन् : बुद्ध हुने र साथै अटल अन्धकारमा खस्ने। सबै तार्मसिक वृत्तहरू, दम्भ, आत्मप्रक्षेपण, अवसरवादीता, चाकडी, चोरी, भ्रष्टाचार, हिंसा आदि लक्षणहरू पतनोन्मुखताका संकेतहरू हुन। साथै जीवन एक संघर्ष पनि हो, जो विधायक र निषेधात्मक दुवै हुन सक्छ- सन्त र शैतान दुवै आ-आफ्नो निसर्ग अनुकूलको संघर्षमा हुन्छन्।

राजप्रसादको भौतिक आनन्द र ऐश्वर्य त्याग्नुभन्दा पहिले सिद्धार्थ गौतमभित्र कस्तो संघर्ष

चलेको होला, हामी कल्पना गर्न सक्छौं। त्यो आन्तरिक उन्नयनकारी संघर्ष थियो। राष्ट्रपति टुम्पानले नागासाकी र हिरोसिमामा बम खसाल्ने आदेश दिनुभन्दा पहिले उनीभित्र विपरीत प्रकारका संघर्ष चल्थे होला। सामान्यतः हाम्रो जीवन बाँच्ने प्रक्रिया द्वन्द्वत्मकताबाट घेरिएको छ- बिहानदेखि बेलुकीसम्म। अर्को परिभाषा चाहन्छौं भने जीवन एक लामो तयारी हो मृत्युका लागि। जीवन दुवै हो : एक महोत्सव र साथै एक टुचाजडी।

बौद्ध धर्म अन्तर्गत विभिन्न ढंगका ध्यानपद्धतिहरू विकसित भए, बुद्धको आफ्नै जीवनकालमा र उहाँको महापरिनिर्वाणपछि पनि। बोधी धर्म भारतबाट सन् चार सयको आसपास चीन गएका थिए भन्छन्। बोधीधर्मले ध्यानपद्धतिमा ठूलो क्रान्ति ल्याइदिए चीनमा। त्यसपछि ध्यानको अभूतपूर्व प्रचार भयो कोरिया र जापानमा। संस्कृतमा ध्यान, चिनियाँ भाषामा चान र जापानीमा जाजेन भन्छन्, जो कालान्तरमा धर्मनामा परिष्कृत भयो। ध्यान जैन र बौद्ध भर्षभित्र मात्र सीमित छैन। वास्तवमा महावीर र बुद्धभन्दा पहिले नै ऋषिमुनिहरूको मूल माध्यम ध्यान नै थियो- आत्मज्ञानको मूल माध्यम। भक्ति र ध्यान दुई महत्त्वपूर्ण मार्ग मानिएका छन्, मोक्ष, कैवल्य, निर्वाण प्राप्त गर्नका लागि। दुवैका लक्ष्य मुक्ति प्राप्त हो, तर ध्यानबारे सतही बौद्धिक सूचनामा अल्झिरहनु एउटा कुरा हो, उपलब्ध हुनु अर्कै कुरा।

अरु जे भए पनि तिमी ध्यानतिर आकर्षित छौ भन्ने स्पष्ट संकेत पाइन्छ तिम्रो पत्र पढ्दा। यदि ध्यानमा गति लिन सक्थौ भने तिम्रो जीवनमा वास्तविक अर्थमा सिर्जनात्मक रूपान्तरण आउनेछ। तिम्रो नामअनुकूल तिम्रो चैतन्य र तिम्रो व्यक्तित्व हुनेछ। भौतिक र पराभौतिक लावण्यको समिश्रण तिम्रो अन्तिम ऐश्वर्य हुन सक्छ। अल्टिमेट, आत्यन्तिक सौन्दर्य भनेको पनि त्यही नै हो। त्योभन्दा पर अरु कुनै सौन्दर्य छैन, जसलाई हामी सौन्दर्य भनेर आफैँलाई सम्झाइरहेका हुन्छौं। त्यो त गोचर नेत्रहरूले हेर्ने, बुझ्ने पार्थिव सौन्दर्यको सिमानाभित्र पर्छ। तिम्रो सन्तुलन मिलेको शरीर मधुर आवाज, आकर्षक व्यवहार, मोहक भंगिमा, सुन्दर रसि, सुन्दर व्यवहार त सामान्य लोकको सौन्दर्यशास्त्रीय मापदण्डभित्र पर्छन्- मृत्युलोकको प्यारामिटर भित्र, तर ध्यान र भक्तिबाट प्राप्त सौन्दर्य अमृत लोकको आलोकभित्र पर्छ। आशा छ कि तिम्रो ध्यान दिन-प्रतिदिन गहन हुँदै जानेछ। संसार र अलौकिक सत्यबीच तिमी एक अनुकरणीय प्रतीकका रूपमा उपस्थित हुनेछौं आफ्नो पूर्णतम लावण्यमा, प्रस्फुटनमा। प्रिय लावण्यवती, संसारभित्रको दायित्व र ध्यान वा भक्तिबीचको सामञ्जस्य तिम्रो उद्देश्य हुनुपर्छ। मेरो सल्लाह यही हो।

पो.ब.नं. २९७४

अध्यारोबाट उज्यालोतिर बढ्न, नछुटाऊँ साप्ताहिक पत्रिकाहरू पढ्न।
सौजन्य : साप्ताहिक-प्रादेशिक पत्रिका राष्ट्रिय सञ्जाल

वादीको प्रार्थना सुनेर यदि प्रतिवादी त्यसलाई स्वीकार गर्दैन भने त्यसलाई मिथ्या वा भ्रूटो उत्तर भन्छन्। यो भ्रूटो हो, मलाई थाहा छैन, त्यतिबेला म त्यहाँ थिइँ र त्यस बेला म जन्मिएकै थिइँ भनिएका चार किसिमका कुरा भ्रूटा हुन्छन्। जो आफ्नो नाता पढेन तर काम जान्छ भने त्यो साक्षीका लागि उपयुक्त छ। साक्षी अनेक प्रकारका हुन्छन्। कोही प्रत्यक्ष आँखाले देख्ने, कोही केवल सुन्ने मात्र। 'कृत' तथा 'अकृत' गरी साक्षीलाई दुई किसिमबाट छुट्याइएको छ। वादीद्वारा उपस्थित गराइएको 'कृत' र राज्यद्वारा उपस्थित गराइएको साक्षीलाई 'अकृत' भनिन्छ।

-शुक्रनीति

अनुवाद : रामहरि बन्जारा

चिठी पत्र

लोकदोहोरी साँभको नाममा विकृति

युएईको अबुधावीस्थित लोकदोहोरी साँभ नेपालीहरूका लागि फाइट क्लबका रूपमा चिनिन थालेको छ। विदेशमा नेपाली लोकदोहोरी साँभ भन्ने सुन्नासाथ भ्रूट नेपाली लोकदोहोरीको सम्झना आउँछ, तर यहाँ दोहोरीको नाममा विकृति बढ्दो छ। खास गरेर प्रत्येक साताको विहीवार बेलुका यहाँका लोकदोहोरीहरूमा नेपालीको घुईचो लाग्छ। अन्य खाडी मुलुकमा भन्दा युएईमा केही खुलापन भएका कारण पनि नेपालीहरूले यस्तो मनोरञ्जन गर्न पाएका हुन्। विशेष गरेर अबुधावी पुलिसमा कार्यरत नेपालीहरू दोहोरी साँभमा बढी भुलेका देखिन्छन्। आज-भोलि त्यहाँ विभिन्न कम्पनीमा कार्यरत नेपालीहरूको पनि भीड लाग्ने गरेको छ। लोकदोहोरी साँभको विदेशमा पनि आफ्नै विशेषता एवं स्थान छ तर युएईमा केवल नाम

मात्रको लोकदोहोरी साँभ छ। यस्ता लोकदोहोरी साँभ न त नेपालीले सञ्चालन गरेका छन्, न त त्यहाँ कुनै नेपाली लोकगायक-गायिकाहरू नै छन्, न त त्यहाँ कहिल्यै लोकदोहोरी नै बज्छन्। सधैं एउटै गीतमा केही नेपाली युवती त्यहाँ कम्मर मर्काउँछन्। नेपालीहरूले महिनाभरि पसिना बगाएर कमाएको पैसा त्यहाँ एकैक्षणमा स्वाहा पारेका कैयौँ घटना छन्।

विहीवार बेलुका करिब ९ बजेदेखि सुरु हुन्छ नेपालीहरूको आगमन। सुरुमा केहि नरम डिट्ट गरेर पनि विस्तारै नसाको तालमा सबै भुल्नु पुग्छन् र अन्त्यमा सानो निहुँमा भ्रूभगडा गरी बाहिरिन्छन्। यहाँ प्रत्येक साता यस्ता कार्य दोहोरिन्छन्। यहाँ नेपालीहरू मनोरञ्जनका लागि भन्दा पनि तलब धेरै भएका, आफ्नो धाक, रवाफ देखाउन अनि नसामा डुब्न आउने अनुभवी नेपालीहरूको कथन छ।

रक्सी पिएपछि युवाहरू भ्रूभगडा गर्नसमेत पछि पर्दैनन्। प्रवासमा एक-अर्काको दुःखमा साथ दिनु त कता हो कता, आपसमा

कूटाकूट गर्छन्। लोकदोहोरी साँभमा हजारौँ दिराहाम्स खर्च गर्न पछि पर्दैनन् तर आपत्तिपत्र परेका नेपालीलाई दस दिराहाम्स सहयोग गर्न आनाकानी गर्छन्। चाहे नेपाली लोकदोहोरी साँभ होस् वा अन्य कुनै होटल, कतिपयले त जहाँ गए पनि आफ्नो बानी त्याग्दैनन्। नेपाली तथा अन्य देशका नागरिकमा आकाश-पातालको फरक पाइन्छ। अबुधावीमा मात्र नभएर युएईका अन्य क्षेत्रमा पनि नेपालीहरूले जाँड-रक्सी खाएर बवाल गरेका घटना थुप्रै छन्। केही समयपहिले सारजाँहको एक रेस्टुराँमा केटीको निहुँमा रक्सीकै तालमा भनाभन हुँदै कूटाकूटसम्म भएको थियो। यस्ता घटना त नेपालीहरूका लागि सामान्य भैसकेका छन्।

आफ्नो घर-परिवारदेखि सात समुन्द्रपार हुँदा घर-परिवारको यादले सताउँछ, र कहिलेकाहीँ रमाइलो पनि गर्नुपर्छ तर रमाइलो गर्ने भन्दैमा अचेत अवस्था हुँदासम्म जाँडरक्सी खानु, एक-आपसमा भगडा गरी नसुहाउने कुरा नै हो। प्रवासमा हामी नेपालीहरू मात्र छैनौं, अन्य देशका नागरिक पनि छन्, उनीहरूका पनि विभिन्न बार, डान्स क्लबहरू छन् तर उनीहरू कहिल्यै यसरी रक्सी

पिएर आपसमै भ्रू-भगडा गर्दैनन्। हामी नेपालीको मात्र बानी यस्तो किन ? चाहे दोहोरी साँभ होस् वा डान्स क्लब, नेपालीहरू नशाको तालमा बवाल गर्छन् र आफ्नो बेइज्जत आफैँ गर्छन् भन्ने इमेजले हामीलाई कहाँ पुऱ्याउँछ ?

-खेमनाथ पौडेल

डा. भण्डारीका

सम्बन्धमा

हामी साप्ताहिक खोजीखोजी पढ्छौं। हामीकहाँ प्रायः पत्रिका साँभ अवेर मात्र आइपुग्छन्। हामीले साप्ताहिक पढ्न थालेको पनि एक दशकभन्दा बढी भैसकेको छ। खासगरी डा. डी.पी. भण्डारीका लेखहरूप्रति त हामी नतमस्तक नै छौं। भण्डारीजी अलि गहिरोइमा पुगेर लेख्नुहुन्छ। उहाँले सामान्य स्तरका पाठकहरूलाई समेत हुने गरी लेख्नुभए उहाँको परिपक्व लेखनीले अझ विस्तार पाउनेछ भन्ने हाम्रो साँच छ। समकालीन होइन, कालजयी लेख लेखेर भण्डारीजी नेपाली साहित्यमा अजर-अमर हुनुहोस्, हाम्रो शुभकामना छ।

-बी. शिवाकोटी र पी. शर्मा, रामेछाप

तीतो सत्य

-शान्ति द्वन्द्व र युद्धले आउँदैन, आपसी समन्वय, मेलमिलाप, सहिष्णुता, सहनशीलता, मानवता, आत्मीयता एवं आचारसहिताजस्ता गुणहरूबाट नै शान्ति प्राप्त हुन्छ। -थाहा पाइँन, देखिँन, भुन्याए, छले, ढँट भनेर जिम्मेवारीबाट पन्छिन सकिँदैन। यी सबै असत्य र अनुचित तर्क हुन्। यस्ता कार्यले न आफ्नो भलो हुन्छ, न अरुको। -भूट बोल्नुभन्दा बोल्दै नबोल्नु राम्रो हुन्छ।

वसन्त रूपाखेती, पनौती -मुखलाई उपदेश दिनु बाँदरलाई नरिवल दिनुसरह हो। -पैसाको पछि नदौँ, पैसालाई आफ्नो पछाइद दौडाऊ

नारायण न्यौपाने -अनुहारमा कान्ति छाउन मन सफा र कञ्चन हुनुपर्छ।

वसन्त खत्री, पनौती

तीतो सत्य स्तम्भका लागि आफूले देखेका, भोगेका कट्ट सत्य पठाउन हार्दिक अनुरोध छ।

-सप्यादक

संविधान सभा

जिज्ञासा

पूर्णमान शाक्य

संवैधानिक कानून विशेषज्ञ

प्रश्न : सबैभन्दा राम्रो

संविधानसभा कुन मुलुकमा गठन भएको थियो ? नेपालको भू-राजनैतिक उपस्थितिका आधारमा भन्नुपर्दा के त्यस्तो संविधानसभा नेपालमा पनि संभव छ ?

-एम.के. तिमिल्सिना, काठमाडौं

उत्तर : संविधानसभाको

अभ्यास विश्वका धेरै मुलुकमा भैसकेको छ । प्रत्येक मुलुकका संविधानसभा त्यस मुलुकको विशेष परिस्थिति र

भूराजनीतिका उपजका आधारमा गठन भएका छन् । अहिलेको अवस्थामा कुनै पनि मुलुकको संविधानसभालाई नेपालका निम्ति आदर्श मान्न सकिँदैन । किनभने

नेपालको भूराजनीति तथा सामाजिक परिस्थिति आफ्नै किसिमको छ । मुख्य कुरा भने भविष्यमा गठन हुने

संविधानसभाले सबै क्षेत्र, जातजाति र विचारलाई प्रतिनिधित्व गर्‍यो कि गरेन भन्ने नै हुनेछ । दक्षिण अफ्रिकाको संविधानसभालाई सबै ठाउँमा

आदर्शका रूपमा लिइन्छ । हाम्रो संविधानसभाको गठन प्रक्रिया दक्षिण अफ्रिकाको भन्दा अझ विस्तृत रूपमा समावेशी

गराउनुपर्ने भएकाले हामी मिश्रित निर्वाचन प्रणालीका आधारमा संविधानसभामा प्रवेश गर्दैछौं ।

संविधानसभाको अगामी निर्वाचनलाई मध्यनजर गर्दै साप्ताहिकले पाठकहरूको जिज्ञासा समाधान गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ । पाठकहरूको जिज्ञासालाई

नेपाल ल क्याम्पसका सहप्राध्यापक एवं संवैधानिक कानूनका ज्ञाता

पूर्णमान शाक्यले समाधान गर्नुहुनेछ ।

मेरो विचार

संविधानसभा के हो ?

संविधानसभाको निर्वाचन नजिकै आइरहेको समयमा यसलाई घुमाई-फिराई परिभाषित गर्नुभन्दा यसको मूल उद्देश्यतर्फ ध्यान दिनुपर्छ । सदर्यो देखि नेपाली

जनतालाई गरिबी, पछौटेपन, अन्धविश्वास र विभेदको खाडलमा जाकिरहेको राजतन्त्रलाई जर्दैदेखि उखेलेर नामोनिसान मेट्नु हो भन्ने अर्थमा संविधानसभालाई बुझ्नुपर्छ ।

जब राजतन्त्रको अन्त्य हुन्छ तब मात्र नयाँ नेपाल निर्माणको सपना साकार हुन्छ । त्यसपछि, विगतका

द्रन्ध, राजनैतिक अस्थिरताजस्ता यावत् समस्या समाधान हुन्छ भन्ने कुराको आशा गर्न सकिन्छ, तर यो कुरा जनताले नयाँ संविधान निर्माणका लागि चुनेर पठाएका जनप्रतिनिधिको

जनभावना र लोकतन्त्रप्रतिको उत्तरदायित्व बोधमा निर्भर गर्छ ।

संविधानसभाको सफलताका लागि पहिलो बाधा देशमा अझै स्थापना हुन नसकेको शान्तिपूर्ण

वातावरण नै हो । नेपालमा कस्तो राज्यको पुनर्संरचना उपयुक्त हुन

सक्छ ? मिश्रित निर्वाचनप्रणालीमा कसरी मत दिने भन्ने विषयमा

नागरिक शिक्षा सञ्चालनमा (निर्वाचन आयोग तथा राजनीतिक दलहरू) नलाग्ने हो भने लाखौं मतको औचित्य

र अस्तित्व समाप्त हुन सक्छ । माओवादीभित्र रहेको हतियारको दम्भ पनि संविधानसभाको निष्पक्ष

निर्वाचनमा तगारो बन्न सक्छ । यस्ता यावत् समस्याको समाधानका लागि

जनताले राष्ट्रिय एकता एवं अखण्डतालाई मजबूत पार्न सक्षम र सच्चा लोकतान्त्रिक सिद्धान्त

तथा कार्यक्रम लिएको समावेशी अवधारणाअनुरूप सही र इमान्दार दल वा

व्यक्तिलाई प्रतिनिधिका रूपमा छनौट गर्नुपर्छ । संविधानसभाको निर्वाचनमा सरकार तथा निर्वाचन

आयोगलाई सहयोग पुऱ्याउनु हरेक नागरिकको दायित्व हो ।

- शिवहरि ज्ञवाली, पाल्पा

संविधान र

संविधानसभा

संविधानसभा भनेको नयाँ संविधान लेख्नका लागि जनताको मतबाट निर्वाचित प्रतिनिधिहरूको

सभा हो । संविधानमा देशको शासन व्यवस्था, राज्यको ढाँचा, राज्यका अंग तथा संस्था, नागरिकका हक, अधिकार, काम, कर्तव्य र नियमजस्ता विषय

उल्लेख गरिएका हुन्छन् । संविधानबमोजिम नै विभिन्न विषयमा कानून बनाइन्छ । संसद् कानून

बनाउने थलो हो भने संविधानसभा देशको मूल कानून बनाउने थलो हो ।

नेपालको इतिहासमा संविधानसभाका बारेमा २००७ सालदेखि चर्चा चल्दै आए पनि

त्यसको निर्वाचन अब आएर सम्भव भएको छ । १९ दिने जनआन्दोलनपछि

मुलुक संविधान सभाको निर्वाचनतर्फ अघि बढेको छ । हाम्रो मुलुकमा हुने

संविधानसभाले नयाँ संविधान बनाउने मात्र नभै २ सय ३८ वर्षदेखि शासन गर्दै आएको

राजतन्त्रको अन्त्य गर्ने निर्णय पनि गर्न सक्नेछ ।

संविधानसभाको निर्वाचनका लागि राजतन्त्र बाधकका रूपमा रहेको छ । अन्तरिम सरकारले छिटोभन्दा

छिटो संविधानसभाको निर्वाचन गराउन संविधानसभाका बारेमा व्यापक रूपमा आमजनतालाई सूचित

गर्नुका साथै निर्वाचनका लागि आवश्यक सुरक्षा संयन्त्र, निष्पक्ष एवं भयरहित वातावरणको

सिर्जना गर्नु आवश्यक छ । संविधानसभा निर्वाचन असफल बनाउन

लागिपरेका शक्तिलाई विफल तुल्याई संविधानसभाको निर्वाचन सफल बनाउन

सरकार एवं आमनेपाली नागरिकले आफ्नो तर्फबाट सक्दो भूमिका खेल्नुपर्छ ।

-अनन्त ढकाल, पुतलीबजार, स्याङ्जा

जनता सुसूचित हुनुपर्छ

संविधानसभा भनेको राज्यको मूल कानून संविधान निर्माण गर्ने जनप्रतिनिधिहरूको थलो वा सभा हो, जहाँ जनताले प्रत्यक्ष रूपमा चुनेर पठाएका सम्पूर्ण प्रतिनिधिहरूले व्यापक परामर्श र बहस गरेर त्यसको

माध्यमद्वारा संविधानको रूपरेखा एवं स्वरूप तयार पार्ने काम गर्छन् । जसद्वारा विनाभेदभाव सुलभ ढंगबाट राज्य सञ्चालन गर्न सकिँयो, जनताका

उर्लदा आकांक्षा पूरा गर्न सकिँयो ।

निश्चय नै प्रतिगामी तत्त्वहरू यसलाई विथोल्ने कार्यमा लाग्नेछन् । मधेसको आन्दोलनमा अराजक

गतिविधिले प्रश्रय पाउनु, उठेका जायज मागहरूलाई मध्यनजर गर्दै समस्या समाधानका लागि सरकार

तयार हुँदासमेत संविधानसभालाई नै अवरोध सिर्जना गर्ने गरी आफ्ना गतिविधिलाई जारी राख्नु, हिजोका

दिनमा नाम सुन्दै नसुनेका र देख्ने नदेखेका संगठन एवं मानिस

आन्दोलनको नाममा अगाडि आउनु, त्यो पनि सशस्त्र रूपमा आदि नै ज्वलन्त उदाहरण हुन्, जसले

संविधानसभाको निर्वाचनलाई विथोल्न हरसम्भव प्रयास गर्छन् । सरकारलाई गलत निर्णय गर्न

बाध्य पार्ने र त्यसबाट फाइदा उठाएर संविधानसभाको निर्वाचनलाई नै

अवरुद्ध पार्ने सम्भावना पनि त्यत्तिकै छ । षड्यन्त्र र खतराहरूबाट यो

मुलुकलाई पार लगाउन, संविधानसभाको निर्वाचन घोषित समयमै निष्पक्ष, स्वतन्त्र र भयरहित वातावरणमा सम्पन्न गर्नका लागि

सबैभन्दा पहिले राजनैतिक दलहरूका बीचमा बलियो एकता तथा स्वस्थ

प्रतिस्पर्धा आवश्यक छ ।

दोस्रो कुरा जनतालाई प्रशिक्षित तथा सु-सूचित बनाउनुपर्‍यो । हामी

२०६४ साल असार ६ गते संविधानसभाको निर्वाचन सम्पन्न गर्ने घोषणाका साथ अघि बढेका छौं ।

आजसम्म यो मुलुकमा कति प्रतिशत जनतालाई संविधानसभा, संघीय शासनप्रणाली, समानुपातिक निर्वाचन

प्रणाली एवं राज्यको पुनःसंरचनाका बारेमा स्पष्ट जानकारी वा चेतना छ ? यतातर्फ सम्पूर्ण राजनैतिक दल,

सरकार, नागरिक समाज, विभिन्न संघ-संस्था एवं जिम्मेवार व्यक्तिहरूको ध्यान जानु आवश्यक छ ।

हामी खण्डित गणतान्त्रिक नेपाल होइन, एकीकृत गणतान्त्रिक नेपाल चाहन्छौं । जहाँ प्रत्येक

नागरिकले समान अवसर, सहभागिता र सम्मान पाओस् । जाति, वर्ग, समुदाय, भौगोलिक अवस्था, लैङ्गिक

असमानता आदिका कारण कसैले पनि राज्यका सुविधाबाट वञ्चित हुनु नपरोस् । यो इच्छा, आकांक्षा एवं

अवसर सफल र निष्पक्ष संविधानसभाको निर्वाचनपश्चात् बन्ने एकीकृत गणतान्त्रिक नेपालको

संविधानले मात्र पूरा गर्न सक्छ ।

-जे.के. विश्वकर्मा

व्यक्ति-अभिव्यक्ति

संविधानसभा निर्वाचन बेलैमा सम्पन्न गर्न तथा त्यसमा आफ्नो दलको

उपस्थिति सम्मानजनक बनाउन मन्त्री भएकी हुँ । मलाई वरिष्ठताको भन्दा संविधानसभा

निर्वाचनको चिन्ता छ । साहना प्रधान, मन्त्री, परराष्ट्र हामी सरकारमा भएका बेला

सजिलै संविधानसभाको निर्वाचन सम्पन्न गर्‍यो भने त्यही ठूलो कुरा हुनेछ । मोहन वैद्य, नेता, नेकपा (माओवादी)

संविधानसभाको निर्वाचनले राजालाई बाँकी राख्छ, जस्तो

लागेको छैन । मेरो जिल्ला (ओखलढुङ्गा) का जनता राजाका पक्षमा छैनन् । जब जनता राजाका

पक्षमा छैनन् भने हामीले राजाका बारेमा किन चिन्ता लिने ? बलबहादुर राई, नेता, नेपाली काङ्ग्रेस

संविधानसभाको निर्वाचन समयमा गराउने हो भने मधेसमा सक्रिय रहेका फोरम, ज्वाला, गोइतजस्ता समूहसँग वार्ता

गर्नुपर्छ । ती समूहसँग वार्ता नगरी संविधानसभा निर्वाचन होला जस्तो मलाई लागेको छैन । हृदयेश त्रिपाठी, नेता, नेसपा

म्याग्नेटिक ग्याँस सेभरको प्रयोगले

प्रत्येक ग्याँस सिलिन्डरमा रु. १६० बचत

३० दिन पुग्ने ग्याँस सिलिन्डर अब चल्नेछ ३८ दिन ।

Order for HomeDelivery

New Road: 2386918, Baneshwor: 9803256120

Lalitpur & Bhaktapur: 9803190779, Chabahil

Kalanki & Balaju: 9803362027

Zing Trading 01-2386918 9803190779

म्याग्नेटिक ग्याँस सेभरको प्रयोगले

ADMISSION OPEN

LEMS School

पुल्चोक, ललितपुर

कक्षा नर्सरीदेखि कक्षा नौसम्म आवासीय तथा दिवा कक्षाहरूमा भर्ना खुल्यो ।

सिद्ध सम्पर्क

Ph.5527345

➤ आवासीय सुविधा ।

➤ यातायातको व्यवस्था ।

➤ अतिरिक्त क्रियाकलाप । (नृत्य, संगीत, स्क्रउट, मार्सल आर्ट)

➤ कलेजका प्राध्यापकद्वारा अध्यापन ।

➤ विशेष छात्रवृत्तिको व्यवस्था ।

Limited Seats Only.

Hurry up!

आवासीय विद्यार्थीहरूलाई विशेष छुट

PRIVATE TEST/SLC

२०६४ को लागि भर्ना खुल्यो

कक्षा ८ पास, कक्षा ९ पास/फेल तथा Test/S.L.C. फेल भएर स्कुल जान नसकेका विद्यार्थीहरूका लागि Private Test/SLC तयारी कक्षमा धमाधम भर्ना लिइँदैछ । सिट सीमित छ ।

(English and Nepali both medium)

Bright Future Institute

मोबाइल : ९८५१००२००४, फोन नं: ४४६३०७३, चावहिल, काठमाडौं

प्राइमेट

TEST/SLC/०६४ मा

८ कक्षा वा ९ कक्षा पास भई स्कुल जान छाडेका र Test/SLC फेल भई स्कुल जान छाडेका विद्यार्थीहरूका लागि

वासिन्टन एकेडेमी, नयाँवानेश्वरमा

➤ होस्टेलको पूर्ण सुविधा ।

➤ विद्या, थिउसो/अंग्रेजी, नेपाली दुवै माध्यममा पढाउने ।

➤ कक्षा घण्टाको मात्र पाठ्य पुस्तक अध्ययन गरे पुग्ने ।

➤ वर्षौं अनुभवी शिक्षकद्वारा विद्यार्थीको यिनी पावरका आधारमा पढाउने कक्षमा

नयाँ भर्ना खुल्यो

भर्ना तारिखा :

➤ ०६३ वैशाख २५ बनेपेलि फारम थिउसो ।

➤ ०६४ वैशाख २ बनेपेलि पहिलो समूहको भर्ना लिइने ।

➤ ०६४ वैशाख ३ बनेपेलि समूहको कक्षा सञ्चालन ।

➤ पहिलो समूहमा ३० जनालाई मात्र भर्ना लिइने ।

भर्ना संख्या १०० जना

माध्यम विद्या थिउसो

अंग्रेजी ३० जना २० जना

नेपाली ३० जना २० जना

सम्पर्क :

वासिन्टन एकेडेमी

नयाँ बानेश्वर चौकबाट, शंखमुलतर्फ २ सय मिटर अगाडि

(कोलम्बस कलेजको ठीक अगाडि) फोन : ४७८१०६९

गैरसरकारी शिक्षणसंस्थाया विद्यार्थी संगठनको आवश्यकता

● भवस्वर

● काठमाडौंस्थित एक फर्निचर उद्योगका लागि एक जना ड्राफ्टम्यान र एक जना सुपरभाइजरको आवश्यकता छ। योग्य व्यक्तिले आफ्नो सम्पूर्ण व्यक्तिगत विवरणसहित पोस्टबक्स नम्बर ४६८६ मा आवेदन दिनुहोला।

● मकाउस्थित एक वैदेशिक रोजगारदाता कम्पनीका लागि ७० जना सुरक्षा गार्डको आवश्यकता छ। सुरक्षा निकायमा काम गरी अनुभव प्राप्त व्यक्तिले कम्पनीको नेपालस्थित प्रतिनिधीलाई फोन नम्बर ५५३०९०० मा सम्पर्क गर्नुहोला।

● काठमाडौंस्थित एक संस्थाका लागि एक जना सिभिल ओभरसियर तथा ड्राफ्टपर्सनको आवश्यकता छ। निर्माण क्षेत्र तथा डिजाइनमा न्यूनतम ३ वर्षको अनुभव प्राप्त गरी अटोक्वाट, एक्सल र अंग्रेजी भाषामा दक्ष व्यक्तिले फोन नम्बर ४२३९९९९ मा सम्पर्क राख्नुहोला।

● ललितपुरस्थित एक क्लिनिकका लागि केही क्लिनिकल असिस्टेन्टको आवश्यकता छ। प्लस टु उत्तीर्ण व्यक्तिले फोन नम्बर ५५५५९९० मा सम्पर्क राख्नुहोला।

● काठमाडौंस्थित एक संस्थाका लागि एक जना असिस्टेन्ट म्यानेजर र एक जना अफिस सेक्रेटरीको आवश्यकता छ। सम्बन्धित पदमा अनुभव प्राप्त, अंग्रेजी भाषामा दक्ष र कम्प्युटरसम्बन्धी ज्ञान भएको व्यक्तिले संस्थाको फोन नम्बर ४७२०९०९ मा सम्पर्क राख्नुहोला।

● काठमाडौंस्थित एक मन्टेशरी विद्यालयको प्राथमिक तहका लागि एक जना प्राचार्य, सात जना शिक्षक/शिक्षिका तथा दुई जना प्राथमिक तह इन्चार्जको आवश्यकता छ। योग्य तथा अनुभवी व्यक्तिले विद्यालयको फोन नम्बर ४३७९९३५ मा सम्पर्क राख्नुहोला।

प्राइणमा प्रवेश गर्नेवित्तिकै विद्यार्थी तथा जो-कसैले राजनैतिक चिन्तनलाई त्याग्नुपर्छ, त्यसो नगरे हदैसम्मको कारवाही गरिनेछ भनिएको छ। यसले संघ-संगठन खोल्ने विद्यार्थीको मनसायमाथि तुसारापात गरेको छ।

गैरसरकारी कलेज तथा विश्वविद्यालयका विद्यार्थीहरू विद्यार्थी संगठन खोल्दै त्यसमार्फत देशको विकासका लागि अग्रसर हुन चाहन्छन्। नेपालका राजनैतिक दलका नेताहरूको पृष्ठभूमि केलाउँदा उनीहरूको आजको हैसियत हिजोका विद्यार्थी जीवनमा गरेको योगदानको प्रतिफलमै आधारित देखिन्छ।

हुन पनि भविष्यका नेताले विद्यार्थीकालमा राजनैतिक दलसँग आवद्ध नभए दलीय हैसियतमा ठूलै अन्तर पर्छ। त्यसैले पनि विद्यार्थीकालमै दलमा आवद्ध हुँदै अभ्यास गर्नु नेता बन्ने सपना देख्नेहरूका लागि बाधकता नै हो। हालसम्म सरकारी स्वामित्वका विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धित विद्यार्थीहरू मात्रै प्रत्यक्ष रूपमा दलसँग आवद्ध हुँदै अघि बढेका देखिन्छन्। अपवादबाहेक गैरसरकारी विश्वविद्यालयमा अध्ययन गरी बाध्यतावश राजनीति गर्नबाट वञ्चितहरू राजनैतिक दलहरूको प्रमुख हिस्सा हुनबाट पनि पूर्ण रूपमा वञ्चित छन्।

अब प्रश्न उठ्छ, के गैरसरकारी शिक्षालयका विद्यार्थीहरू राजनैतिक दलको निर्णायक तहमा पुग्ने अवसरबाट सदैव वञ्चित हुने? यो चुनौतीपूर्ण प्रश्नको एक मात्र समाधान ती गैरसरकारी शिक्षालयमा पनि विद्यार्थी युनियनको गठन नै हो।

-आशिष लुईटेल

हालसम्म सरकारी स्वामित्वका विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धित विद्यार्थीहरू मात्रै प्रत्यक्ष रूपमा दलसँग आवद्ध हुँदै अघि बढेका देखिन्छन्। अपवादबाहेक गैरसरकारी विश्वविद्यालयमा अध्ययन गरी बाध्यतावश राजनीति गर्नबाट वञ्चितहरू राजनैतिक दलहरूको प्रमुख हिस्सा हुनबाट पनि पूर्ण रूपमा वञ्चित छन्।

के गैरसरकारी शिक्षालयका विद्यार्थीहरू राजनैतिक दलको निर्णायक तहमा पुग्ने अवसरबाट सदैव वञ्चित हुने?

लागि मात्र सरकारी क्याम्पसका विद्यार्थीहरूले स्ववियुलाई उपयोग गर्नले गैरसरकारी कलेजका विद्यार्थीहरू तर्सनु स्वाभाविक हो, तर नयाँ ढंग र परिपाटीले विद्यार्थीको हकहितको रक्षाका लागि स्ववियु गठन हुनु स्वयं विद्यार्थी एवं क्याम्पसकै गौरवको कुरा मान्नेहरू नै बहुमतमा रहे।

एमाले निकट विद्यार्थी संगठनले केही समयपहिले स्कुल स्तरदेखि नै विद्यार्थी युनियन गठन गर्ने निर्णय गरेपछि त्यसको स्वागतसंगै ठूलै

आलोचना पनि भयो। आलोचना गर्नेहरूले 'विद्यार्थीहरू पढाइमा भन्दा बढी राजनीतिगत जान्ने' तर्क अघि सारेका थिए भने प्रस्तावकहरूले चाहिँ 'विद्यार्थीहरूलाई राष्ट्रनिर्माणमा सक्रिय सहभागी गराउने अभ्यास' भन्दै त्यसको बचाउ गरेका थिए।

उच्च शिक्षाविधान २०६३ मा संगठन खोल्न पाउने सम्पूर्ण अधिकार सम्बन्धित विश्वविद्यालयको विधानमा उल्लेख भएअनुसार हुने भनिएको छ, तर विश्वविद्यालयको विधानमा

आफ्ना समस्या एवं विचार प्रशासनको दबावविना निर्धक्क छलफलमा ल्याउन पाइने जिकिर गरे।

संगठन कलेजहरूमा लोकतान्त्रिक परिपाटीको विकास हुने कुरामा उनीहरूले जोड दिए। संगठनका पक्षधरमध्ये १८ दशमलव ४३ प्रतिशतले यसबाट प्रशासनको पारदर्शिता एवं उत्तरदायित्व बढ्ने कुरामा जोड दिएका थिए भने बाँकीले विद्यार्थीको नेतृत्व गर्ने क्षमतामा विकास हुने तथा विभिन्न प्रकारबाट विद्यार्थीमाथि गरिने शोषण अन्त्य हुने बताए।

शिक्षण संस्थाहरूमा हुने महत्त्वपूर्ण क्रियाकलापमा विद्यार्थीहरूलाई बेवास्ता गरिएको गुनासो पनि विद्यार्थीहरूले गरे। विद्यार्थी र शिक्षालयको विकासका लागि प्रशासनले जितिसुकै कुरा गरे पनि विद्यार्थीहरूलाई बदलिँदो समयअनुसार उनीहरूको भावना र विचारको उच्च सम्मान गर्दै अघि बढ्न चुक्यो भने ती शैक्षिक संस्थाहरूबाट उत्पादित विद्यार्थी जीवनभर केही न केही कमी भैरहेको महसुस गर्नेछन्।

गैरसरकारी शिक्षालय विकासका लागि विद्यार्थी संगठनको भूमिका त्यहाँका विद्यार्थीमध्ये ३० दशमलव ३२ प्रतिशतले खोजे पनि सरकारी शिक्षालयका विद्यार्थीको भूमिका अनुन्धानकै विषय छ।

सर्वेक्षणमा सहभागीमध्ये १२ दशमलव ३८ प्रतिशत विद्यार्थीले 'विद्यार्थीले राजनीति गर्ने नहुने' तर्कलाई मुख्य विषय बनाई विद्यार्थी संगठनको आवश्यकता नभएको बताएका थिए। सरकारी क्याम्पस तथा विश्वविद्यालयमा स्ववियुको 'हालत' हेरेर पनि गैरसरकारी कलेजहरूमा यसलाई खोल्न दिन नहुने उनीहरूको तर्क थियो। हुन पनि विभिन्न राजनैतिक दल एवं पूर्ण रूपमा राजनैतिक भविष्यको 'आधार' खोज्नेकै

यति ठूलो संख्यामा विद्यार्थी संगठनको आवश्यकता महसुस गर्ने विद्यार्थीहरूसँग कारण सोध्दा ४५ दशमलव ८३ प्रतिशतले आफ्नो अधिकारको सुनिश्चितता एवं रक्षा गर्ने तर्क अघि सारेका थिए। स्वतन्त्र हुन पाइने भन्दै सहभागीहरूले संगठन गठनपश्चात्

गैरसरकारी शिक्षण संस्थाया विद्यार्थी संगठन चाहिँदैन भन्ने मान्यता सही हो कि गलत? भन्ने कुरा बुझ्न उपत्यकाबाहिरको एक कलेज तथा उपत्यकाबाहिरको एक विश्वविद्यालयमा गरिएको अनुसन्धानमा सहभागी विद्यार्थीमध्ये ७५ प्रतिशतले विद्यार्थी संगठनको आवश्यकतामा जोड दिए।

यान्डम स्याम्बलडका आधारमा राजनैतिक आस्थावान् अथवा पढाइमा तेज मात्र नभै प्रत्येक कक्षाका प्रतिनिधि विद्यार्थीहरूसँग कलेजको अनुसन्धान लिएर गरिएको सर्वेक्षणमा सहभागी विद्यार्थीहरूको उत्सुकता एवं जागरुकता देखेर थप कलेजमा अनुसन्धान गर्ने होसला मिलेको थियो। स्याम्बलड गर्ने क्रममा सहभागीले यस्तो छलफलको थप आवश्यकता महसुस गरेको हामीले पायौं। गैरसरकारी शिक्षण संस्थाका सहभागी विद्यार्थीले देशको राजनैतिक अवस्थाका सम्बन्धमा जानकारी नदिई पढाइमा मात्रै लाडको भन्दै आफ्नै कलेजप्रति तिक्तता पनि पोख्न थ्याए।

सर्वेक्षणमा सहभागी विद्यार्थीलाई 'तपाईंले आफ्नो कलेज/ विश्वविद्यालयमा स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियनको आवश्यकता महसुस गर्नुभएको छ?' भन्ने प्रश्न साथमा 'छ', 'छैन', 'थाहा छैन' तीनवटा विकल्प दिइएको थियो, जसको परिणाममा ७५ दशमलव ७८ प्रतिशतले आवश्यकतामा जोड दिए, १२ दशमलव ३८ प्रतिशतले आवश्यकतामा छैन भने। ११ दशमलव ८४ प्रतिशतले थाहा नभएको बताए।

यति ठूलो संख्यामा विद्यार्थी संगठनको आवश्यकता महसुस गर्ने विद्यार्थीहरूसँग कारण सोध्दा ४५ दशमलव ८३ प्रतिशतले आफ्नो अधिकारको सुनिश्चितता एवं रक्षा गर्ने तर्क अघि सारेका थिए। स्वतन्त्र हुन पाइने भन्दै सहभागीहरूले संगठन गठनपश्चात्

सिकौं माफी दिन

'यदि कसैले गालामा थप्पड हिकाउँछ भने तपाईं उसका अगाडि अर्को गाला पनि थापिदिनुहोस्।' यो भनाइ आजको सन्दर्भमा अतिरञ्जित वा निरर्थक लाग्न स्वाभाविक हो। कसैले अकारण थप्पड हिकाए पहिलो प्रतिक्रियास्वरूप मुहारमा क्रोध, आवेग तथा अपमानको भाव देखापर्छ र दोस्रो प्रतिक्रिया उक्त व्यक्तिमाथि तपाईंको प्रहार हुनसक्छ। आजको परिवेशमा कर्मै त्यस्ता व्यक्ति पाइएलान् जो आहत पुऱ्याउनेलाई क्षमा दिन सक्न्।

माफी दिनु कठिन प्रक्रिया हो। जीवनमा केयन अवस्था त्यस्ता हुन्छन् जसमा आफूलाई संयमित राख्न आवश्यक हुन्छ। क्षमादान त्यो प्रयास होइन जो अरूका लागि गरिन्छ, यो आफ्नै लागि हो। रिसका लागि कुनै सजाय प्राप्त हुँदैन तर रिस नै सबैभन्दा ठूलो सजाय हो जुन शारीरिक एवं भावनात्मक क्षति, उच्च रक्तचाप वा अन्य रोगका रूपमा प्राप्त हुन्छ। रिसले व्यक्तिलाई अतीतजीवी बनाइदिन्छ, ऊ कट्टा कुरालाई भुल्न सक्दैन र आफ्ना वतमान एवं भविष्य दुवैलाई आफ्नै हातबाट नष्ट गर्नतर्फ अग्रसर हुन थाल्छ।

आखिर किन आफ्नो जीवनलाई मनोविकारको शिकार हुन दिने? किन अरू कसैको स्वार्थ तथा गल्तीका लागि स्वयंलाई बर्बाद हुन दिने? निम्नलिखित कुरालाई पहिचान गरी आफ्नो रिससम्बन्धी

जानकारी लिनुहोस्।

-तपाईं चाँडै आवेगमा आउनुहुन्छ र क्षमादान दिन चाहनुहुन्छ।

-तपाईंलाई थाहा छ? रिस भावनात्मक एवं शारीरिक रूपबाट हानिकारक छ। यद्यपि तपाईं कसैलाई क्षमा गर्न सक्नुहुन्छ।

-अन्ततः तपाईं आफ्नो रिसलाई नियन्त्रणमा लिनुहुन्छ र माफी दिनु नै हितकर मान्नुहुन्छ।

-रिसलाई तुरुन्तै नियन्त्रण गरेर क्षमा दिनुहुन्छ।

यदि तपाईं पहिलो र दोस्रो उत्तरको नजिक हुनुहुन्छ भने स्वयंसित प्रश्न सोध्नुपर्ने हुन्छ:

-के म कुनै पनि कुरालाई अत्यन्त व्यक्तिगत रूपमा लिन्छु?

-के म आफ्नो रिस, अपमान र आवेग अरूमाथि पोख्न चाहन्छु?

-के म हरेक कुराका लागि आफूलाई दोषी मान्छु?

यदि उल्लेखित सबै प्रश्नको उत्तर 'हो' भन्ने छ भने यो व्यक्तित्वको सबैभन्दा ठूलो कमजोरी

हो, जसलाई सुधार्नु आवश्यक छ र त्यसका लागि आजैदेखि प्रयास आवश्यक छ।

क्षमा गर्न सक्नु शक्तिको परिचय हो, कमजोरी होइन। मानवीय जीवनमा संघर्ष र चुनौतीका थुप्रै क्षणहरू आइपर्छन्, तिनको सामना गर्न हरेक क्षण आत्मबल, आत्मविश्वास र ऊर्जा चाहिन्छ। रिस एवं आवेगमा त्यसलाई क्षय हुनुदिनुभन्दा सञ्चय गर्नु राम्रो हुन्छ। जीवन छोडो छ, मरिलानु केही छैन, बाँच्नुजेल विना कट्टा बाँचौं। आफू स्वयं र आफ्नो जीवनसित प्रेम गर्न सिकौं, त्यही आत्म स्वीकृतिले तपाईंलाई अरूको गल्तीका लागि तिनलाई क्षमादान गर्न सक्ने क्षमता प्रदान गर्छ, जीवन जीउने सही मार्गदर्शन गराउँछ।

होटल तालिम मोडर्नमा
Switzerland & UK माट
 अङ्ग्रेजी प्रवर्तन गरी अङ्ग्रेजीमा प्रशिक्षण कुरा पनि प्रशिक्षण दिइन्छ
Cook, Waiter, Bakery, Barman, Captain, Bell Boy, Supervisor, Care Giver, Housekeeping, Domestic Helper मा कम्प्युटर अर्थ सिक्नुपर्छ।
Cook Training गर्नेकालमा
Waiter, Housekeeping वा English Language FREEमा
Modern Management Modern Technology
MODERN HOTEL Training Center
 महराजगञ्ज बसस्थाना पुल - Ktm
Ph: 4363215, 2315801

कुनैपनि काम सानो र ठूलो हुँदैन।
 श्रम गर्न नहिचकीचाओं। श्रमको
 सम्मान गरौं। उत्पादन र उत्पादन र
 उत्पादकत्व बढाउन शिक्षित र सचेत
 बनौं र अरूलाई पनि बनाऔं।

नेपाल सरकार
 सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
 सूचना विभाग

पहिलो सफ्टवेक वैशाखको तेस्रो साता

प्रश्न : वेबसाइटको एफटीपी पासवर्ड बिसिंको स्थितिमा पासवर्ड पत्ता लगाउने तरिका के हो ? कम्प्युटरमा सेभ गरी राखेको चलचित्रलाई कसरी पासवर्डमा राख्ने ?

-योगेश न्यौपाने, पत्रबाट
उत्तर : यसका लागि तपाईंले आफ्नो वेबसाइटको डोमेन नेम कुन इन्टरनेट सुविधा प्रदायकबाट रजिस्ट्रेशन गर्नुभएको हो, पत्ता लगाउनु आवश्यक हुन्छ। डोमेन नेम कुन इन्टरनेट सुविधा प्रदायकबाट रजिस्ट्रेशन गरेको हो, पत्ता लगाइसकेपछि त्यहाँ इमेलमार्फत सम्पर्क गरेर आफ्नो वेबसाइटको पासवर्ड थाहा पाउन सकिन्छ अथवा केही जानकारी लिनका लागि डोमेन नेम दर्ता गर्नुभएको इन्टरनेट सुविधा प्रदायकलाई नै जानुपर्ने हुन सक्छ। यसरी रजिस्ट्रेशन पासवर्ड थाहा पाइसकेपछि पासवर्ड परिवर्तन गर्न केही गाह्रो हुँदैन।

कम्प्युटरमा सेभ गरी राखेको चलचित्रलाई साधारणतया पासवर्डबाट प्रोटेक्ट गर्न सकिँदैन। यसका लागि छुट्टै पासवर्डबाट प्रोटेक्ट सफ्टवेयर राख्नु आवश्यक छ। यसका लागि पासवर्ड प्रोटेक्सन सफ्टवेयरहरू इन्स्टल गर्नुपर्छ। उदाहरणका लागि HiDownload, Net Transport, Stream Down, OEP-OEE, ASRecorder, GetASStream, SDP Receiver, WM Recorder केही मुख्य पासवर्ड प्रोटेक्सन हुन्।

साप्ताहिक समाचार

सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको क्षेत्रमा वर्षकै सबैभन्दा ठूलो महोत्सव 'क्यान इन्फोटेक' आयोजना गर्दै आएको कम्प्युटर एसोसिएसन अफ नेपाल (क्यान) ले पहिलो पटक वैशाख १९ देखि २२ सम्म 'क्यान सफ्टटेक-२००७' को आयोजना गर्ने भएको छ।

त्रिपुरेश्वरस्थित वर्ल्ड ट्रेड सेन्टरमा आयोजना हुने क्यान सफ्टटेकमा ७७ वटा स्टल रहनेछन्। स्वदेशी तथा विदेशी सफ्टवेयर विकासकर्ताहरूले सहभागिता जनाउने यो मेलामा ५० हजारभन्दा बढी दर्शकले अवलोकन गर्ने अपेक्षा गरिएको छ, 'क्यान अध्यक्ष विष्णुवमान सिंह भन्छन्- 'आईसिटीको क्षेत्रमा आफ्नो दक्षता सावित गर्दै सफ्टवेयर विकासमा लागेका युवावर्ग तथा सफ्टवेयर प्रयोगकर्ताहरूको चासोलाई पूरा गर्ने उद्देश्यले सफ्टटेकको आयोजना गर्न लागिएको हो।'

सफ्टटेक संयोजक अमृतबहादुर थापाका अनुसार प्रदर्शनीमा भारतलगायत अन्य राष्ट्रका सफ्टवेयर विकासकर्ताहरूले पनि सहभागिता जनाउनेछन्। बैंक, वित्तीय संस्था, एयरलाइन्स, स्वास्थ्य, सञ्चार, संघसंस्था आदिका साथै अन्य व्यावसायिक प्रतिष्ठानहरूले सफ्टटेकबाट आवश्यक फाइदा लिन सक्नेछन्। थापा भन्छन्-

'सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको महत्त्वपूर्ण पक्ष सफ्टवेयर व्यवसायले अलग पहिचान बनाइसकेको अवस्थामा क्यानले सफ्टटेक आयोजना गर्न लागेको हो।'

नेपालमा पछिल्लो अवधिमा बढ्दै गएको आईसिटी जनशक्ति सफ्टवेयर विकास एवं निर्यातमा जुटेको छ। सँगसँगै चर्को कर भन्सारका कारण यो व्यवसाय पारदर्शी हुन सकिरहेको छैन। क्यान अध्यक्ष सिंहका अनुसार

यो व्यवसायलाई पारदर्शी बनाउन पनि सरकारले निश्चित समय 'ट्याक्स होलिडे' गर्नु आवश्यक छ। भारतको उदाहरण दिँदै अध्यक्ष सिंहले भने- 'भारतले ट्याक्स होलिडेको प्रयोगबाट यो व्यवसायको अवस्था बुझेको हो, यसै वर्षदेखि मात्र त्यहाँ कर असुल थालिएको छ।'

नेपालमा सफ्टवेयर विकास तथा व्यवसायमा हाल २ सयभन्दा बढी कम्पनी सक्रिय छन्, जसमध्ये

एक चौथाइलाई सफ्टटेकमा उपस्थित गराउन सके कार्यक्रम सफल हुने सिंहको जिकिर छ। सफ्टटेकमा सफ्टवेयर विकासकर्ता एवं व्यवसायीहरूका अतिरिक्त मुलुकका नीति-निर्माता, शिक्षाविद्, विद्यार्थी तथा सर्वसाधारणको उपस्थिति हुने आयोजकहरूले बताएका छन्।

सफ्टटेककै अवसरमा क्यानले सूचना तथा सञ्चार प्रविधि अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन आयोजना गर्नेछ। वैशाख २० देखि २२ गतेसम्म चल्ने उक्त सम्मेलनको नारा 'परियोजना व्यवस्थापन र सम्पूर्ण बजार व्यवस्थापन' तय गरिएको छ। प्रविधि विकासमा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रबाट आर्थिक तथा प्राविधिक सहायता अभिवृद्धि एवं हस्तान्तरण गर्न यो सम्मेलनको भूमिका महत्त्वपूर्ण हुने अध्यक्ष सिंहले बताए। सिंहका अनुसार नयाँ नेपाल इ-नेपालको अवधारणालाई सार्थकता दिन पनि यो सम्मेलन उपलब्धमूलक हुनेछ। सम्मेलनमा आईसीटीको क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न मुलुक तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाका प्रतिनिधिहरूले कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नेछन्। सम्मेलनको पूर्वसन्ध्यामा प्रशान्त कम्प्युटिङ उद्योग संगठनमा आबद्ध २६ देशको बैठक पनि हुनेछ। वैशाख १८ र १९ गते आयोजना हुने उक्त बैठकमा विभिन्न राष्ट्रका ४० प्रतिनिधि सहभागी हुनेछन्।

भाइरसको आक्रमण तीव्र

सन् २००७ अनलाइन भाइरसको वर्ष हुने भएको छ। यो वर्ष भाइरसको आक्रमण कम्प्युटर सफ्टवेयरमा मात्र सीमित रहनेछैन, सबै वेबसाइट तथा इन्टरनेट प्रविधिसँग जोडिने सम्पूर्ण उपकरणहरू मोबाइल, प्रिन्टर, आईपैड, पेनड्राइभ, डिजिटल क्यामेरा, ल्यापटपसमेत प्रभावित हुने देखिन्छ।

म्याकाफी नामक एन्टिभाइरस कम्पनीले हालै सार्वजनिक गरेको वर्ष २००७ मा इन्टरनेट सुरक्षामा हुन सक्ने शीर्ष १० खतरामा भाइरसको हमला र साइबर अपराधको सम्भावना पनि समेटिएको छ। हालै सार्वजनिक भएको माइक्रोसफ्ट कर्पोरेसनको महत्वाकांक्षी कम्प्युटर सञ्चालनप्रणाली (ओएस) भिस्टालाई ह्याकरले आक्रमण गरेपछि त्यसको सुरक्षा प्रणालीका बारेमा प्राविधिकहरूबीच विवादसमेत देखिएको छ।

माइक्रोसफ्टले भिस्टाको सबैभन्दा सबल पक्ष यसको सुरक्षाप्रणालीलाई देखाउँदै आएको थियो र यसलाई ह्याकरले विगान नसक्ने दावी गरेको थियो। सुरक्षाप्रणाली सबल बनाउने क्रममा भिस्टा अनुमान गरिएभन्दा २ वर्ष ढिलो सार्वजनिक गरिएको थियो।

म्याक एफकीको अध्ययनमा

भनिएको छ- 'सन् २००७ मा यस्ता वेबसाइटको संख्या अझ बढी हुनेछ, जसले ई-विजनसको बहानामा प्रयोगकर्ताको क्रेडिट तथा डेबिट कार्ड वा एकाउन्ट पासवर्ड चोरेर दुरुपयोग गर्नेछ।' इबेजस्तै व्यावसायिक वेबसाइट बनाई त्यसमा फेक साइन इज पेज निर्माण गरी आईडी तथा पासवर्ड चोरी बढ्नेछ। लिखित सन्देशका रूपमा प्रयोगकर्तालाई भाइरसले बढी हमला गर्नेछ। यो आगमन अक्षरमा भन्दा तीन गुना बढी हुने अध्ययन-निष्कर्ष छ। गत नोभेम्बरमा कुल भाइरसमा ४० प्रतिशत तस्वीरका रूपमा थिए। यी भाइरसको सिकार एमपीइजी, ई-मेल तथा अन्य मिडिया फाइल हुने दावी गरिएको छ।

अध्ययनअनुसार इन्टरनेटमार्फत भिडियो आदानप्रदान गर्दा अब ठूलो सावधानी अपनाउनुपर्नेछ। स्मार्टफोन प्रविधिको बढ्दो प्रयोगले मोबाइल फोन बढी खतरामा पर्ने देखिएको छ। अहिले मोबाइलमा ब्लूटूथ, एसएमएस, एमएमएस, इमेल, अडियो भिडियो तथा वेब एक्सेस सुविधाको प्रयोग बढ्दो छ। यिनै माध्यममार्फत मोबाइलमा भाइरसले आक्रमण गर्नेछ। म्याकाफीले यस्तै एउटा भाइरस पत्ता लगाइसकेको छ, जसले सन्देशका रूपमा मोबाइलमा प्रवेश

गरी सेटलाई पनि ध्वस्त पार्नेछ।

ह्याकरहरूको मूल उद्देश्य व्याकअप जानकारी तथा कम्प्युटरभित्रका सूचना चोरी गर्नु हो। वर्ष २००७ मा ह्यामिड, एटीएम तथा ल्यापटपबाट सूचना चोर्ने जस्ता अपराध बढ्नेछन्। यूएसबी, प्रिन्टरलाई दिइने निर्देशन, बौद्धिक सम्पदा, यूएसबी डिभाइस पनि यो खतराबाट मुक्त नरहने तथा माइस्पेस, विकिपेडियाजस्ता चर्चित सामुदायिक वेबसाइटलाई पनि कम्प्युटर ह्याकरहरूले निसाना बनाउँछन्। यो क्रम अहिले पनि जारी नै छ।

इन्टरनेट च्याटको मामिलामा भने वाट्स नामक भाइरस बढी खतरनाक देखिने उल्लेख छ। यो वर्ष प्यारासाइटिक भाइरसको संख्यामा वृद्धि मात्र हुनेछैन, त्यो भाइरस जुनसुकै

फाइलमा सहज रूपमा प्रवेश गर्न सक्नेछ। ३२ बिटको प्लेटफर्ममा चल्ने सफ्टवेयरमाथि पनि भाइरसको हमला बढ्नेछ।

भाइरसबाट बच्न के गर्ने ? अध्ययनमा भनिएको छ- 'इकमर्सका लागि जब तपाईं नेटसर्फ गर्नुहुन्छ, तब त्यसमा भएका जानकारी चोरिने खतरा बढी हुन्छ। यस्तै खतरा सामान्य प्रयोगकर्तामा पनि रहन्छ। भाइरसबाट बच्ने सबैभन्दा उत्तम उपाय कम्प्युटरमा फायरवेल तथा एन्टिभाइरस लोड गर्नु हो।'

ट्रोजन तथा स्पाम इमेलबाट बच्न अपरिचित इमेल नखोल्नु नै राम्रो हो। मोबाइलमा हुने हमलाबाट बच्न भने ब्लूटूथ तथा अन्य प्रविधिहरूलाई आवश्यक पर्दा मात्र खुला राख्ने सुझाव दिइएको छ।

मिलिक्रियर कन्डम

अमेरिकाका वैज्ञानिकहरूले मिलिक्रियर नामक नयाँ किसिमको कन्डम उत्पादन गरेका छन्। उक्त कन्डमले महिला र नर्जन्मिका शिशुलाई एड्सबाट बचाउन सकिने विश्वास गरिएको छ। उताह विश्वविद्यालयका एक अनुसन्धानकर्ताका अनुसार उक्त कन्डमलाई योनिमा सुरक्षित तवरले राख्न सकिन्छ। उक्त कन्डम काम गर्न नसक्ने भएपछि तरल पदार्थ बनेर आफै बाहिर निस्कन्छ। यो कन्डमले लामो समयसम्म काम गर्छ।

इजरायल हिब्रु भाषा

इजरायल जानेहरूले सिकनै पर्ने विशेष कक्षाहरू हिब्रु भाषा, केयरगिभर, House Keeping, नर्सिङ र अंग्रेजी भाषा सम्पर्क

वासिन्टन एकेडेमी नयाँ बानेश्वर चोक, शिवमूलनगर (कोलम्वस कलेजको ठाउँ अगाडि)

फोन : ४७८१०६१/९८४१३८७६९७ सिना प्रोबेसिभ पनि गरिन्छ

Global Education... For Global Citizens.

With Supplementary **BRITISH Curriculum**

Admission Open

from Play Group to Grade VIII

We offer a broad and balanced curriculum which aspires to the highest levels of international education. In addition to our pursuit of academic excellence, we are committed to educate, encourage and challenge all students to fulfil their emotional, social and physical potential.

Montessori based Pre-Primary Level

St. George

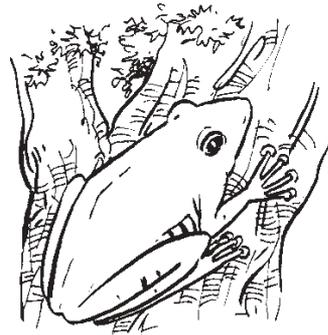
International School

Old Baneshor, Kathmandu, Tel: 4476685, 016220702

जीवजन्तु

रुख चढ्ने भ्यागुता

भ्यागुतो रुख पनि चढ्छ र त्यही गुँडसमेत बनाएर बस्छ। धापिलो तथा कुनो परेको ठाउँमा बस्न रुचाउने 'ट्रि फ्रग' नामक भ्यागुतो रुखमा बस्छ। सामान्य भ्यागुताभन्दा यो भ्यागुता अलि फरक हुन्छ।

रुख चढ्ने भ्यागुताका अन्य प्रजाति पनि पाइन्छन्। हाइला फेवा प्रजातिका भ्यागुता नेपाल, भारतलगायत विश्वका विभिन्न भागमा पाइन्छन्। प्रजननको समयमा यो भ्यागुतो जमिनमा आउँछ। जलाशय एवं तलाउमा माटाको घर बनाएर फुल पाछिन् भने शिशु गुँडमै हुर्काउँछन्।

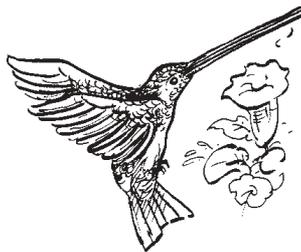
आफ्रिकामा मात्रै पाइने काफो भन्टिस प्रजातिका भ्यागुताले रुखको हाँगो वा पातमा फुल पाछिन् र त्यही शिशु हुर्काउँछन्। रुखमा गुँड बनाउँदैनन्।

अमेरिकामा पाइने लेहोडेकटाइलिस जातिको भ्यागुताले तलाउछेउको गिलो माटोमा गुँड बनाउँछन् र अधिकांश समय त्यहीँ बिताउँछन्। वर्षा हुनुपूर्व नै पोथी भ्यागुताले फुल पार्ने, शिशु काढ्ने अनि हुर्काउने काम गर्छन्। वर्षातमा गुँड पुरिनासाथ शिशु स्वतन्त्रतापूर्वक तलाउमा उत्रन्छन्। जापानमा पाइने रैकोफोरस नामक भ्यागुतोका पोथीले तलाउबीचमा गुँड बनाई फुल पाछिन्। सामान्यतया रुख चढ्ने भ्यागुतो विषालु हुँदैन, तर एरोपाइसन नामक भ्यागुताको छाला अत्यन्त विषालु हुन्छ, जसले अन्य प्राणीलाई छोयो भने मात्रै पनि मृत्युसम्म हुनसक्छ।

जानकारी

सानो तर शक्तिशाली

संसारको सबैभन्दा सानो चरा हमिड बर्ड हो। यो ५७ मिलिमिटर लामो हुन्छ भने यसको तौल १ देखि ६ ग्रामसम्म हुन्छ। अहिलेसम्म हमिड बर्डका ३ सय १९ प्रजाति मात्र पत्ता लागेका छन्। यो चरा वेस्टइन्डिजका द्वीपहरूमा पाइन्छ।

हमिड बर्डको सबैभन्दा ठूलो जातलाई जाइन्ट हमिड बर्ड भनिन्छ। यो साढे आठ इन्चसम्म लामो हुन्छ। हमिड बर्डको उडाइ अरू सामान्य चराको जस्तो हुँदैन। यसको पखेटामा असाधारण शक्ति हुन्छ। यसले आफ्नो पखेटालाई १ सेकेन्डमा ५५ पटकसम्म फडकान्न सक्छ। यसरी तीव्र रूपमा पखेटा चलाउँदा एक प्रकारको आवाज निस्कन्छ, जसलाई सामान्य व्यक्तिहरू चराको आवाज मान्छन्।

हमिड बर्डको चुच्चो शरीरको अनुपातमा निकै लामो

हुन्छ, जसले फूलको रस चुस्छ। फूलको रस चुस्ने बेलामा यो कहिल्यै पनि फूलमाथि बस्दैन। यो तीव्र गतिमा पखेटा चलाएर हावामा नै स्थिर रहन्छ। हमिड बर्डले फूलको रस चुसिरहेका बखत यसले चलाएको पखेटा हेर्दा सक्कली रत्न जगमगाएको जस्तो देखिन्छ। यसैले यो चरालाई पक्षीजगतको रत्न पनि भनिन्छ। हमिड बर्ड सानो भए पनि आफ्नो सुरक्षा आफैँ गर्न समर्थ छ। बाजले यसको गुँडमा आक्रमण गरेको खण्डमा यसले बाजमाथि नै आक्रमण गर्छ र त्यसलाई विफल पारिदिन्छ।

सुजिता कसौधन २०५९ चैत २३	स्नेहा शाह २०६१ चैत २४	प्रथम थापा २०५९ चैत २५
शिरिषा थापा २०६० चैत २५	आयुष लावती २०६२ चैत २७	युनिक शाक्य २०५७ चैत २९
परिशा थापा २०६० चैत २३	सविन क्षेत्री २०५७ चैत २७	सौरभ थापा २०५८ चैत २३

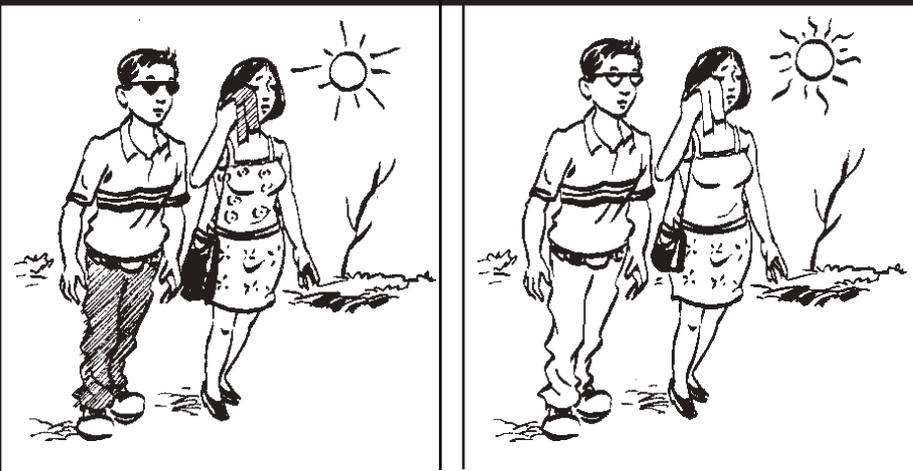
जन्मदिनको शुभकामना

नाम : .....
जन्म मिति : .....
स्कूल : .....
डेगाना : .....

तस्बिर अनिवार्य

तस्बिर र विवरण दुई साताअगाडि आइपुग्नुपर्नेछ।

tn llbOPsf] lroqdf ^ j6f km/s 5'6\ofpm

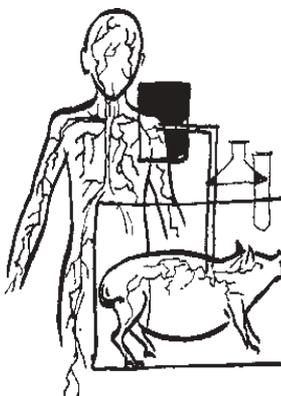
। फ्रँसे 'लाल' 'लाल' 'टुङ्गा' 'टुङ्गा' 'लाल' -कल्प

सुँगुरको रगत मानिसमा

बेलायतका एक वैज्ञानिकले हालै विरामी मानिसलाई स्वस्थ सुँगुरको रगत प्रयोग गर्न सकिने दावी गरेका छन्।

वैज्ञानिकहरूका अनुसार सुँगुरको रगत मानवशरीरले सजिलै ग्रहण गर्न सक्छ। वैज्ञानिक डा. जोसेफ स्टेफनका अनुसार सुँगुरको रगतमा रहेको 'अल्फा गालाक्टोज' नामक तत्वले मानव रगतसँग सजिलै मिसिन मद्दत पुऱ्याउँछ।

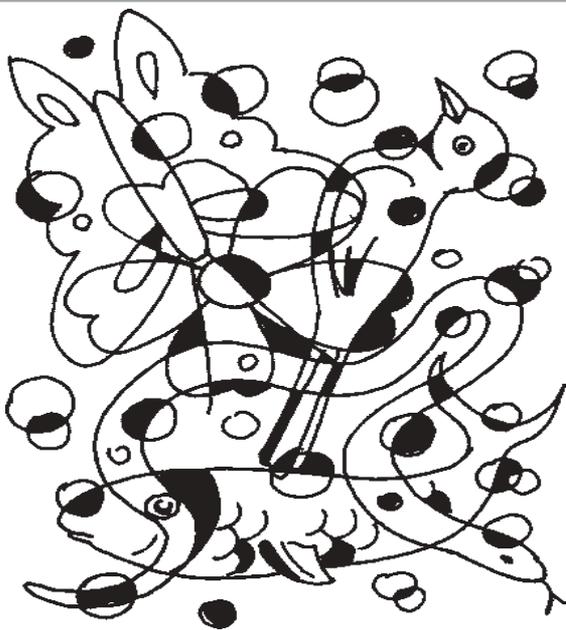
वैज्ञानिकहरूले अन्य जनावरमा पनि सुँगुरको रगत

दिएर नयाँ प्रयोग गर्ने योजना बनाएका छन्। यो प्रयास सफल

भए सुँगुरको रगत मानिसलाई दिएर नयाँ प्रयोग गरिनेछ। तर वैज्ञानिक फिलिप जेरमका अनुसार सुँगुरको रगत मानवशरीरमा प्रयोग गराएर रगतको आपूर्ति कम गर्न त सकिन्छ, तर यस्तो गर्दा क्रस म्याच ब्लडको निर्माण हुन्छ, जुन मानव-स्वास्थ्यका लागि दीर्घकालीन रूपमा हितकर हुनेछैन। यो विषयमा वैज्ञानिक जोसेफ भन्छन्- 'रगत संकलन दिन-प्रतिदिन महँगो हुँदै गएको अवस्थामा रगत प्रयोगको यो वैकल्पिक व्यवस्थाले अकालमै ज्यान जाने विरामीलाई बचाउन सकिनेछ।'

तल दिइएको चित्रमा कति समानहरू लुकेका छन् ?

। फ्रँसे 'लाल' 'लाल' 'टुङ्गा' 'टुङ्गा' 'लाल' -कल्प

साप्ताहिक शब्द जाल

द	क्षि	ण	अ	फ्रि	का	फ	वे
न	से	अ	कि	र्गि	ज	स्ता	स्ट
न्द्र	अ	अ	न्यु	जि	ल्या	न्ड	इ
ट	स्ट्रे	ने	के	न्ट	पि	बं	न्डि
बं	लि	गा	न्या	त	हा	ग	ज
इ	या	क्या	ना	डा	उ	ला	ज
ङ्	न्ट	श्री	लं	का	टी	दे	पा
ल्या	स्ता	ज	स	ला	न	श	स
न्ड	टा	न	आ	य	र	ल्या	न्ड

माथि दिइएका अक्षरहरूमा नवौँ विश्वकप क्रिकेटको सुपर एटमा सहभागी आठ मुलुकका नाम लुकेका छन्। के तिमी ती नामहरू खोज्न सक्छौ ?

सौँफका फाइदा

रेस्टुराँ तथा ठूला-साना होटलमा खाना-खाजा खाएपछि सौँफ सित्तैमा खान पाउँछौं। घर-घरमा समेत सौँफ, सुपारी, ल्वाड आदिले पाहुनाको सत्कार गरिन्छ। यसरी खाना-खाजा खाएपछि खाइने सौँफको वैज्ञानिक नाम फोइनिकम बल्गेयर हो, जसको अर्थ बास्नादार भन्नाडी हुन्छ। सौँफको उपयोग सौन्दर्य प्रसाधन, एन्टी रिङ्कल क्रिम, परफ्युम तथा साबुन बनाउन पनि गरिन्छ। सौँफलाई घरेलु औषधीका रूपमा समेत प्रयोग गरिन्छ। अपच, मिर्गौलाको पत्थरीको समस्यामा एक चम्चा सौँफ चपाएर खाँदा फाइदा पुग्छ। विषादी च्याउ खाएको

स्थितिमा सौँफले उपचारात्मक भूमिका निर्वाह गर्छ। साना शिशुलाई पेट दुखेको बेला सौँफको सुप खाएर आराम हुन्छ। शिशुलाई दूध खाउने आमाहरूको दूध बढाउन सौँफले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्छ। त्यति मात्रै होइन, आमाको दूधलाई सौँफले बढी पौष्टिक बनाउँछ। सौँफको पानीले कुल्ला गरे दाँत दुखेको, घाँटी दुखेको तथा मुखको दुर्गन्ध हट्छ।

साप्ताहिक

विराजको राज

नेपाली चलचित्रमा हिजोआज अर्का एक एक्सन नायकको प्रभाव बढ्दै गएको छ। चलचित्र अग्निपथबाट रजतपटमा देखिएका ती नायक हुन् विराज भट्ट। उनी यतिबेला राजेश हमाल, निखिल उप्रेती तथा रमित ढुंगानापछिका व्यस्त नायक भएका छन्। दर्शकहरूको एउटा समूह विराजको प्रशंसा गर्न थालेको छ, भने चलचित्रकर्मीको एउटा समूह उनको विरुद्धमा देखिन्छ। आखिर किन विराजविरुद्धमा कलाकर्मी ?

एक चलचित्र निर्देशकले एउटा अन्तर्वाताका क्रममा- म त्यो भाइलाई धनगढी फर्काउँछु, सम्म भने। धनगढीका विराजलाई योभन्दा अघि बढेर गाली गर्नेहरू पनि छन्। उनी घमन्डी भए, उम्रिदिका तीन पात भए आदि कुरा गरेर बस्नेहरू पनि प्रशस्तै देखिन्छन्। चलचित्र अग्निपथ व्यावसायिक रूपमा सफल भएपछि विराजको माग बढ्यो। रेखा थापाले निर्माण गरेको चलचित्र 'हिम्मत' मार्फत अभिनय र एक्सन दुवैमा स्यावासी बटुलेपछि विराजको बजार मजबुत हुँदैगयो। त्यसपछि विराजले आफ्नो पारिश्रमिक बढाएर दुई लाख पुऱ्याए। विराजलाई नजिकबाट जान्नेहरू भन्छन्- स्टार भएपछि स्टेन्ड मेन्टन गर्नेपथ्यो, स्टेन्ड मेन्टन गर्दा घमन्डीजस्तो देखिएको हो। चलचित्र इन्डस्ट्रिजलाई राम्रासँग थाहा छ, घमन्डले धीरेन शाक्यदेखि रमेश उप्रेतीजस्ता चलेका नायकलाई पाखा लगाइदियो। त्यसैले विराजजी, कुरा काट्नेहरूलाई देखाउनुपथ्यो- यो घमन्ड हो कि स्टेन्ड मेन्टन ? यदि यो कुरालाई समयमै छुट्याउन सकिएन भने विराजको एक्सन भुल्न दर्शकलाई समय लाग्नेछैन।

राजेश, निखिल र शम्भु नै चाहियो

'हामीले स्टार लिने होइन, स्टार जन्माउन नयाँलाई कलाकार बनाउने हो।' निर्देशक तुलसी घिमिरे यसै भन्थे। घिमिरेको इतिहास हेर्ने हो भने उनको भनाइ नकार्न मिल्दैन। किनभने निरुता सिंह, तृपति नाडकर, श्रवण घिमिरे, दिलीप रायमाझी, सिर्जना बस्नेत, उत्तम प्रधान आदि कलाकारलाई उनैले जन्माएका हुन् तर आज आएर घिमिरेले राजेश हमाल, निखिल उप्रेती जस्ता चल्तीका नायककै शरण लिनु परेको छ। संगीततर्फ पनि आफ्ना ससुरा संगीतकार रनजित गजमेर र सचिन सिंहपछि उनी शम्भुजितसँग सहकार्य गर्दैछन्।

धेरै सफल चलचित्र निर्माण गरिसकेका तुलसी घिमिरेको अत्याधिक सफल चलचित्र दर्पण छायाँपछिका चलचित्र दर्शक विहीन बने। दर्शक नभेटेका घिमिरेका चलचित्र थिए- लहना र दुई किनारा। यी दुई

चलचित्रको असफलतापछि धेरैले स्टारहरू बिना चलचित्र चलाउन मुस्किल छ भनेपछि घिमिरेले आफ्नो आगामी चलचित्र 'देश' का लागि राजेश र निखिललाई अनुबन्धित गरेका हुन्।

अंग प्रदर्शनमा रेजिना

प्रारम्भिक कालमा मुख्य भूमिका निर्वाह गर्ने अवसर पाए पनि पछिल्ला दिनमा ठीकठीकै भूमिका गर्न थालेकी नायिका रेजिना उप्रेतीले आफ्नो भूमिका परिवर्तन गर्ने योजना बनाएकी छिन्। समयको माग, दर्शकको चाहना तथा समकक्षीहरूसँग प्रतिस्पर्धामा उत्रनका लागि पनि रेजिनाले भूमिका परिवर्तन गर्न बाध्य हुनुपरेको हो। अहिले कुनै पनि नायिकाले चर्चामा आउनका लागि अंग प्रदर्शन गर्नेपछि चर्चामा रहेका रेखा थापा, पूजना प्रधान आदि नायिकाको चार्मलाई हेरेर पनि सो कुरा अनुमान गर्न सकिन्छ। अंग प्रदर्शनमा कन्जुस्याई गरियो भने चलचित्र क्षेत्रबाटै बाईबाई नहोला भन्न सकिन्छ। हराएर जानुभन्दा त चर्चामा आउनु नै राम्रो भन्दाहेर होला रेजिनाले चलचित्रमा अंग प्रदर्शनलाई सहर्ष स्वीकार गर्न थालेकी छिन्। चलचित्र 'हंगामा' मा अंग प्रदर्शन गरेर चर्चामा आएकी रेजिनाले आउंदा दिनमा त्यस्तै भूमिकालाई महत्त्व दिने पक्का छ, किनकि अंगप्रदर्शनलाई हाउगुजी बनाउनु हुँदैन भन्ने रेजिना समाजलाई पच्ने किसिमको दृश्य दिन आफ्नो नभएको बताउन थालेकी छिन्।

चलचित्र बनाउनभन्दा पनि चलाउन गाह्रो हुन्छ भनेर धेरै निर्माताले भन्ने गरेका छन्। यति हुँदाहुँदै पनि चलचित्रमा लगानी गर्न चाहनेहरूको संख्या भने घटेको छैन। कलाकारहरूले त भएसम्म लगानी गर्ने भैहाले, कतिपय गैरकलाकारले समेत लगानी गर्न थालेका छन्। अभिनेत्री जेनी कुँवरको परिचय अब अभिनेत्रीमा मात्र सीमित छैन, आधिकारिक निर्माताका रूपमा उनी दर्ता भैसकेकी छिन्। यसअघि पनि जेनीले केही चलचित्रमा लगानी गरेको गाउँगुँ नचलेको होइन तर अब भने उनले औपचारिक रूपमै निर्माता बनेको घोषणा गरेकी छिन्। जेनीले

रूपमा उनी दर्ता भैसकेकी छिन्। यसअघि पनि जेनीले केही चलचित्रमा लगानी गरेको गाउँगुँ नचलेको होइन तर अब भने उनले औपचारिक रूपमै निर्माता बनेको घोषणा गरेकी छिन्। जेनीले

निर्माण गरिरहेको चलचित्रको नाम हो- घायल। चलचित्र निर्माण जोखिमपूर्ण कार्य भए पनि जेनीको यो आँटको भने सम्मान गर्नेपछि। चलचित्र उद्योगका हस्ती मानिने कतिपय निर्माताले नै हात बाँधेर बसिरहेको बेलामा जेनीको घोषणाले उनलाई घायल बनाउँछ कि मालामाल, हेर्न बाँकी नै छ।

घायल भइन् जेनी

रमितभन्दा सोभित सिपालु

अभिनयको फाँटमा कुनै पनि निर्देशकभन्दा कलाकारले राम्रो अभिनय गर्नु स्वाभाविक मानिन्छ। धेरैमा यस्तै भएको पनि छ तर राजधानीमा आयोजित एक कार्यक्रममा सम्बन्धित विधाका व्यक्तिलाई गैर-व्यक्तिले माथ गरे भन्दा पत्थार नलाग्न सक्छ तर भयो यस्तै। एक चलचित्रको शुभमुहूर्त कार्यक्रममा ककटेल डिनर पार्टीसँगै कलाकर्मीको एक भण्ड नृत्यमा रमाउन थाल्यो। इन्द्र निर्देशक योगेन्द्र श्रेष्ठ, निर्देशक सोभित बस्नेत, अभिनेता रमित ढुंगाना, विक्रान्त बस्नेत आदि कलाकार विभिन्न रिमिक्स गीतको तालसँगै रमाउन थाले। सुरुमा दुई-चार जनाले कम्मर मर्काएको पार्टीस्थल एकछिनमै कुनै चल्तीको डिस्कोथेकमा भन्दा वढी भीड हुन पुग्यो। सबै आ-आफ्नै तालमा भुम्मे पनि सोभित भने निकै हिट सावित भए। आम-व्यक्तिको अँखा उनकै नृत्यमा गएर अडियो। कुर्चीमा थपडी मादैं बसेकाहरू सोभितको नृत्य हेरेर भन्दै थिए- डान्सर तगडा पो रै'छ। उनलाई निर्देशक भनेर नचिन्नेहरूले पनि नृत्यमा चाहिँ नम्बर वान नै रहेछन् भने। सँगै नाचिरहेका रमित त्यसपछि कुर्सीमा बसेर सोभितको नृत्य हेर्दै वान्समोर भन्नमै व्यस्त रहे।

साकिरा कि भ्ररना ?

बोन्डभन्दा कम छैनन्। चलचित्र 'शिकार'मा रमित र भ्ररना यस्तै देखिँदैछन्। भ्ररनाले त्यसका लागि प्रसिद्ध अंग्रेजी गायिका साकिराकै जस्तो शरीर बनाएकी छिन्, तर होइन। हाम्रा यी नायक-नायिका नेपाली धरातलमै छन्। वरु उनीहरूलाई त्यो उचाइमा पुऱ्याए, चलचित्र शिकारका निर्माताहरूले। चलचित्र नै बनेको थिएन। मुहूर्तको निम्तो पठाउनु थियो। साकिराको वान्की परेको ज्यानमा भ्ररनाको टाउको जोडियो भने क्यासिनो रोयलका जेम्स बोन्डको शरीरमा रमितको टाउको जोडेर निम्तो काड तयार भयो। यस्तो दंग पार्ने काम हालै चलचित्र 'दादागिरी' निर्माण गरेर चर्चामा आएका रोज राणाले पनि गर्दैछन्। पुतलीसडकमा

भेटिएका राणाले आफ्नो नयाँ चलचित्र 'डन'को पोस्टर डिजाइन देखाए र सोधे- 'कस्तो छ ?' हामीले छक्क पढे सोध्यौं- 'यो डिजाइन त कतै देखेजस्तो लाग्यो।' उनी खित्का छाडेर हाँसे। पछि थाहा भयो- बलिउडको 'धुम-२'को पोस्टरमा रहेका ऋत्विक् रोशनको शरीरमा विराज भट्ट र ऐश्वर्याको शरीरमा सञ्चिता लुइँटेलको टाउको जोडिएको रहेछ। यद्यपि यही पोस्टर फाइनल हुने नभई कन्सेप्टका लागि मात्र बनाइएको हो। लौ है, दस वर्ष अघि इन्टरनेटमा विदेशीहरूको नग्न तस्बिरमा हाम्रा नायिकाहरूको टाउको जोडिँदा भएको काण्ड अरूले बिसिए पनि हामीले त बिसिएका छैनौं क्यार !

तस्बिरमा ध्यान दिएर हेर्नुहोस्। हाम्री चलचित्र नायिका भ्ररना थापा कति राम्री देखिएकी ? उनको शारीरिक बनावट पनि कस्तो वान्की परेको ? घुरेर हेरिरहेका हाम्रा नायक रमित ढुंगाना पनि त जेम्स

सक्कली प्रचण्डका अगाडि नक्कली प्रचण्ड : काठमाडौंमा आयोजित एक कार्यक्रममा कलाकार मनोज गजुरेल नेकपा माओवादीका अध्यक्ष प्रचण्डका अगाडि उहाँकै नक्कल गर्दै।

गफै त हो

सीधासादा सञ्चिता

नायिकाहरूका बारेमा बेलाबेलामा विभिन्न हल्ला चलछन्। 'जासिप' भनिने त्यस्ता हल्लाहरूबाट नायिका नै भए पनि सञ्चिता लुईटेल शाह भने टाढा छिन्। सञ्चिताका बारेमा कतै कहिल्यै नराक्मा कुरा सुनिन्छ। प्रायः नायिकाहरू प्रेम वा विवाह सम्बन्ध, खुला व्यवहार एवं सोचाइ, अंग प्रदर्शन, सहकर्मीहरूसँग अनामन आदिका कारण असब्यताका मसला बन्ने गरेका छन्। सञ्चिताको प्रेमसम्बन्ध 'जासिप' बन्नुभन्दा अगावै प्रेमी आकाशसँग विवाह भयो। उनीहरूको वैवाहिक सम्बन्ध राम्रै चलिरहेको छ। व्यवहारको कुरा गर्ने हो भने चलचित्रवृत्तमा अनाइ नै छ- 'नायकमा सुशील क्षेत्री, नायिकामा सञ्चिता लुईटेल सबैभन्दा मद्र।' अभिनयकै भएमा उनी प्रभावशाली नायिकामा दरिष्का छिन्। अंग प्रदर्शनको कुरामा चलचित्रकर्मीहरू मन्छन्- 'उनले चाहना गरिन् भने पनि गराउन सकिँदैन।' किन त? जवाफ आउँछ- 'उनको इमेज नै सीधासादा छ।' कुरा ठीकै हो। नेपाली चलचित्र उद्योगमा कोही न कोही सीधासादा पनि त चाहियो। सबै मल्लिका सेरावतजस्तै पुजाना भए भने वित्यास पर्देन मन्थ्या?

जम्का भेट कमेडी शैलीमा अगाडा पर्छ

महादेव त्रिपाठी

महादेव त्रिपाठी हास्यकलाकार तथा जादूगर। वि.सं.२०५०देखि कलाकारिता क्षेत्रमा संलग्न त्रिपाठीले 'संघर्ष' टेलिखलामा बालकलाकारका रूपमा अभिनय यात्रा सुरु गरेका थिए। सिन्धुपाल्चोकबाट काठमाडौं आएका त्रिपाठी अहिले श्रीमतीका साथ जादूगरका रूपमा परिचय बनाइसकेका त्रिपाठी नृत्य प्रशिक्षक पनि हुन्। करिब एक दर्जन ठूला पर्दाका चलचित्र तथा त्यति नै टेलिखलामा अभिनय गरिसकेका

महादेव क्यारिकेचरमा पनि त्यत्तिकै दक्ष छन्। पेशागत रूपमा धेरै विधामा हात हाल्नुभएको रहेछ, तपाईंको वास्तविक क्षेत्र कुन हो?

कलाकारिताभित्र हास्य अभिनय, कथाअनुसारको अभिनय, क्यारिकेचर तथा नृत्य सबै पर्ने भएकाले मेरो वास्तविक परिचय कलाकार नै हो। यसबाहेक 'पार्ट टाइम' का रूपमा जादू कलालाई पनि अपनाएको छु।

जादूगरीको क्षेत्रमा कहिलेदेखि लाग्नुभएको?

२०५८ सालदेखि। जादूगर गुरु ओपी शर्मा नेपाल आएको समयमा उहाँसँग सम्पर्क भयो। त्यसपछि, उहाँकै प्रशिक्षणमा एक वर्ष संगै रहे। मैले उहाँबाट छोटो समयमै धेरै कुरा सिक्न पाएँ। जसले गर्दा अहिले यो मेरो पार्टटाइम जब भएको छ।

तपाईंको अनुहार त भारतीय अभिनेता देवानन्दसँग पनि मिल्दो रहेछ नि?

हो, धेरैले भन्छन्। म स्वयं पनि देवानन्दको फ्यान हुँ। देवानन्दले पनि उहाँकै क्यारिकेचर गरेको देखेर मेरो प्रशंसा गर्नुभएको थियो।

अरू क-कसको क्यारिकेचर गर्न जान्नुहुन्छ?

फुर्सद हुँदा ऐना हेर्दै 'क्यारिकेचर' अभ्यास गर्छु। खासगरी हिन्दी चलचित्रका नायकहरूको 'क्यारिकेचर' गर्छु।

विवाह गर्नुभयो, होइन?

हो, एकपटक मात्र।

दोहोच्याउने कि?

भयो, यही काफी छ, एउटैले त बेलाबेला भ्यानापुल्लुङ्ग खेलाउँछ। अर्को लफडा विसाउने मेरो चाहना छैन।

ठाकठुक कतिको पर्छ?

कहिलेकाहीं पर्छ, त्यो पनि कमेडी शैलीमा। उनलाई रिस उठ्यो भने डाडु उठाउँछन्, मलाई रिस उठ्यो भने कुचो। अलिअलि हानाहान पर्छ। त्यसपछि दुवैजनाको रुवाइ सुरु हुन्छ। उनी रोएपछि म पनि रुन्छु। महिनामा एक-दुई पटक यस्तो हुन्छ।

चलचित्रकर्मीको अर्को धन्दा

कलाकर्मी

हालको कार्य

अर्को पेसा

केशव भट्टराई
कृष्ण शिवाकोटी
किरण केसी
जावेद शाह
यादव खरेल
युवराज लामा
टीका भण्डारी
दिनेश अधिकारी
निर्मल शर्मा
विपना थापा
प्रकाश श्रेष्ठ
मिथिला शर्मा
महजोडी
मीरा राणा
धीरेन शाक्य
प्रसिद्धिका रायमाझी
विजय लामा
रामकृष्ण बजगाई
शिवहरि पौडेल
सौरभ कार्की
रमित ढुंगाना

निर्माता/अभिनेता
अभिनेता
हास्यकलाकार
छायाँकार
निर्माता/निर्देशक
निर्माता/निर्देशक
संगीतकार
गीतकार
हास्यकलाकार
अभिनेत्री
गायक
अभिनेत्री
अभिनेता/निर्देशक
गायिका
अभिनेता
अभिनेत्री
अभिनेता
निर्माता/अभिनेता
हास्यकलाकार
अभिनेता
अभिनेता

विद्युत् प्राधिकरणमा जागिरे
व्यापार (कम्प्युटर)
रयारेज सञ्चालक, जग्गा बेचबिखन
कृषि विकास बैंकमा जागिरे
सेवानिवृत्त
थाडुका र गलैचा उद्योगी
रेडियो नेपालमा जागिरे
सह-सचिव श्रम मन्त्रालय
होटल सञ्चालक
बुटिक सञ्चालक
नेपाल वायु सेवा निगममा जागिरे
शिक्षण
नर्सिङ होम तथा कलेजमा लगानी
रेडियो नेपालमा जागिरे
इन्स्युपमेन्ट पसल
एयर होस्टेज
पाइलट
दुध व्यवसाय
राष्ट्र बैंकमा जागिरे
क्यासिनोमा जागिरे
व्यापार

तथा निर्देशक अशोक शर्मा, भुवन केसी आदि अमेरिका जानबाट वञ्चित भए।

सोही वर्ष अर्का निर्माता तथा निर्देशक यादव खरेलले अमेरिका जान एक धनाढ्यलाई साक्षी राख्नुपर्‍यो। निर्देशक नारायण पुरीले जापान जान मात्रै तीन दिनका लागि भिसा पाए। यस्ता उदाहरण चलचित्र बजारभरि छरिएका छन्। अभिनेत्रीहरूको चरित्रको कुरा उठाएर औंला ठड्याइन्छ। आरोप खेपेवाट उनीहरू पनि वञ्चित छैनन्। ठूलूला व्यापारीहरूसँग उनीहरूको नाम जोडिन्छ। एक चलचित्रकर्मीका अनुसार सामाजिक हैसियत कायम राख्न पनि कतिपय नायिका कुवाटोमा हिँड्न बाध्य छन्। उनी भन्छन्- कि यसो गर्नुपर्‍यो, कि विदेशिनु पर्‍यो। यसको मुख्य कारण नेपाली चलचित्रमा दाम पटककै छैन। सक्रिय र कमाएका दुई-चार निर्माता बाहेक पर्दा पछाडि बसेर केही न केही जोहो गरिनेहेका छन्। ●

दिवस गुरागाई

चलचित्रकर्मीका रूपमा चिनिनेकामध्ये अधिकांशको मूल पेसा अर्कै छ। मानौं यो उनीहरूको देखाउने दाँत मात्रै हो। चलचित्र कर्ममा नाम भए पनि दाम नभएका कारण गुजारा चलाउन अर्कै पेसा अपनाउनु बाध्यता भएको धेरैको राय छ। बलिउडमा अन्डरवर्ल्डको लगानी पुष्टि भैसकेको छ। नेपाली चलचित्रमा पनि कालोधन सेतो बनाउन चलचित्रमा लगानी गरिदिएकाहरू पनि देखिन थालेका छन्। थोरै लगानी गरेर चलचित्र हिट वा फ्लप जे भए पनि प्रसस्त मुनाफा देखाउनेहरू अगाडि आउन थालेका

छन्। यस्ता दुई नम्बरीहरूबाहेक आम चलचित्रकर्मी चाहिँ रहरले चलचित्रमा संलग्न छन् भने बाध्यताले अर्को पेसा समाउँछन्। कतिपय चलचित्रकर्मी मानवतस्करमा संलग्न रहेको आरोप पनि छ। एक चर्चित गायक तीन नेपालीलाई अमेरिका छाडेको आरोपमा कारवाही भोग्दै छन्। धेरै कलाकर्मीलाई यस्तो आरोप लाग्दै आएको छ। धेरै नेपाली कलाकर्मी दूतावासहरूको कालो सूचीमा परेको पाइन्छ। त्यसैगरी चलचित्रकर्मीहरूप्रतिको विश्वासमाथि दूतावासहरूले प्रश्नचिन्ह लगाउन थालेका छन्। केही वर्षअघि निर्माता

कलाकर्मी

हालको कार्य

अर्को पेसा

शक्ति वल्लभ
श्रीकृष्ण श्रेष्ठ
शक्ति पण्डित
डा. भोला रिजाल
लोकेन कार्की
हरिहर शर्मा
आलोक श्री
अर्जुन श्रेष्ठ
उद्धव पौडेल
शम्भुजित बास्कोटा
विजय देउजा
लक्ष्मी गिरी
सुभद्रा अधिकारी
वीरेन्द्र हमाल
उषा पौडेल
प्रिया रिजाल

संगीतकार
अभिनेता
निर्माता
निर्माता
अभिनेता
अभिनेता
संगीतकार
अभिनेता
निर्माता
संगीतकार
खलनायक
अभिनेत्री
अभिनेत्री
अभिनेता
अभिनेत्री
अभिनेत्री

कृषि विकास बैंकमा जागिरे
नेपाल प्रज्ञा-प्रतिष्ठानमा जागिरे
उप-सचिव, अर्थमन्त्रालय
चिकित्सक/नर्सिङ होम सञ्चालक
सेना तथा सरकारी निकायलाई सामग्री सप्लाइ
नाचघर (नेपाल सांस्कृतिक संस्थान) मा जागिरे
विद्यालय सञ्चालक
डिपार्टमेन्टल स्टोर तथा चलचित्र भवन सञ्चालक
नर्सिङ होम, चलचित्र हल तथा अन्य व्यापार
नेपाल प्रज्ञा-प्रतिष्ठानमा जागिरे
वीर अस्पतालमा जागिरे
सेवानिवृत्त
नाचघर (सांस्कृतिक संस्थान) मा जागिरे
नाचघर (सांस्कृतिक संस्थान) मा जागिरे
नृत्याङ्गना, सो प्यालेस रेस्टुराँ
नृत्याङ्गना

शंख पार्कमा १९७४ एडी

साप्ताहिक समाचार

काठमाडौं- प्रेम गर्ने जोडीहरू, जाडोमा बढाउने खाँदै घाम ताप्नेहरू, गर्मीमा बिहान र साँझ हावा खानेहरूको आगमन हुने काठमाडौंको महाराजगन्जस्थित शंख पार्क अचेल विभिन्न किसिमका कार्यक्रमको आयोजनास्थल बन्न थालेको छ। उपत्यकामा विशेष अवसरहरूमा आयोजना हुने कार्यक्रमहरूका लागि खुला स्थलको अभाव हुन थालेपछि शंखपार्कमा पनि बृहद कार्यक्रमहरूको आयोजना हुन थालेको बताइन्छ।

केही वर्ष अघि दशरथ रंगशालामा लाखौं दर्शकसमक्ष एकल कन्सर्ट गरेर चर्चा कमाएको लोकप्रिय रक समूह '१९७४ एडी' नयाँ वर्षको अवसरमा आउँदो चैत ३० गते त्यही शंखपार्कमा एउटा कन्सर्टमा सहभागी हुँदैछ। आस्था कला केन्द्रको आयोजनामा हुन गैरहेको उक्त कन्सर्टको शीर्षक राखिएको छ- 'लाइभ कन्सर्ट इन शंख पार्क विथ १९७४ एडी'। कन्सर्टमा समूहले आफ्ना प्रायः चर्चित गीतहरू सुनाउनेछन्। समूहसँग च्याप समूह नेप्साइडेज तथा गायक प्रमोद निर्वाण पनि प्रस्तुत हुनेछन्।

दिल्ली "मेल्टडाउन"

साप्ताहिक समाचार

काठमाडौं- 'पार्टी एनिमल' जहाँ पनि हुन्छन्। भारतको राजधानी नयाँ दिल्लीमा नहुने त कुरै भएन। गत साता भारतमा विदाको दिन पारेर यहाँका चर्चित डिजे विम्यान्ले त्यहाँका चर्चित डिजेहरूका साथ एक डान्सपार्टी घन्काए। गर्मी बढ्दै गएकोमा दिल्लीका पार्टी एनिमलहरूलाई नचाएर असिनपसिन पार्दै 'मेल्टडाउन' अर्थात् पगाले उद्देश्य उक्त पार्टीको थियो। त्यसैले पनि पार्टीको शीर्षक राखिएको थियो- 'न्यु दिल्ली मेल्टडाउन'। विशेष गरी दिल्लीमा अध्ययनका लागि बसेका नेपाली विद्यार्थी तथा उनीहरूका भारतीय मित्रहरूका लागि उक्त पार्टी आयोजना गरिएको थियो।

गत वर्ष पनि पार्टी नेपालका रविनले त्यस्तै डान्स पार्टी आयोजना गरेका थिए। स्थानीय बसन्त कन्सर्टनेटलस्थित लञ्ज बारमा सम्पन्न उक्त पार्टी आरम्भ भयो नेप्साइडेजको 'छुदैन तिम्रो मायाले' बाट। हिपहप, हिन्दी रिमिक्सका साथै धेरैजसो नेपाली गीतको रिमिक्स बजाइएको उक्त पार्टीमा स्थानीय डिजे बबुल र डिजे डेलले पनि आर एन्ड वी घन्काए भने डिजे रेफ्सीले हाउस र रिमिक्समा जोड दिए। राति नौ बजेदेखि विहान तीन बजेसम्म चलेको उक्त डान्स पार्टीको अन्त्यमा आयोजक रविन आफैँ डिजे भएर १९७४ एडी समूहको राष्ट्रिय भावको रक गीत 'यो मन त मेरो नेपाली हो' बजाएर उपस्थित सबैलाई नचाएका थिए।

फिल्मी

खबर

गोपीकृष्ण मुभिजको ब्यानरमा सातवटा ३५ एमएम तथा सिनेमास्कोप चलचित्र निर्माण गर्ने घोषणा गरेका उद्धव पौड्यालले त्यही क्रमको पहिलो चलचित्र 'पर्खी बसें' को छायाङ्कन अन्तिम चरणमा पुऱ्याएका छन्। दीपक श्रेष्ठको निर्देशनमा निर्माण भैरहेको उक्त चलचित्रमा निखिल उप्रेती एक महत्त्वपूर्ण भूमिकामा छन् भने नेपाल टेलिभिजनको 'सुपर एक्टिभ कम्पिटिसन' का विजेता राजबल्लभ कोइराला नायकको भूमिकामा छन्। नायिका यमुना उप्रेती र कोइरालाको प्रणय जोडी हेर्न पाइने उक्त चलचित्रमा वसुन्धरा भुषाल तथा सुशीला रायमाझीले पनि अभिनय गर्दै छन्। चलचित्रमा सुरेश अधिकारीको संगीत, राजेन्द्र खड्गीको द्वन्द्व तथा रामशंकर प्रधानको छायाङ्कन हेर्न पाइनेछ।

वलचित्र लेखक मौनता श्रेष्ठले चलचित्र निर्माण गरेपछि अहिलेका अर्का व्यस्त चलचित्र लेखक सुरज सुब्बा पनि किन पछि पर्ने? अहिले सुरज पनि चलचित्र निर्माण थाल्ने योजना बुन्दै छन्। सुरजले हालै घोषणा गरेको चलचित्रको शीर्षक 'समाज' हो। प्रदीप श्रेष्ठले निर्देशन गर्ने उक्त चलचित्रमा धेरैजसो नयाँ अनुहारलाई अवसर दिइनेछ। हाल संगीतकार सुरेश अधिकारीद्वारा गीत रेकर्डिङ कार्य थालिएको उक्त चलचित्रको छायाङ्कन आउँदो जेठ महिनातिर प्रारम्भ हुने कुरा निर्माता तथा लेखक सुब्बाले बताए। उक्त चलचित्रको एक मुख्य भूमिकामा नायिकामा निरुता सिंहलाई लिइसकिएको छ।

वलचित्र निर्माता बाला गुरुड तथा निर्देशक प्रदीप श्रेष्ठ यतिवेला एउटा चलचित्रको निर्माणमा खटिएका छन्। 'डर' शीर्षक राखिएको उक्त चलचित्रमार्फत निर्देशक श्रेष्ठले 'नविराउनु नडराउनु' भन्ने उक्तिलाई साकार तुल्याउनेछन्। सुरज सुब्बा 'नाल्बो' ले लेखेको चलचित्र 'डर' मा निरुता सिंह, रमित हुंगाना, विराज

भट्ट, नीराजन उप्रेती, रञ्जु लामिछाने आदि कलाकारले अभिनय गरिरहेका छन्। हाल काठमाडौं उपत्यका वरपर छायाङ्कन भैरहेको उक्त चलचित्रमा सुरेश अधिकारीको संगीतमा तयार गीतमा वसन्त श्रेष्ठले कलाकारहरूलाई नचाएका छन्। चलचित्रमा एनवी महर्जनको द्वन्द्व निर्देशन हेर्न पाइनेछ।

नायिका मेलिना मानन्धर तथा निर्देशक महेन्द्र बुढाथोकीको संयुक्त लगानीमा एउटा चलचित्रको निर्माण प्रारम्भ भएको छ। टेलिश्रृंखला 'करुणा' को निर्माणका क्रममा निर्देशक तथा अभिनेता रमेश बुढाथोकीका सहोदर भाइ महेन्द्र बुढाथोकीसँग नजिकिएकी नायिका मानन्धरले संयुक्त लगानीमा निर्माण थालेको चलचित्रको शीर्षक 'ज्वालामुखी' राखिएको छ भने उक्त चलचित्रलाई ओमप्रकाश निरौलाले निर्देशन गरिरहेका छन्। द्वन्द्वप्रधान कथामा निर्माण हुने उक्त चलचित्रको निर्माण कम्पनीको नाम महेन्द्रले पहिलो पटक निर्देशन गरेको र मेलिनाले अभिनय गरेको सफल चलचित्रको शीर्षक अनुरूप संगम भिजन प्रा.लि. राखिएको छ। उक्त चलचित्रमा धीरेन शाक्य, सुशील छेत्री, मेलिना मानन्धर, दिनेश शर्मा, उषा पौडेल आदि कलाकारको मुख्य भूमिका रहनेछ।

लभगुरु रेखा

पाठकहरूको प्रेम जिज्ञासा एवं समस्या समाधान गर्ने उद्देश्यले हामीले यो स्तम्भ सुरु गरेका हौं। आफ्ना प्रेमसम्बन्धी विभिन्न समस्या हामीलाई लेखिपठाउनुहोस्। ती समस्याको समाधान विभिन्न विशेषज्ञको राय-सल्लाहअनुसृत नायिका रेखा थापाले खोज्ने प्रयास गर्नुहुनेछ। यो स्तम्भका लागि कुनै शुल्क लाग्नेछैन। आफ्नो समस्या साप्ताहिकको ठेँ जानामा पठाउनुहोला।

प्रश्न : म २२ वर्षीय युवक हूँ। मैले प्रेम गरेको लगभग दुई वर्ष भयो। उनको उमेर पनि अहिले २० वर्ष भयो। उनले भने अनुसार उनको जन्म औँसीको दिन भएको थियो। त्यस दिन जन्मने मानिसलाई औँस्या भनिंदो रहेछ। औँस्या युवतीसँग विवाह गर्ने युवकको मृत्यु हुन्छ भन्ने धारणा हाम्रो समाजमा छ। हाम्रो प्रेमका बारेमा घरपरिवार सबैलाई थाहा छ, तर उक्त सामाजिक अन्धविश्वासका कारणले हाम्रो प्रेम घरपरिवारमा स्वीकार भैरहेको छैन। हामी एक-अर्कालाई छोड्न पनि सक्दैनौं अनि घरपरिवारविरुद्ध जान पनि चाँहदैनौं। तपाईं नै भन्नुहोस्- अब हामी के गरौं ?

-माधव

उत्तर : तपाईंहरू २१ औं शताब्दीको पुस्ता हुनुहुन्छ। समाजमा कैयन् अन्धविश्वासका कुरा छन्। अन्धविश्वास भनेको यस्तो कुरा हो, जसलाई मान्ने त्यसको दास हुन्छ। उनीहरूको मनमा

अन्धविश्वासले डरको डेरा जमाएको हुन्छ, जसलाई हटाउन कठिन छ। हाम्रो शास्त्रमा अनेकौं राम्रा कुरा छन्, साथसाथै धेरै विश्वास पनि। ती कुराहरूलाई नमान्ने हो भने शास्त्र र धर्म नै नमान्ने पनि हुन्छ। सबैभन्दा ठूलो विश्वास अनि प्रेम हो। तपाईंहरूबीच त्यो कुराचाहिँ रहेछ। रहयो घरपरिवारले नमान्दाको पीडा। संसारमा त्यस्ता कुनै समस्या छैनन्, जसको समाधान नहोस्। तपाईंको समस्याको पनि समाधान छ। हामीले तपाईंको समस्या ज्योतिष वासुदेवकृष्ण शास्त्रीका सामु राखेका थियौं। उहाँका अनुसार त्यस्तो भएमा युवकको मृत्यु नै हुने हुँदैन। यद्यपि यदि युवती औँस्या हो र घरपरिवारलाई डर छ भने त्यसको समाधानका उपाय पनि छन्। मलाई लाग्छ, तपाईंहरूको उमेर विवाहका लागि योग्य भैसकेको छैन। त्यसैले विस्तारै घरपरिवारसँग कुरा मिलाउँदै जान सकिन्छ।

भेट्नेबित्तिकै हजुर भन्दै चाप्लुसी घस्ने, आफ्नो काम लिन खोज्ने र दिन केही पनि नखोज्ने मानिस भेट्ने भने अर्को पटक नभेट्नेभेट्ने जस्तो लाग्छ। फेरि त्यही मानिस पछि लाज पचाएर हजुर भन्दै आउँदा त्यसको टाउकोमा भएका सबै रौं उखेलेर गाँड्जस्तो लाग्छ।

प्रकाश पौडेल, गायक

ओहो ! कस्तो गान्हो प्रश्न ? अँ... मलाई कुनै पनि मानिस देखेबित्तिकै रिस उठ्दैन। कसैको अनुहार देखेर वा एकछिनको भेटघाटमै उसको बानीबेहोरा कस्तो छ भनेर मूल्याङ्कन गर्न मिल्दैन। यहाँ राम्रा भनिएका मानिस पनि नराम्रा र नराम्रा भनिएका मानिस पनि राम्रा भएको पाएकी छु।

कुन्ती मोक्तान, गायिका

रमाइलो प्रश्न.... हेदै बनावटी लाग्ने, कुरै नबुझी हाँसिरहने, अनावश्यक चाट्ने मानिसलाई पहिलो पटक भेट्दा नै थाहा पाउँछु- यो मानिस मलाई काम लाग्दैन। सामान्य कुरालाई पनि बढाएर त्यसले उक्साइरहेको हुन्छ। त्यस्तो मानिस भेट्दा कहिलेकाहीँ त लात्तले भकुरिहालू कि भन्ने साइको पनि जागेर आउँछ।

आलोकश्री, संगीतकार

सबै मानिसका अगाडि आफ्नो बढाई-चढाई गर्ने, तर त्यहाँबाट हिंडेपछि यो मानिस त भुरै हो नि भनेर कुरो काट्ने मानिसदेखि भन्नकक रिस उठ्छ। ए साँच्चै अर्को, फाइफुष्टी लाउने, गर्नचाहिँ केही नसक्ने मानिस देख्दा पनि टेन्सन हुन्छ। अनि फटाहा र दोहोरो चरित्रका मानिसको त कुरै नगरौं....

जितु नेपाल, हास्यकलाकार

बेसोमती, बोल सोमत नभएका मानिसलाई भेट्दा सबैभन्दा रिस उठ्छ। मलाई कुनै मानिसप्रति घृणा जागेर आयो भने त्यो मानिस फेरि कहिल्यै मन पर्दैन। त्यसैले तपाईं पनि सोचेर बोल्नुहोस है, हा हा हा.....

सञ्चिता लुइटेल्, नायिका

केवल एक प्रश्न

साइबर गर्ल

धरानमा जन्मिएकी पूजा सुब्बाले हडकड गएर मिस नेपाल हडकड बन्छु भन्ने कल्पनासम्म गरेकी थिइन्। रहरैरहरमा सुन्दरी प्रतियोगितामा भाग लिएकी पूजाले मिस नेपाल हडकड-२००१ को शीर्ष मुकुट पहिरिने अवसर हासिल गरिन्। मोडलिङ र ज्याम्पको अनुभव नभए पनि प्रतियोगितामा सहभागिता जनाएकी पूजाले अन्य प्रतियोगीहरूसँगै करिब एक महिना नेपालकी चर्चित मोडल तथा कोरियोग्राफर कला सुब्बासँग प्रशिक्षण लिइन्। पूजा भन्छिन्- 'त्यही प्रशिक्षणले मलाई मिस नेपाल हडकडको मुकुट पहिरिन सहायकको भूमिका खेल्नो।' त्यति मात्र होइन, सोही प्रतियोगितामा उनले मिस वेस्ट ड्रेस तथा मिस क्याटवाकको उपाधिसमेत जितिन्। 'सौख र रहरैरहरमा मैले सौन्दर्य प्रतियोगिताको उपाधि जितें,' पूजाले साप्ताहिकसँग भनिन्- 'हडकडको नेपाली समुदायमा मेरो आफ्नै पहिचान बनेकोमा गर्व लागेको छ।' ५ फुट ४ इन्च अग्ली तथा चिटिकक परेको शारीरिक बनावटकी धनी पूजा हडकडमा निर्माण हुने म्युजिक

भिडीयोहरूमा पनि देखिन्छिन्। पूजाले रामकृष्ण ढकालको 'कति तीखो काँडाजस्तो विभने तिम्रो वचन' तथा मनीष रायको 'काली तिम्रो..' गीतका म्युजिक भिडीयोमा अभिनय गरिसकेकी छिन्। पूजाका अनुसार हडकडमा निर्माण हुने म्युजिक भिडीयोहरूले बजार लिन नसक्दा निर्माता, मोडल तथा कलाकारहरूले पाउनुपर्ने लोकप्रियता पाउन सकेका छैनन्।

दस वर्षअघि हडकड

छिरेकी पूजालाई

विदेशको मोहले

एसएलसीभन्दा

माथिको शिक्षा

हासिल गर्न

दिएन। मोडलिङ

र अभिनय दुवैमा

रुचि राख्ने पूजा

पेसाले ब्युटिसियन

हुन्। क्याजुअल

वेयर मन पराउने

पूजालाई सारी र कुर्ता

बढी मन पर्छन्।

पूजाले हडकडका

ज्याम्पमा पनि आफूलाई

प्रस्तुत गर्दै आएकी छिन्।

एचकेनेपाल डटकमका लागि

काउलुन पार्क, हडकडमा राजीव

राईसँग तस्वीर खिचाएकी

३४x२५x३६ शारीरिक

बनावटकी मिस नेपाल हडकड

सुन्दरीले भनिन्- 'पेसागत

कामलाई अघि बढाउँदै

मोडलिङ र अभिनयलाई पनि

निरन्तरता

दिने सोचाइ छ।'

हडकडमा पनि त्यस्त पूजा

तपाईंलाई कस्तो खालको मानिस देखियो भने रिस उठ्छ ?

चलचित्र

खाप्पुना मरइना

किरात जातिको मृत्यु संस्कारका बारेमा बनाइएको ऐतिहासिक चलचित्र खाप्पुना मरइनाको प्रदर्शनी सुरु भएको छ।

दमकबाट च्यारिटी सोका रूपमा प्रदर्शन सुरु गरिएको यो चलचित्र अब धरानमा प्रदर्शन पनि प्रदर्शन हुने क्रममा छ। २०६० सालमा निर्माण शुरु गरिएको उक्त चलचित्रको अधिकांश छायांकन सिक्किम, नेपाल र दार्जीलिङको सिमानामा पर्ने कुम्भकर्ण हिमालको फेदीमा गरिएको छ। यहाँ फिल्म प्रा.लि.को पहिलो प्रस्तुति तथा प्राचीन किराँत साम्जीक मनुष्यमा आधारित चलचित्र 'खाप्पुना मरइना'को कथाअनुसार 'मानवजातिको सृष्टि भएपछि येहाड र सुसुम्नामाको गर्भबाट पान तुम्याडहाड र तेन तुम्याडहाड नामका दाजुभाइ अनि खाप्पुना मरइना नामकी चेलीको जन्म हुन्छ। त्यसवेलाको मानवजातिमा कुनै संस्कार, धर्म र संस्कृतिको ज्ञान थिएन। विशेष गरी मृत्यु संस्कारका बारेमा उनीहरूलाई ज्ञान थिएन। उनीहरू लासलाई ओढारमा त्यसै छाडिदिन्थे। एक दिन खाप्पुना मरइनाको असामयिक निधन हुन्छ। दाजुभाइ र गाउँलेले उनको लास पनि ओढारमा छाडिदिन्छन्, तर केही दिनपछि खाप्पुना मरइनाको रूप आएर घर र बारीका काम गरिदिन्छ। सबै गाउँले मिलेर त्यो रूप समाउन जान्छन् र छेउमा पुगेर तिमी किन स्वर्ग नगएकी भन्ने प्रश्न गर्छन्। त्यसवेला 'मानवजातिको धर्म-संस्कार र संस्कृतिलाई मानव व्यवहारमा प्रयोग गर्दै लानु' भनेर संस्कारको तरिका बताउँदै खाप्पुना मरइनाको रूप अलप हुन्छ। त्यही बेलादेखि चलेको किराँतीहरूको जन्म-मृत्यु संस्कार नै हालसम्म चलिराएको छ।' बीस लाखको लगानीमा बनाइएको खाप्पुना मरइना किराँती भाषामा छ भने नेपाली र अंग्रेजी भाषामा सवटाइटल दिइएको छ। दुर्गा नेम्वाङको निर्देशन, राजकुमार आइडेम्बेको निर्माण परिकल्पना तथा सौरभ लामाको छायांकन रहेको यो चलचित्रमा राजकुमार आइडेम्बे, तेनिहाड आइडेम्बे, अम्याडसा मिभक, मिक्की फुङ केदेम, सुहाड लावती, मिक्सोहाड सन्योका आदिले अभिनय गरेका छन्।

- गोपाल दाहाल प्रोभोव्ड

जगमोहन मुंढडाले निर्देशन गरेको अंग्रेजी भाषाको चलचित्र प्रोभोव्डको हिन्दी संस्करण 'प्रोभोव्ड' आज सार्वजनिक हुँदैछ। लन्डनको पृष्ठभूमिमा आधारित यो चलचित्र घरेलु बनेकी एक महिलाको सत्य कथामा निर्माण भएको हो। चलचित्रमा नायिका ऐश्वर्या रायले मुख्य भूमिकामा अभिनय गरेकी छन्। ऐश्वर्या आफ्ना दुई बालकका साथ जुँझुआ श्रीमान नवीन एन्ड्रयुका साथ बस्दै आएकी छन्। चलचित्रमा ऐश्वर्या साधारण पञ्जाबी महिला हुन्छन्। श्रीमानको अत्याचार सहन नसकी ऐश्वर्याले श्रीमानलाई आगोमा धकेल्ने प्रयास गर्छिन्, जसका कारण उनलाई आजीवन कारावास दिइन्छ। जेलमा रहेको समयमा ऐश्वर्याको भेट मिरडाँ र्चर्डसनसँग हुन्छ। धनी मिरडाँका भाइ रोवी कोलट्रेनले ऐश्वर्याको केसलाई पुनः उल्ट्याएर विभिन्न संघ-संस्थाको सहयोगमा उनलाई जेलमुक्त गर्छन्। त्यसपछि साहसी महिलाका रूपमा ऐश्वर्यालाई सम्मानसमेत गरिन्छ। सुनन्दा मुरली मनोहरले निर्माण गरेको चलचित्र प्रोभोव्डमा एआर रहमानको संगीत सुन्न पाइन्छ। चलचित्रमा नन्दिता दास, रेवेकका पिडजन, स्टिभ म्याकफेडन, निकोलास आइरन्स, राजी जेम्स, देवोराह मोरे आदि कलाकारले अभिनय गरेका छन्।

द टेलिभिजन सेट

हलिउड चलचित्र उद्योगमा आज शुक्रवार 'द टिभी सेट' सार्वजनिक हुँदैछ। बक्स अफिसमा राम्रो व्यापार गर्न सक्ने चलचित्रको सूचीमा परेको यो चलचित्रलाई जेक कास्वानले निर्देशन गरेका हुन्। हास्यप्रधान चलचित्र तथा 'द टेलिभिजन सेट' मा माइक क्लेन (लिन्डसे स्लोएन) आदर्शवादी लेखक हुन्छन्। टेलिभिजनको मुख्य समयको कार्यक्रम निर्माणमा प्रमुख कार्यकारीको भूमिका खेलेका क्लेनको अभिनयमा दर्शकले पर्याप्त मनोरञ्जन हासिल गर्न सक्छन्। चलचित्रको नाम नै 'टेलिभिजन सेट' भएकाले यसमा टेलिभिजन कार्यक्रमलाई हास्यात्मक शैलीमा उतिएको छ। चलचित्रमा लिन्डसे स्लोएन, ब्री टर्नर, सिगर्न वेभर, डेभिड डकोभ्नी तथा लोन ग्रफुडले मुख्य भूमिकामा अभिनय गरेका छन्। १ घण्टा २७ मिनेट लामो यो चलचित्रलाई लरेन्स कास्वान, जड अपाटो, जेक कास्वानले निर्माण गरेका हुन्। संयुक्त राज्य अमेरिकामा निर्मित यो चलचित्रको आकर्षक पक्ष भनेकै मानव जीवनशैलीका विविध पक्षलाई नाटकीय शैलीमा प्रस्तुत गर्नु हो।

'कोही छैन यहाँ पराई' अभियानका रूपमा

सुनसरी-समसामयिक विषयमा आधारित डकुमेन्ट्री 'कोही छैन यहाँ पराई' सुनसरीका ग्रामीण क्षेत्रमा अभियानका रूपमा प्रदर्शन थालिएको छ। बन्द र हडताल सधैंका लागि अन्त्य गरी, हिमाल, पहाड र तराई, कोही छैन यहाँ पराई' भन्ने उद्देश्य बोकेको डकुमेन्ट्री सुनसरीका छातावेली, खनार, इटहरी, भुम्का, तरहरा र सोनापुरमा विशेष प्रदर्शन गरिएको छ। 'यसले (डकुमेन्ट्री) नेपालीको पीडा बोलेको छ,' मजदुर नेता अयुब हुसेन भन्छन्- 'बन्द र हडतालका कार्यक्रमबाट दिक्क भएका नेपालीको समस्यालाई दृश्यमार्फत प्रस्तुत गरिएको छ।' मोफसलमा प्रदर्शनपछि डकुमेन्ट्रीको काठमाडौंमा विशेष प्रदर्शन गर्ने लक्ष्य राखिएको छ। 'जनताका खातिर बन्दको आह्वान कहिल्यै कुनै पनि पक्षले गर्नुहुन्न,' निर्देशक खरेलले उद्देश्य प्रस्ट पारे- 'अभियान कसैप्रति लक्षित छैन, बन्द आह्वान गर्ने जुनसुकै पक्ष होस्, त्यसप्रति प्रहार गरिएको छ।' -सन्तोष यादव

लोकदोहोरीमा भुम्मे पाल्पाली

पाल्पा-चैतको चर्को घाम, तानसेनको टुँडिखेल। कोही पसिना पुछ्दै नाच्दैछन् त कोही छाता ओडेर ताली पिट्दै छन्। लोकदोहोरीका अहिलेका चर्चित कलाकारहरू राजु परियार, शिला आले, सिर्जना थापा मस्की-मस्की दोहोरी गाउँदैछन्। दोहोरी र एकलको पारो दिन भर चढ्यो। दर्शक पनि जोरिन्छन्, गायक-गायिका पनि त्यसलाई हौसलाका रूपमा लिएर मस्किनै यो क्रममा टुँडिखेल नै थर्कियो। शिला आले, सिर्जना विरही थापा, मुना थापा एकातिर गीत गाउँथे भने राजु परियार, नारायण लेकाली र शिरीष देवकोटाले जवाफमा गाउँदा ननाच्ने कुरै भएन। गायक-गायिकाहरूले गीत मात्र गाएनन्, कम्मर मर्काई-मर्काई नाच्न पछि पनि परेनन्।

लोकदोहोरी कलाकारहरूको यस्तो जमघटको व्यवस्था लाङ्गधाली गुपले मिलाएको थियो। गुपको चौथो वार्षिक उत्सवको अवसर पारेर आयोजना गरेको विविध सांस्कृतिक कार्यक्रममा लोककलाकारहरूको जमघट भएको हो। पाल्पाली मगर समुदायको लाङ्गधाली गुपले मगर संस्कृति जगेर्ना गर्नुका साथै लोकगीत, दोहोरी गीतलाई पनि जोगाउन यस्तो कार्यक्रम आयोजना गरेको गुपका अध्यक्ष तीर्थ आलेले बताए।

-माधव अर्याल

जनआन्दोलनको अर्को वृत्तचित्र

बुटवल-जनआन्दोलन-२ सम्पन्न भएको एक वर्ष बित्दै छ। यसबीच देशको राजनीतिमा थुप्रै महत्त्वपूर्ण निर्णय, सहमति र सम्झौताहरूसमेत भए। धेरैले गत वर्षको त्यो महान जनआन्दोलनलाई विर्सिसके पनि होलान्, तर एमाले निकट अन्यायविपक्षी रूपन्देहीले उक्त ऐतिहासिक जनआन्दोलनको स्मरणलाई ताजै राख्न र नेताहरूलाई जनआन्दोलनको म्यान्डेट पूरा गर्न दबाव दिने उद्देश्यले जनआन्दोलनका दृश्यहरूलाई समेटेर वृत्तचित्र निर्माण गरेको छ। 'स्मृतिका उक्त वृत्तचित्र गत सोमबार बुटवलमा प्रदर्शन गरियो।

युवराज केसीको लेखन, सुमन खरेल र गणेश थापाको निर्देशन, युवराज रानाको सम्पादन तथा इन्दिरा अर्यालको उद्घोषणा रहेको वृत्तचित्रमा जनआन्दोलन-२ का क्रममा देशका प्रमुख सहरहरूमा भएका विशाल जनप्रदर्शन, राजतन्त्रप्रतिको आक्रोश, जनताको बलिदानी भावना, सरकारी दमन, आन्दोलनका घाइतेहरूको दर्दनाक अवस्था, राजाको कूटिल शाही घोषणा, दल र जनताद्वारा त्यसको ठाउँ अस्वीकार, भन्नु ठूलो जनप्रदर्शन र अन्ततः वैशाख ११ गते राजा ज्ञानेन्द्रले जनतासामु घुँडा टेकेको दृश्य समेटिएका छन्। भन्डै एक घण्टाको वृत्तचित्रमा 'गाउँगाउँबाट उठ, बस्तीबस्तीबाट उठ' जस्ता गीत पनि समाविष्ट छन्। -टोपराज शर्मा

सानो पर्दा

काठिपुर टेलिभिजनबाट प्रसारण भैरहेको सामाजिक श्रृंखला 'नारी'ले महिला दर्शकको मन जितिरहेको उक्त श्रृंखलाका निर्माता तथा छायाङ्कन निर्देशक गौरीशंकर धुजुले बताएका छन्। हरेक आइतबार साँझ साढे ७ बजे प्रसारण हुने यो श्रृंखलामा महिलाहरूबीचको अन्तर्द्वन्द्वका साथै ममतामयी व्यवहार पनि देखाइएको छ। उक्त श्रृंखला एउटै नारीका अनेक रूप हुन्छन् भन्ने कथनमा केन्द्रित छ। आर. राजवंशीद्वारा निर्देशन गरिएको टेलिश्रृंखला 'नारी'मा अर्जुन श्रेष्ठ, मिथिला शर्मा, शर्मिला मल्ल, सुमिना श्रेष्ठ, रचना सिंह, सुनीता सापकोटा, श्याम घिमिरे आदि कलाकारले अभिनय गरेका छन्। मेघा फिल्मसद्वारा निर्माण भै चालीस भाग प्रसारण भैसकेको उक्त श्रृंखला नब्बे भागभन्दा लामो हुनसक्ने धुजुले बताए।

नेपाल टेलिभिजन-२ मा हरेक शनिवार ७ बजे चलचित्रसंग सम्बन्धित रमाइलो कार्यक्रम प्रसारण हुने गरेको छ। 'मेलोडिक मेलो' शीर्षकको उक्त कार्यक्रममा चलचित्र क्षेत्रमा नाम कमाएका एक जना अतिथिलाई बोलाइन्छ र उनीसँग अन्तरंग कुराकानी गर्दै उनको नजिकका सेलिब्रिटी वा साथीसँग रमाइलो कुराकानी गर्न लगाइन्छ। चलचित्रका गीतहरू पनि बजाइने उक्त कार्यक्रमको निर्माता शान्ति तामाङ हुन्।

नेपाली चलचित्रमा एउटै ट्रेन्ड व्याप्त छ। पुराना हिन्दी चलचित्रका कथा तथा प्रस्तुतिलाई नयाँ बोटलमा हालेर प्रस्तुत गर्नुलाई निर्देशक तथा निर्माताहरू खिप्स छन्। यद्यपि नेपाल टेलिभिजन-२ मा भने कुनै चलचित्रमा नौलो कुरा देखिनेवित्तिकै त्यसलाई विषय बनाएर एउटा कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको छ। हरेक बिहवार राति सवा ९ बजे प्रसारण हुने उक्त

कार्यक्रममा चलचित्रमा देखिएको वा देखाउन खोजेको नौलो विषय वा ट्रेन्डका बारेमा विस्तृत जानकारी दिइन्छ। 'खोललखातल' शीर्षकको उक्त कार्यक्रमका निर्माता टेलिचलचित्र तथा चलचित्र 'अविरल बग्दछ इन्द्रावती'का नायक उपेन्द्र तिमिल्सिना हुन् भने सञ्चालक नदेखिने कार्यक्रममा रोजिन शाक्यको उद्घोषण रहने गरेको छ।

संगीतकार शान्तिराम राईले निर्माण गरिरहेको टेलिभिजन कार्यक्रम 'फ्यान क्लब'ले बालबालिकाहरूबीच लोकप्रियता पाइरहेको छ। नेपाल टेलिभिजनमा हरेक शनिवार बिहान ११ बजे प्रसारण हुने उक्त कार्यक्रममा कुनै पनि एक जना नाम चलेका कलाकारलाई अतिथि बनाएर उनलाई बालबालिकाहरूका साथ विभिन्न खेल खेलाई ठट्टा गर्दै उनको बाल्यावस्थाका बारेमा कुराकानी गरिन्छ। कार्यक्रममा 'बोबो' नाम गरेका लोपोन्मुख जनावर पाण्डाको खोल ओढेका कलाकार पनि छन्, जसलाई बालबालिकाले बढी रुचाएका छन्। हाल २६ भाग प्रसारण भैसकेको यो श्रृंखलाको सञ्चालन प्रतिमा श्रेष्ठले गर्छिन्।

इलाममा सांगीतिक कार्यक्रमको लहर

शिव मुखिया

कहिलेकाहीँ मात्र सांगीतिक कार्यक्रमले तातिने इलामका मञ्चहरूमा अहिले निरन्तर सांगीतिक कार्यक्रम हुन थालेको छ। स्थानीय कलाकारदेखि राष्ट्रिय स्तरमा ख्याति कमाएका कलाकारको समेत उल्लेख्य उपस्थितिले इलामको सांगीतिक वातावरण तातेको छ। महेन्द्रलत बहुमुखी क्याम्पसको प्राङ्गण, जिविसको सभाहल, लाँकुरी चौतारीदेखि टुँडिखेलसम्मका मञ्चहरूमा सांगीतिक कार्यक्रमले ठाउँ लिने गरेका छन्। यसै क्रममा लाँकुरी चौतारीमा आयोजित एक कार्यक्रममा कुवेर राई र सत्यकला राईले आफ्ना सुमधुर गीतबाट दर्शकहरूलाई मनोरञ्जन दिए।

गत १५ गते बिहीबार सम्पन्न उक्त कार्यक्रममा गायिका पार्वती राईले आधा दर्जनजति गीत प्रस्तुत गरेकी थिइन्। इलाम बजारमा बिहीबारे हाट भर्न आएका सयौं दर्शकले कार्यक्रमबाट पर्याप्त आनन्द लिएका थिए। कार्यक्रम किराँत राई सांस्कृतिक कलाकार संघ, इलामद्वारा आयोजित गरिएको थियो। संघले आफ्नो पहिलो अधिवेशनका अवसरमा गायक कुवेर राईलाई अभिनन्दनसमेत गरेको थियो।

यसैगरी इलामका स्थानीय कलाकारहरूले सदरमुकामस्थित महेन्द्रलत बहुमुखी क्याम्पसको प्राङ्गणबाट ९ गते शनिवारदेखि आरम्भ

संगीत यात्रा सुरु गरेका छन्। सुगम संगीतलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले संगीत यात्रा सुरु गरिएको आयोजकहरूले जनाएका छन्।

जेब्री टुहुरेको 'गाउँ-गाउँबाट उठ' को संगीतबाट सुरु गरिएको संगीत-यात्राको पहिलो कार्यक्रममा इलामका डेढ दर्जन गायक-गायिकाले नारायणगोपालदेखि दीप श्रेष्ठसम्मका गीत गाएका थिए। प्रेमध्वज प्रधानको 'घुम्तीमा नआऊ है' गीत नवोदित गायक दीपक खत्रीले जस्ताको तस्तै गाउँदा क्याम्पस प्राङ्गण ढाकेर बसेका श्रोताहरू मन्त्रमुग्ध भएका थिए। खर्साड रेडियोमा एक दर्जन गीत रेकर्ड गराइसकेका अर्का इलाम गायक तुलाराम पौड्यालले पनि प्रेमध्वज प्रधानकै अर्को गीत सपना भुलाई सारा लगायत आधा दर्जन गीत गाएका थिए।

बाद्यवादनसहित आयोजित कार्यक्रममा गायक रमेश श्रेष्ठका साथै गायिकाहरू कृष्ण नेपाली, सुनीता दियालीले पनि गीत गाएका थिए। संगीतयात्राका संयोजक अनुप दियालीले सुरुमै दर्शकहरूबाट राम्रो रेस्पान्स पाएकाले चाँडै अन्य स्थानहरूमा पनि कार्यक्रमको आयोजना गरिने बताए। कार्यक्रममा नृत्यसमेत प्रस्तुत गरिएको थियो।

इलाम सदरमुकामकै टुँडिखेलमा आयोजित एक अर्को कार्यक्रममा हास्यकलाकार विलसनविक्रम राईको मनोरञ्जनमूलक प्रस्तुतिले तातिँदै गएको मौसम अझ रन्कायो। जिल्ला फुटबल संघको आर्थिक सहयोगका लागि आयोजित रिमफिम मेलाका अवसरमा विलसनसहित इटहरीबाट आएका कलाकारहरूले गीत तथा नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए।

साताको स्वर

नेपाली पपगायकहरूमाथि उनीहरूले नेपाली परम्परागत संगीत विगाडै गएको आरोप लाग्दै आएको छ, तर संसारभरि फ्युजन संगीतको चर्चा चलेको बेलामा पपगायक प्रनिल एल तिमल्सेनाले काठमाडौंको नेपाल संगीत विद्यालयमा सारंगी बजाउने प्रशिक्षण लिइरहेका छन्। गिरीश-प्रनिल समूह टुक्रिएपछि 'मे १८' एल्बममाफत चर्चामा आएका प्रनिल अर्को एल्बमको तयारीमा छन्। सारंगीका साथै पियानोको पनि विशेष प्रशिक्षण लिइरहेका गायक तिमल्सेना हाल आगामी एल्बमका लागि आफै गीत रचना गर्ने तथा संगीत सिर्जना गर्ने काममा पनि व्यस्त छन्। उनको आगामी एल्बममा सारंगी र पियानोको धुन पनि रहनेछ।

—च्याप गायक निर्णय डा. एनएसके हाल अशिक्षाको अंधारो हटाउने अभियानमा संलग्न छन्। निर्णयले डा. रोशन भा, गोकुल सुवेदी र नवीन कार्कीसंग मिलेर एक सामाजिक संस्था 'नवदौलो' सञ्चालनमा ल्याएका छन्। उक्त संस्थाले हालै नेपाल अधिराज्यका विभिन्न स्थानमा निर्णयको एकल कार्यक्रम आयोजना गर्दै त्यसबाट विभिन्न पाठ्य एवं स्टेसनरी सामग्रीहरू संकलन गरेर गरिव तथा जेहेन्द्र विद्यार्थीलाई वितरण गरेको छ। यसका साथै उक्त संस्थाले गायक निर्णयलाई अघि लगाएर विभिन्न विद्यालय तथा कलेजमा एचआईभी/एडससम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रमको आयोजना पनि गरिरहेको छ। आगामी एल्बमका बारेमा निर्णयले साप्ताहिकलाई बताए— 'आगामी एल्बममा 'दिन पनि बित्यो' को तेस्रो श्रृंखला समावेश गर्दैछु।' निर्णयका अनुसार पहिलो श्रृंखलामा पढाइका लागि विदेशिएपछि प्रेमी र प्रेमिकाको विछोड हुन्छ। दोस्रो श्रृंखलाका रूपमा आएको 'गाउँले जीवन'मा विदेशी जीवन र यहाँको गाउँले जीवनबीच तुलना गरिएको छ भने अब उनीहरूको पुर्नर्भवनको कथा समेटिनेछ। तेस्रो श्रृंखलामा निर्णयलाई गायिका माण्डवी त्रिपाठीले साथ दिएकी छिन्।

—राजधानी कला केन्द्रको पाँचौं वार्षिकोत्सवका अवसरमा गत साता नेपाल पञ्जा-प्रतिष्ठानमा एक सांस्कृतिक कार्यक्रम तथा सम्मान समारोह आयोजित गरियो। केन्द्रका

अध्यक्ष तथा नृत्य निर्देशक दिनेश अधिकारीको सभापतित्वमा सम्पन्न उक्त कार्यक्रमका गायिका कोमल ओलीले आफ्नो चर्चित लोकगीत 'पोइल जान पाम' गाएकी थिइन् भने गायक धीरज राईले 'लुकी-लुकी' लगायत अन्य गीत सुनाए। भोजपुरी, देउडा र आधुनिक नृत्य पनि प्रस्तुत गरिएको उक्त कार्यक्रममा नायक दिलीप रायमाथी र नायिका ऋचा घिमिरे पनि नाचेका थिए। फेसन सो, नाटक, प्रहसन जस्ता रमाइला

हुनेछ। सुगम वैशाख १ गते काठमाडौंको टुँडिखेलमा हुने एक वृहद् कन्सर्टमा उनी पनि रहनेछन् भने त्यसको तीन दिनपछि त्रिपुरेश्वरमा सञ्चालन हुने एक सपिड मलको उद्घाटनमा उनले गीत सुनाउने छन्। यसका साथै वैशाख ७ गते उनी एक कार्यक्रममा सहभागी हुन दमौली जाँदैछन्।

—विश्वविख्यात गायक ब्रायन एडम्सले नेपालका दर्शकहरू सामुन्ने कन्सर्ट प्रस्तुत गर्ने भएका छन्।

गायिका सुकमित गुरुङ तथा गायकद्वय निमा रूम्बा र ओमविक्रम विष्ट कफीगफमा।

प्रस्तुतिहरूका साथ उक्त कार्यक्रममा जनकविकेशरी धर्मराज थापा, नायक शिव श्रेष्ठ, निर्देशक तुलसी घिमिरे, गीतकार बुद्धवीर लामा र उन्नति बोहोरा, साहित्यकार एवं चलचित्र निर्मात्री पुष्पलता आचार्य तथा नेपाल टेलिभिजनका महाप्रबन्धक मदनकुमार शर्मालाई विशिष्ट सम्मान प्रदान गरिएको थियो।

—गायक सुगम पोखरेल आजभोलि कार्यक्रमहरूमा निकै व्यस्त छन्। आज शुक्रवार उनी जावलाखेलको मैदानमा आयोजना हुन लागेको एक कार्यक्रममा आफ्ना गीतहरू प्रस्तुत गरेपछि शनिवारदेखि पोखरामा आयोजना हुन लागेको 'फेवा महोत्सव'को उद्घाटनमा गीत गाउनेछन्। नयाँ वर्षका अवसरमा पोखरामा आयोजना हुने अर्को कार्यक्रममा पनि उनको सहभागिता

हुनेछ। सुगम वैशाख १ गते काठमाडौंको टुँडिखेलमा हुने एक वृहद् कन्सर्टमा उनी पनि रहनेछन् भने त्यसको तीन दिनपछि त्रिपुरेश्वरमा सञ्चालन हुने एक सपिड मलको उद्घाटनमा उनले गीत सुनाउने छन्। यसका साथै वैशाख ७ गते उनी एक कार्यक्रममा सहभागी हुन दमौली जाँदैछन्।

—विश्वविख्यात गायक ब्रायन एडम्सले नेपालका दर्शकहरू सामुन्ने कन्सर्ट प्रस्तुत गर्ने भएका छन्।

—विश्वविख्यात गायक ब्रायन एडम्सले नेपालका दर्शकहरू सामुन्ने कन्सर्ट प्रस्तुत गर्ने भएका छन्।

—विश्वविख्यात गायक ब्रायन एडम्सले नेपालका दर्शकहरू सामुन्ने कन्सर्ट प्रस्तुत गर्ने भएका छन्।

गायिका सुकमित गुरुङ तथा गायकद्वय निमा रूम्बा र ओमविक्रम विष्ट कफीगफमा।

प्रस्तुतिहरूका साथ उक्त कार्यक्रममा जनकविकेशरी धर्मराज थापा, नायक शिव श्रेष्ठ, निर्देशक तुलसी घिमिरे, गीतकार बुद्धवीर लामा र उन्नति बोहोरा, साहित्यकार एवं चलचित्र निर्मात्री पुष्पलता आचार्य तथा नेपाल टेलिभिजनका महाप्रबन्धक मदनकुमार शर्मालाई विशिष्ट सम्मान प्रदान गरिएको थियो।

—गायक सुगम पोखरेल आजभोलि कार्यक्रमहरूमा निकै व्यस्त छन्। आज शुक्रवार उनी जावलाखेलको मैदानमा आयोजना हुन लागेको एक कार्यक्रममा आफ्ना गीतहरू प्रस्तुत गरेपछि शनिवारदेखि पोखरामा आयोजना हुन लागेको 'फेवा महोत्सव'को उद्घाटनमा गीत गाउनेछन्। नयाँ वर्षका अवसरमा पोखरामा आयोजना हुने अर्को कार्यक्रममा पनि उनको सहभागिता

साउन्ड सिस्टम तथा २ हजार सुरक्षाकर्मीका साथ उनले आफ्ना गीत सुनाउनेछन्। १ हजार र २ हजार रुपैयाँ प्रवेश टिकट मूल्य रहने उक्त कन्सर्टभन्दा अघि गायक एडम्सले भारतको मुम्बईमा कन्सर्ट सम्पन्न गर्नेछन्।

—'किन राख्यो चोखो मुटु तीखो चुलेसीमा' जस्ता गीत गाएर चर्चामा आएका गायक सञ्जीव सिंहले आफ्नी श्रीमती रश्मि सिंहका साथ बेलायतमै घरजम गर्ने भएका छन्। पछिल्लो पटक आफ्ना गीतहरूले खासै श्रोता नपाएपछि गायक सिंह विदेश जाने अवसर खोजिरहेका थिए। बेलायत पुगिसकेका सिंह कहिले फर्कन्छन् भन्ने टुंगो नभएको बताइन्छ। बेलायत जानुअगावै उनले आफ्नो पछिल्लो एल्बम 'अन्वेज'को रेकर्डिङ पूरा गरेका थिए। हालै उक्त एल्बम बजारमा आएको छ।

—गायक सुदेश खवासको एल्बम 'सिक्रेट्स अफ लभ'का गीतहरूले चर्चा पाइरहेका छन्। विशेषगरी स्व. अरुण थापाको गीत 'ऋतुहरूमा तिमि'को रिमिक्स भर्सनलाई श्रोताहरूले मन पराइरहेको गायक खवासले साप्ताहिकलाई बताए।

—सगरमाथा अञ्चलको सोलुखुम्बुमा पहिलो पटक डान्सपार्टीसहितको सांगीतिक कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। होटल हयाट रिजेन्सीको रक्सवारमा डिजेड गैदै आएका डिजे तेन्जिङले सांगीतिक कार्यक्रमपछि लगातार पाँच घण्टा विभिन्न नेपाली तथा हिन्दी रिमिक्सका साथै आर एन्ड वी संगीत बजाएका थिए। गत शनिवार सल्लेरीको जिविस मैदानमा सम्पन्न उक्त डान्सपार्टी तथा सांगीतिक कार्यक्रमको शीर्षक 'सोलु सांगीतिक उत्सव-२०६३' रहेको थियो। शुभतारा बहुउद्देश्यीय सेवा केन्द्रले आयोजना गरेको उक्त सांगीतिक उत्सवमा गायक

मिग्मा शेर्पाले 'छमछम', रोज मोक्तान र अविनाश घिसडले 'कलकते काइयो', पूजा राईले 'म आउँदैछु' आदि गीत गाएका थिए। हास्यकलाकार नारद खतिवडाले ठट्टौली किसिमबाट सञ्चालन गरेको उक्त सांगीतिक उत्सव दिउँसो दुई बजेदेखि राति नौ बजेसम्म चलेको थियो भने कार्यक्रममा साउन्ड सिस्टम र लाइट काठमाडौंबाटै त्यहाँ पुऱ्याइएको डिजे तेन्जिङले बताए।

—म्युजिक डटकमले पाँच जना गायकको एल्बम प्रकाशित गर्ने उचित बजार व्यवस्थापन गर्ने बताएकोमा राजीव लोहनी, मिग्मा शेर्पा, मोहित मुनालपछि चौथा गायक राजेन पाण्डेको पालो आएको छ। आगामी साता नयाँ वर्षको अवसर पारेर उनको एल्बम 'आर्टिस्ट'को विमोचन भिन्दै प्रकारबाट गर्न लागिएको म्युजिक डटकमका राजेश वंशलले साप्ताहिकलाई बताए। एल्बमलाई बजारमा ल्याउनु अगावै म्युजिक भिडियो निर्देशक आलोक नेम्वाङले उनको गीत 'मेरो एउटा सानो दिलैमा'को म्युजिक भिडियो बन्दिपुरमा छायाङ्कन गरी सार्वजनिक गरिसकेका छन्। उक्त म्युजिक भिडियो निर्माणका बेला नेम्वाङले गायक पाण्डेका सबै गीत सुन्ने मौका पाएका थिए। त्यसमध्येको रोमान्टिक गीत 'जान्छु भन्दा जानै दिन्नी' आलोकलाई निकै मन परेछ। फर्केर आएको केही समयभित्रै उनले उक्त गीतको पनि म्युजिक भिडियो निर्माण गरेका छन्। सार्वजनिक हुने क्रममा रहेको उक्त म्युजिक भिडियोपछि म्युजिक डटकमले असीम चित्रकारको निर्देशनमा निर्माण भएको अर्को गीत 'गीतारको धुन सँगै'को म्युजिक भिडियो पनि निर्माण सम्पन्न गरी सार्वजनिक गर्ने बताएको छ।

लाइभ शो

—दरबारमार्गस्थित सो प्यालेस रेस्टुराँमा हरेक साँझ नायिका उषा पौडेलको लोकनृत्य हेर्न पाइन्छ। उक्त रेस्टुराँको मञ्चमा साँझ सात बजेदेखि राति दस बजेसम्म उषाका अतिरिक्त अन्य कलाकारले पनि विभिन्न नृत्य प्रस्तुत गर्छन्।

राजुका गीत सुन्न गाउँलेहरूको भीड

चर्चित लोकदोहोरी गायक राजु परियारले प्रत्यक्ष गाएको सुन्न र अन्य सांस्कृतिक कार्यक्रम हेर्न आइतबार रूपन्देहीको ग्रामीण बजार सौ. फर्साटिकस्थित तिलोत्तमा बोर्डिङ स्कूलको मैदानमा भन्डै पाँच हजार दर्शक उपस्थित थिए। त्यसै पनि लोकसंगीतका पारखी गाउँलेहरू आफ्नै ठाउँमा लोकदोहोरीका चर्चित गायक आएर गीत गाउने भएपछि के छोड्थे र ? त्यसैले उनीहरू त्यो दिन सबै काम छाडेर राजु परियारका गीतमा रमाए। दशकको राम्रो उपस्थिति देखेर निकै उत्साहित भएका राजुले त्यहाँ 'सुनपानी', 'बिहे गरेर छैन रैछ काम', 'तस्विरै फलल' र 'फिलीमिली भ्याई' लगायतका आधा दर्जनजति लोक तथा दोहोरी गीत गाएर प्रमुख अतिथिलगायत विद्यार्थी र अभिभावक सबैलाई नचाए।

नाच्नेहरूमा किशोरकिशोरी त छँदैथिए, कपाल सेतै फुलेका हजुरबा र हजुरआमाहरू पनि उत्तिकै थिए। उनीहरू चर्को घामको वास्तै नगरी निर्धक्क भएर धीत मरुन्जेल नाचे। देशमा चलेको सशस्त्र द्वन्द्वले गर्दा दुई वर्षसम्म वार्षिकोत्सव मनाउन नपाएको विद्यालयको उक्त कार्यक्रममा देशमा शान्ति छाएकाले पनि खुसी र उमंग देखिन्थ्यो। राजुलाई उद्घोषिका एवं स्थानीय दोहोरी गायिका मञ्जु पौडेल र सुमित्रा श्रेष्ठले साथ दिएका थिए भने नारायण थापा, सोम थापा र लोकेन्द्र शाहले वाद्यवादना सहयोग गरेका थिए। विद्यालयको १०औं वार्षिकोत्सवका अवसरमा आयोजित कार्यक्रममा विद्यार्थीहरूले पनि लोकसंस्कृति फल्कने गीत तथा नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए।

—टोपराज शर्मा

जजिकबाट

देविका वन्दना

जन्मतिथि	: डिसेम्बर १७
घरमा बोलाउने नाम	: देविका
नामको अर्थ	: देवीको रूप
जन्मस्थान	: पशुपतिनगर, इलाम
रुचि	: संगीत सुन्ने, पत्रपत्रिका अध्ययन गर्ने
अध्ययन	: प्रमाणपत्र तह
सांगीतिक गुरु	: नरराज ढकाल, शिलाबहादुर मोक्तान
पहिलो प्रेम	: श्रीमान (महेशमान सिंह) संग
पहिलो डेटिड	: उहाँसँगै, नगरकोटको एउटा रिसोर्टमा
हनिमून	: दिल्ली
पहिलो बजाएको बाजा	: हार्मोनियम
मनपर्ने परिकार	: चाइनिज
मनपर्ने रंग	: नीलो
मनपर्ने पहिरन	: कुर्ता-सुरुवाल
पहिलो उपहार	: आमाले क्यासेट प्लेयर दिनुभएको थियो
मनपर्ने मौसम	: वसन्त
मनपर्ने खेल	: व्याडमिन्टन
फुसुंदमा	: घुम्ने, परिवारसँग ग्यादरिडमा रमाउने
मनपर्ने संगीत	: सुगम संगीत
रिस उठेको बेला	: गीत गाउँछु
मनपर्ने आफ्नै बानी	: सबैलाई माया गर्छु
सबैभन्दा बढी माया	: श्रीमान र छोराछोरीहरू
रमाइलो क्षण	: आफ्नो पहिलो गीत रेडियोमा सुन्दा
नरमाइलो क्षण	: सासु आमालाई गुमाउँदा
घुम्न मन पर्ने स्थान	: पोखरा
गर्न बाँकी कुरा	: समाजसेवा
जीवन के हो	: संघर्ष
जीवनको लक्ष्य	: सुगम संगीतलाई अझै माथि पुऱ्याउने।

आफ्नै व्यवसाय सञ्चालन गरेर बसेका २१ वर्षीय मिलन ऐन ठकुरी ५ फिट ९ इन्च अग्ला छन् । भ्रमण तथा पत्रमित्रतामा विशेष रूचि भएका मिलन व्यवसायी भएका कारण नम्र स्वभावका छन् । गहुँगोरो वर्णका मिलनलाई मिजासिलो एवं साथीको महत्त्व बुझ्ने पत्रमित्रहरूको खाँचो छ । मिलनलाई ms+_dbs@yahoo.com मा इमेल गर्न सकिन्छ ।

कक्षा १० मा अध्ययनरत दानवहादुर ऐर ५ फिट अग्ला छन् । शान्त स्वभावका अविवाहित दानवहादुर गीत सुन्न मन पराउँछन् । आफूभन्दा ठुलाको इज्जत गर्ने तथा सानालाई माया गर्ने व्यक्तिलाई मित्र बनाउन चाहने दानवहादुरलाई अमरगढी-१, डडेल्धुरा वा श्री माउन्टेन बोर्डिङ स्कूल, डडेल्धुरामा पत्राचार गर्न सकिन्छ ।

आरोप लगाएर समाजबाट बहिष्कार गरियो । म गरिव तथा निर्धो भएकाले सबैले मैमाथि औला ठड्याउन थाले तर म निर्दोष थिएँ, यो कुरा मेरो अन्तरआत्मा र भगवानलाई थाहा छ । त्यसैले म सम्पूर्ण आरोप र लान्छनाहरूलाई सहेर पनि आफ्नो जीवनलाई अघि बढाइरहेको छु । कानून र आफ्नो अन्तरआत्माको निर्दोष तर सामाजिक रूपमा एउटा हत्यारा अर्थात् अपराधको धब्बा लागेको जीवन ।

- विवेक

जीवनको गोरेटो

मेरो जीवन

अतिले क्षति नै गर्छ । त्यही अति अर्थात् अति चाहना तथा अपेक्षाको शिकार भएको छु म आज । गरिवीमा जन्मी-हुँकिएको भएर होला त्यसैमा राम्रोसँग बाँच्न र हाँस सिकेको थिएँ, समाजको हेला तथा तिरस्कार सहेर पनि । जसोतसो जीवन बाँची नै रहेको थिएँ तर आज यस्तो दिन आयो जहाँ मनु न बाँच्नु हुनुपरेको छ । एउटा सामाजिक रीति पूरा गर्न अर्थात् विवाह गर्दा आजको यो दिन देख्नुपयो । एउटा सादा जीवन जहाँ खानका लागि संघर्ष गर्नुपरोस् तर भोकै रहन नपरोस्, एकसरो लगाउन पाइयोस्, नांगो रहन नपरोस् भन्ने मेरो मान्यताको ठीक विपरीत भावना बोकेर मेरो जीवनमा आइन् मेरी श्रीमती । प्रशस्त धन, चाहेंको सम्पूर्ण कुरा तत्काल पूरा हुने परिवेश अनि एउटा ऐशपूर्ण जीवनको चाह थियो उनमा ।

उनको यस्तो अति चाहना-अपेक्षा मेरो गरिवीमा पूरा हुनपक्कै सम्भव थिएन । म सम्झाउन चाहन्थेँ सम्पत्ति नै सबैथोक होइन भनेर तर उनी आफ्नो चाहना-सपना पूरा नभएकोमा रिसाउँथिन्, कराउँथिन् । यस्ता कुराहरूमा हाम्रो

छु, प्लिज मलाई माया नमानु ल ।

सरोज हिउँ खेलन माइक्रोबसमा कमलविनायकबाट नगरकोट जाँदा सँगैको छेउको सिटमा बसेकी छैरो रङ्गको कोटजस्तो स्वेटर लगाएकी, टाइट जिन्स तथा घिउ रङ्गको टिसर्ट लगाएकी, अनुहारमा सानो कोठी भएकी, हल्का मोटी तथा गोरो वर्णकी, साह्रै राम्री माइक्रोबाट ओर्लिँदैदेखि नै मैले हिउँले हान्दा पछाडि फर्केर आँखा जुधाउने, पाँचजनाको गुपमा हिँडेकी र फर्कदा भने भेट हुन नसकेकी युवतीले मेरो मन चोरेको हुनाले म पनि उनको मन चोर्न लालायित छु । त्यसैले जसरी हुन्छ मेल गर ।

ab_himal@yahoo.com

सुरु, तिमी मेरो साथी मात्र नभई घरको सदस्य पनि हो । जन्मदिनको पावन अवसरमा सुस्वास्थ्य, दीर्घायु तथा उत्तरोत्तर प्रगतिको शुभकामना ।

रमिला

भर्खर मात्र वैवाहिक बन्धनमा बाँधिँकी अनिता तिमी दाम्पत्य जीवन सुखमय रही सदैव प्रगतिको बाटोमा लम्कियोस्, हार्दिक शुभकामना ।

राजेश

शनिवार १ बजेतिर बौद्धबाट रत्नपार्कसम्म सँगै आउँदा घरी-घरी आँखा जुधाउने, बस चढेर पनि फर्की-फर्की हेर्दै मुस्कुराउने चारजना युवतीमध्ये कन्डक्टरले २ रुपैयाँ दिँदा २ हजार भनी हाँसे युवतीसँग मित्रताको हात बढाउन चाहन्छु । इमेल गर्न आग्रह छ ।

love_manojd@yahoo.com

निष्ठुरी तर माया लाग्दी केटी ज्योति, मैले तिमीलाई त्यति धेरै माया दिँदा पनि विश्वास गरिनौँ । मेरोभन्दा अरुकै कुरा सुनेर मलाई लत्यायो । मेरो हृदयले भन्छ- तिमी मलाई मन पराउँछ्यौँ अनि माया गच्छ्यौँ । तिमीलाई थाहा छैन होला, तिम्रो मायाको चिनो मसँग सुरक्षित छ । म तिम्रै प्रतीक्षामा रहनेछु, सक्छौँ भने एकपटक भेट ।

देवेन्द्र

सूर्या, एसएलसीमा सफलताको अगि म शुभकामना । तिम्रा हरेक पाइलाले सफलताको शिखर चुम्दै जाऊन् ।

दीपक

खुस्व, तिमी धेरै टाढा भए पनि म सधैं तिम्रो सम्झनामा छु । आशा छ तिमी त्यहाँ खुसी छौ । कृपा एकपटक फोन गर । आशा छ निराश पार्नेछैनौ । तिम्रो खबर नपाउँदा दुखी

पारवैभरि ढकमक्क लालीगुराँस

म त लालीगुराँस भएछु वनेभरि फुलिदिन्छु मनेभरि फुलिदिन्छु यी शब्द रचना नारायणगोपालको स्वरमा गीत वनेर गुञ्जिएजस्तै नेपालका वनपाखामा ढकमक्क लालीगुराँस फुल्छन् । उपत्यकाभित्रै लालीगुराँसको सौन्दर्य हेर्न जामाचो, शिवपुरी वा फूलचोकी चढ्दा हुन्छ । यसबाहेक दामन र सीमभन्ज्याड पनि लालीगुराँसका लागि राजधानीनजिकका उल्लेखनीय ठाउँ हुन् ।

संकटमा लालीगुराँस नेपालबाटै लोप हुन लागेका सेतो गुराँस, राष्ट्रिय फूलका रूपमा मान्यता पाएको रोडाङ्गनका साथै जातसमेत पत्ता लगाउन नसकिएको गुराँस पनि मिल्के जलजले क्षेत्रका अतिरिक्त मकालु कञ्चनजंघा, सगरमाथा, अन्नपूर्ण क्षेत्रहरूमा पाइएको छ । यहाँ संसारकै सबैभन्दा अग्लो लालीगुराँसको रूख पनि पाइएको कुरा लालीगुराँस संरक्षण तथा व्यवस्थापन समितिका संयोजक लक्ष्मण तिवारी बताउँछन् । वितेका वर्षहरूमा राष्ट्रिय पूल लालीगुराँसको अध्ययन, अवलोकन र अनुसन्धान गर्नका लागि स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकहरूको भीड लाग्ने गरेकाले स्थानीय वासिन्दाहरूको जीवनयापनमा महत्त्वपूर्ण सहयोग पुग्दै आएको वसन्तपुरका होटल व्यावसायी डोमा शेर्पा बताउँछन् ।

उक्त इलाकामा अन्य रूखहरू नपाइने हुँदा स्थानीय वासिन्दाहरूले बाउरा बालन र घर बनाउनसमेत गुराँसकै रूख काटी प्रयोग गर्दै आएकाे लालीगुराँस संरक्षण क्रम तीव्र भएको लालीगुराँस संरक्षण तथा व्यवस्थापन समिति वसन्तपुरले जनाएको छ । यसका अतिरिक्त सरकारले लालीगुराँसको क्षेत्रसमेत छुट्ट्याउन नसकेकाले भू-स्वामित्वलगायत लिम्बूवानहरूको किपट यथावत् रहेको, सुकुम्बासीका नाममा अवैध जग्गा

विश्वभरि ७ सय प्रजातिका गुराँस छन् । तीमध्ये नेपालमा ३० प्रजातिका गुराँस पाइएका छन् । गुराँसका प्रजातिहरूको उपस्थिति नेपालको पूर्वदेखि पश्चिमतिर क्रमशः घट्दै जान्छ । तमोर-अरुण क्षेत्रमा २८ प्रजातिका गुराँस फुल्छन् भने गण्डकी क्षेत्रमा ८-१० र महाकाली पुग्दा ५ प्रजातिका गुराँस पाइन्छन् । 'त्यसैले गुराँसको वर्णन भनेको मूलतः पूर्वी नेपालको बयान हो,' वनस्पतिविद् डा. तीर्थबहादुर श्रेष्ठ भन्छन् ।

लालीगुराँसले प्रत्येक वर्ष हजारौँ पर्यटकको भ्याई-नभ्याई स्वागत गर्ने गरेकोमा द्रन्ड बढेको बेला पर्यटकहरूको स्वागत गर्न नपाएको र स्थानीय व्यापारीहरूको पनि आम्दानी घटेको सञ्जीव कार्की बताउँछन् । मिल्के जलजले क्षेत्रमा सडक निर्माण हुँदा गुराँसका सयौँ रूख फडानीमा परेको र

गुराँसहरूको राजा हे- लालीगुराँस । मेथीदेखि महाकालीसम्मकै वनपाखामा फुले भए पनि पूर्वाञ्चलको तीनजुरे-मिल्के-जलजले क्षेत्र लालीगुराँसका लागि सबैभन्दा प्रख्यात क्षेत्र हो । यो क्षेत्र तेन्हुथुम, संखुवासभा र ताप्लेजुड जिल्लाको बीचमा पर्छ । तीन जिल्लाका १६ गाविसभित्र १६ हजार २ सय ९६ दशमलव २६ हेक्टर क्षेत्रफलमा फैलिएको यो क्षेत्र पुन तेन्हुथुमको वसन्तपुर बजारबाट पूरा एक दिन पैदल हिँड्नुपर्छ । 'तीनजुरे-मिल्के-जलजले क्षेत्रमा मात्रै २५ प्रजातिका

क्षेत्रमा भने चैततिर मात्र गुराँस फुल्छ र जेठसम्म रहन्छ । वसन्तपुरबाट उकालो लागेपछि भरियाहरू बाटाभरि फुलेका गुराँसको रस चुस्दै हिँडेका देखिन्छन् । गोठालाहरू पनि धीत मरुन्जेल गुराँसको रस चुस्छन् । गुराँसको रस चास्नीजस्तै गुलियो हुन्छ । यो रस चुसेर भीरमौरीले बटुलेको मह भने मात लाग्ने अर्थात् रिंगाउने खालको हुन्छ । गुराँसको फूल चिप्लो हुन्छ । सायद यसै कारण कसैको घाँटीमा माछाको काँडा अड्कियो भने गुराँसको फूल खानु/खाउनुपर्छ भन्ने जनधारणा छ ।

तीनजुरे-मिल्के-जलजले क्षेत्रलाई वि.सं. २०५४ सालदेखि लालीगुराँस संरक्षण क्षेत्र घोषणा गरिएको छ । विदेशीहरूसमेत यो क्षेत्रको लालीगुराँसको अध्ययन-अनुसन्धानमा लागेका छन् । अमेरिकी नागरिक माइक स्पेनेली यो क्षेत्रको गहन अध्ययन एवं परीक्षणमा जुटेका छन् । एकै ठाउँमा २५ प्रजातिका गुराँस पाइने हुनाले वनस्पतिशास्त्रका विद्यार्थीहरूलाई समेत यो क्षेत्र अध्ययन-अनुसन्धानको तीर्थस्थल भएको सहायक प्राध्यापक कमल मादेन बताउँछन् ।

-विजय सन्तोषी राई

-रोहित पराई

कुपन सन्देश

पाउने :
सन्देश :
पठाउने :

प्रति सन्देश रु. २०/- अनिवार्य

साप्ताहिक साथीका लागि फर्म

नाम :
उमेर : उचाइ :
पेसा : शिक्षा :
स्वभाव : वैवाहिक स्थिति :
अभिरूचि :
वर्ण :
इमेल :
ठेगाना :
तपाईं कस्तो साथीको खोजीमा हुनुहुन्छ ?

नोट : तस्विर र नगद रु. ५०/- अनिवार्य छ । आफूले उल्लेख गर्न चाहेको थप विवरण छुट्टै पानामा पठाउन सकिनेछ ।

पुरुषको व्यक्तित्व के मा हुन्छ ?

पुरुष भएपछि आफ्नो बगलै पहिचान हुनुपर्छ। उसले महिलाको कदर गर्नुपर्छ। समाज सेवामा हिँड्नुपर्छ। आफैमा भरपर्ने अनि निडर हुनुपर्छ एवं समस्याहरूबाट विलकुल डराउनुहुँदैन।

विवेक राई (१४), उदयपुर
पुरुषको व्यक्तित्व उसले लगाएका काटिएका तथा च्यातिएका लुगामा नभएर उसले गरेका महत्त्वपूर्ण कार्यहरूमा हुन्छ तर मानिस आफ्नो व्यक्तित्व कानमा भुण्डिएका मुन्द्रामा रहेको सोच्छन्। यो उनीहरूको मूर्खता सिवाय अरु केही होइन।

पेशल दाहाल
गालाको दान्ती र ओठमाथिको जुँगामा।

टीकाराम अर्याल, स्याङ्जा
सायद धनसम्पत्तिमा होला।

विनोद खतिवडा, इनरुवा
लामो कपाल, जिन्स पाइन्ट, चेक सर्ट, मोटरबाइक, कानमा क्युडल तथा मनि पर्समा पुरुषको व्यक्तित्व हुन्छ।

रमेश खड्का (२६), भ्रुवा
त्यो त नारीसंग सोध्नुपर्छ।

कैलाश लामा (२२), धनुषा
म परे महिला, मैले यसको उत्तर खोज्न सकिन किन भने महिलाले त महिलाको व्यक्तित्व नै बुझ्न सकिन्छन्। पुरुषको त कता हो कता ?

सरू शर्मा (२८)
मोटरसाइल र मोबाइलमा, नत्र तरुनी नै पढ्दिनन्। अनि राम्रो र शिक्षित पनि खोज्छन् मोरीहरू।

दीपक पोखरेल
पुरुषको व्यक्तित्व जुँगामा हुन्छ होइन र ?

दीपक सिलवाल (२२), हेटौँडा
धेरै तरुनीलाई आफ्नो प्रेमजालमा पारी धोका दिनुमा।

पवन त्रिपाठी (१७), नेपालगन्ज
सफल काम तथा असल चरित्रमा नै पुरुषको व्यक्तित्व हुन्छ।

सुजित खतिवडा
पुरुषको व्यक्तित्व उसको बोलीचाली, व्यवहार गर्ने तरिका एवं पवित्र मनमा हुन्छ।

गोकर्ण लामिछाने (१७), काठमाडौँ
पुरुष र महिलाबीच फरक छुट्टाउनुहोस् त्यसैमा पुरुषको व्यक्तित्व भल्कन्छ।

आकाङ्क्षी एमके (२१), बुटवल
आचरण तथा बानी-बेहोरामा भर पर्छ।

बाबुराम पाण्डे
अनुहारमा पलाएको दाही तथा आकर्षक शरीरमा।

विष्णु सेड्डान, घट्टेकुलो
पुरुषको व्यक्तित्व उसको आचरण एवं योग्यतामा हुन्छ।

सुदर्शन खतिवडा
पुरुषको व्यक्तित्व पढाइ-लेखाइ, नैतिकता, सरलता, सहनशीलता एवं सुन्दरतामा हुन्छ।

वैद्यनाथ कोइराला (२७), धादिङ्ग
असल व्यवहार, लागि रहेको पसामा सफलता तथा समय र

अब हाम्रो पालो

यो स्तम्भमा हामीले राखेका प्रश्नको ३० शब्दमा नबढाई उत्तर पठाउनुपर्नेछ। प्रत्येक उत्तरका साथमा आफ्नो पूरा नाम, ठेगाना र उमेर लेख्न नविर्सनुहोला। प्रश्न नम्बर एक सधैं आगामी प्रश्नका रूपमा रहनेछ। एउटा पानामा एउटा उत्तर मात्र स्वीकार गरिनेछ।

१. रक्सी र युवतीमध्ये के को लत (नसा) खतरनाक ? किन ?
२. तपाईंलाई केले सुखी र सन्तुष्ट बनाउँछ ?
३. के रक्सी वा नशाले दुख भुल्न सकिन्छ ?
४. नेपालमा खेलकुदको विकासका लागि के गर्नुपर्छ ?
५. महिलाहरूलाई ३३ प्रतिशत आरक्षण कति उचित हो, किन ?
६. तपाईं प्रधानमन्त्री भए के गर्नुहुन्छ ?
७. केटा र केटीका लागि विवाह गर्ने उचित उमेर कुन हो ? किन ?
८. बुद्धि ठूलो कि बल ? किन ?
९. देशभक्ति के हो ?
१०. देशबाट हिंसा अन्त्य गर्न के गर्नुपर्छ ?

परिस्थिति अनुरूप आफूलाई बदल्न सक्ने क्षमतामा नै पुरुषको व्यक्तित्व अन्तर्निहित हुन्छ।

हिमाल अम्माई (२०), बाग्लुङ
पुरुषार्थ देखाउनुमा नै पुरुषको व्यक्तित्व भल्कन्छ।

भाजू श्रेष्ठ, चाँगुनारायण
अरूलाई चिन्न र बुझ्न सक्नुमा भर पर्छ।

सुजित भुजेल
घर व्यवहारमा मार्गदर्शन गर्नुमा हुन्छ।

नीलु श्रेष्ठ (२६), भक्तपुर
मूल्यांकन गर्नेहरूको आधारमा हुन्छ। मलाई लाग्छ भड्किलो पहिरन तथा खर्चिलो रहनसहनभन्दा, उच्च विचार एवं साहसमा पुरुषको व्यक्तित्व हुन्छ।

अमृत मगर
बोलीको प्रभावले तपाईंले जस्तै जसले धेरै गर्लफ्रिन्ड बनाउन सक्छ उसको व्यक्तित्व त्यसैमा निहित हुन्छ।

कृष्ण कँडेल (१९), चितवन

भुसिलकीराजस्तो जुँगा तथा बोके दाहीमा किन भने महिलाहरूको हुँदैन त्यसैले।

सुविन श्रेष्ठ, हेम्जा, पोखरा
भलादमीपनमा हुन्छ पुरुषको व्यक्तित्व।

पद्मा सिटौला
खुबी नै चाहिन्छ।

मनोज अधिकारी
बाबुआमाको सेवा गर्नुमा।

कपिल पौडेल
पुरुषको व्यक्तित्व हेराइ तथा बोल्ने तरिकामा भर पर्छ।

नरेश खड्का
आफ्नो कार्य क्षेत्रमा सफल हुनुमा।

कल्पना भुजेल
विद्या अर्जन गरी व्यवहारमा उतार्नुमा।

हिमकुमार
पत्नीव्रता हुनु तथा सफल घरव्यवहार चलाउनुमा।

गीता खड्का
मर्दपन कायम राख्नुमा।

सीताराम भुजेल (२१), काभ्रे

प्रश्न : म २२ वर्षीया विवाहित नारी हुँ। मेरो उचाइ ४ फिट ३ इन्च छ। मैले २०६३ भदौमा महिना गुमेको तर मूत छोरो जन्माएको थिएँ। त्यसपछि चिकित्सकले भनेबमोजिम दूध सुकाउने औषधी प्रयोग गरेँ। पुनः म गर्भवती भएँ तर एक संस्थामार्फत दुई महिनापछि गर्भपतन गराएँ। हाल मेरो स्तन केही सानो भएको छ। साथै कमजोरी पनि छ। मेरो वजन ३५ किलोग्राम छ, साथै ममा यौनचाहना बढी छ, डाक्टरलाई देखाउँदा सामान्य भन्छन्। म मेरो स्तन ठूलो पार्न चाहन्छु। भरसक घरेलु उपचार सरल भाषामा बताइदिनुहुन अनुरोध गर्दछु।

के भने ? केही उल्लेख गर्नुभएको छैन। अर्को गर्भ किन गर्भपतन गराउनुभयो भन्ने कुरा पनि पत्रमा उल्लेख गर्नुभएको छैन।

स्तन किन सानो भएको होला ?
उचाइका आधारमा तपाईंको तौललाई कम भन्न मिल्दैन। पोषण र शारीरिक बनीटका आधारले

उत्तर : मूत शिशु किन जन्मिन्छ ?
सामान्यतया गर्भावस्थामा लामो समय बिताए पनि स्वस्थ शिशु जन्मिने अपेक्षा गरिन्छ।

गर्भावस्थाको लामो समय पाठेघरभित्र बिताए पनि जन्म भन्दा केही पहिले, प्रसवको बेलामा मूत शिशु जन्मन सक्छ। मूत शिशु जन्मनु गर्भ तृतिहुनुभन्दा फरक कुरा हो। यदि गर्भ रहेको २४ सातापछि मरेको शिशु जन्मिएमा त्यसलाई मूत जन्म भन्न सकिन्छ।

कतिपय कारण थाहा लागे पनि कैयौं स्थितिमा के कारणले मूत शिशु जन्मिन्छ भन्ने कुरा अझै पनि स्पष्ट छैन, तर केही कारण निम्न प्रकारका हुनसक्छन्, जस्तै— जीवाणुको संक्रमण, जन्मजात विकृति, वंशाणुगत खराबी, गर्भमा शिशुको राम्ररी विकास हुन नसक्नु, गर्भवती आमा मधुमेह वा उच्च रक्तश्रावबाट पीडित हुनु, गर्भस्थ शिशुलाई हानि पुऱ्याउने किसिमको औषधी वा रसायन (निकोटिन वा रक्सी) को प्रयोग, समयभन्दा पछिस्मको गर्भ, साल पाठेघरको मुखतिर हुनु, शारीरिक चोटपटक लाग्नु, विकिरणको प्रभाव, रक्तसमूह नमिल्नु, नालसम्बन्धी दुर्घटना हुनु आदि।

तर कसरी शिशु जन्मनुभन्दा पहिले नै यी कुरा थाहा पाउनुपर्छ भन्ने कुरा जान्नु महत्त्वपूर्ण हो। शिशु चलन कम गर्नु वा नचल्नु एउटा महत्त्वपूर्ण लक्षण हो। शिशुलाई केही अच्यारो परेको छ-छैन भनेर निश्चित रूपमा थाहा पाउन चिकित्सकको सहयोग नै लिनुपर्ने हुन्छ। पाठेघरभित्रै शिशु मरे पनि तरुनै आमामा गम्भीर असर पर्दैन र आफै शिशु जन्म दिन सकिन्छ, तर यस्तै दुई सातापछि भने असर गर्ने भएकाले प्रसव गराउनु महत्त्वपूर्ण हुन्छ। मानसिक रूपमा भने मरेको शिशु गर्भभित्र रहनु आमामा लागि आघातपूर्ण हुन्छ।

मूत शिशु जन्मिएपछि त्यसको खोजीनिती के भयो वा के कारणले भएको भनेर चिकित्सकले

स्तनको आकार र स्वरूपलाई प्रभाव पार्ने भए पनि सामान्यतया यसको आकार किशोरावस्थाको समयमा र पछि गर्भावस्थामा निस्कने हार्मोनका कारणले निर्धारण गर्छ र यसमा मूल रूपमा वंशाणुके प्रभाव हुन्छ।

तपाईंले किन आफ्नो स्तनलाई सानो मान्नुभयो, थाह भएन। तपाईंले कुनै नाप पनि दिनुभएको छैन। थप जानकारी दिनुभएको भए केही कुरा प्रस्ट पार्न सकिन्थ्यो।

अचेल शरीरचाहिँ अति पातलो, तर स्तनचाहिँ ठूलो चाहिने फेसन चलेको छ। छापा वा चलचित्र, टेलिभिजनमा देखिएका कतिपय कुराको सत्यता विचार नगरी त्यसकै पछि लाग्नु हुँदैन। भाग्यवश स्तन खुला राख्नु नपर्ने अंग भएकाले यसको उभारलाई शल्यक्रिया नै नगरी बढी भएको जस्तो देखाउन सकिन्छ। सबैभन्दा सजिलो त आफ्नो थुनचोली (ब्रा) भित्र कपडा, कपास वा यस्तै कुनै वस्तुको प्रयोग गर्नु नै सबैभन्दा सजिलो र सस्तो उपाय हो। त्यसबाहेक अलि खर्च गरेर यस्तै वस्तुहरूको प्रयोग गर्न सकिन्छ। स्तनलाई माथितिर उच्चाल्न प्रयोग गरिने साधनहरूले स्तनको

वास्तविक आकारमा परिवर्तन नगरे पनि देखा स्तन ठूलोजस्तो देखिन सक्छ। यसैगरी आफ्नो वक्षस्थलमा उभार ल्याउन बाक्लो तरल सिलिकोन भएका साधनहरू पनि पाइन्छन्। इस्ट्रोजन भएका स्तनमा लगाउने क्रिम अनि पम्पले स्तनको आकार बढाउने दाबी गरिएको छ, तर यसबाट स्तनको आकार तथा नापमा हुने स्थायी प्रभावका बारेमा अझै केही विवाद छ। शल्यक्रिया गरेर स्तनको आकार बढाउनु एउटा पक्का उपाय हो, तर शल्यक्रिया गर्नुभन्दा पहिले धेरै कुराको विचार

गर्नुपर्ने हुन्छ, किनकि यो विधि खर्चिलो मात्र होइन, यसको नकारात्मक प्रभाव पनि प्रभाव हुन सक्छन्।

स्तन किन ठूलो पार्ने ?
प्रायःजसो व्यक्तिले स्तनलाई नारी सुन्दरता नापने कुराका रूपमा लिन्छन्। यो महिलाको सुन्दरता र आकर्षक पक्षसंग यो गाँसिएकाले तपाईंलाई जस्तै अनेक चासो र चिन्ता अनि अन्योल हुनसक्छ। तपाईं विवाहित हुनुभएकाले श्रीमानको प्रतिक्रिया महत्त्वपूर्ण हुन्छ, तर तपाईंले पत्रमा त्यस्तो कुराको कुनै संकेत गर्नुभएको छैन।

पुरुषहरू ठूला स्तनप्रति आकर्षित हुने भए पनि प्रेमका लागि वा सुखद यौनजीवनका लागि त्यसलाई आधार मान्न सकिने स्थिति छैन। यहाँ बुझनुपर्ने कुरा के हो भने स्तनको आकार सानै भए पनि स्तनले यौनआनन्द दिन र स्तनपान गराउन दूध उत्पादन गर्न सक्छ, त्यसैले स्तनको आकार परिवर्तन गरिहाल्नुपर्ने के कारण परेको होला, बुझ्न पाए जवाफ दिन सजिलो हुने थियो।

अन्तमा, प्रकृतिले दिएका कतिपय कुरामा चित्त नबुझे पनि त्यसमा केही गर्न सकिने स्थिति छैन भने त्यसैको अनावश्यक पीर लिएर बस्नु बुद्धिमानी होइन।

उपचार
यौन उत्तेजना नहुने, शीघ्र स्खलन तथा शारीरिक यौन शक्ति (महिमा-पुरुष)
स्तन बढाउने, घटाउने तथा डाइट गराउने
पोतो अनुहारको चायाँ, कालो पोतो, उपडीफोरबाट मुक्ति
बम, बाथ, योप्टिकबाट पूर्ण मुक्ति
4672065, 2084130
No Side effect, 100% Guarantee

प्रत्येक राम्राजमा साइडला था राख्न Free
YOKO
Height वढाउने High Quality 997/
SAUNA BELT 1997/
कपाल उमार्ने तेल 750/
रूप अमृत 1497/
स्तन वढाउने 1697/
AB KING PRO 5500/
Global Fitness Shop
चावहिल (मोडिकेयर अगाडि)
Ph: 2307216 / 2081493

प्राइभेट TEST/SLC - 064 मानिः शूलक भर्ना
[छिटो गर्नुहोस् ! यो अवसर मात्र १० जनाको लागि]
कक्षा ८ वा ९ पास गरी स्कूल जान नसकेका, कक्षा ९ पास/फेल, Test/SLC फेल भएर स्कूल जान नसकेका विद्यार्थीहरूका लागि अःप्रयन गर्ने स्वर्ण अवसर विगत वर्षमा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउन सफल
COMPUTER Basic course मात्र : 999/- 2 महिनामै English भाषा फरर....
COSSET EDU. CENTER **GEMS INT'L INSTITUTE**
Tel: 2160736. लाजिम्पाट Tel: 016223251 नयाँ बानेश्वर

तपाईं आफूलाई कस्ती महिला भन्नु रूचाउनुहुन्छ ?

दोहोरो भूमिका निर्वाह गर्दछु । त्यसैले शिक्षा क्षेत्रको एकनिष्ठ सेविकाका साथै गृहणी भन्नु रूचाउँछु ।

शिक्षा क्षेत्रमा लाग्न केले प्रेरणा दियो ? आफूलाई बुबाबाट प्रेरित भएँ । उहाँ २०१८ सालमा स्थापित देखि यो हाइस्कूलको संस्थापक हुनुहुन्छ । उहाँले सानैदेखि पढ्नुपर्छ भन्ने भावना जागृत गराउनुभयो ।

तपाईंको पालाको शिक्षा र अहिलेको शिक्षामा कत्तिको फरक पाउनुभएको छ ?

पहिलेको शिक्षा सस्तो र स्तरीय थियो, अहिलेको शिक्षा महंगो र तुलनात्मक रूपमा स्तर नभएको, बढी आडम्बरी, व्यापारीकरण भएकाले धेरै फरक छ जस्तो लाग्छ । अहिले सबैका लागि शिक्षा हुन सकेको छ र ?

विवाह कहिले कुन रूपमा गर्नुभयो ? मेरो विवाह २४ वर्षको उमेरमा परम्परागत नेवारी परम्परा अनुसार भएको थियो । पढाइले गर्दा त्यतिबेला

अवस्थामा छ, के भन्नुहुन्छ ?

देशमा राजनैतिक स्थिरता भएपछि शिक्षा क्षेत्रको अवस्था राम्रो होला । छोराछोरीलाई कुन स्कुलमा पढाउनुभयो ? निजी स्कुलमा पढाइयो ।

सार्वजनिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक-शिक्षिकाहरूले छोराछोरीलाई निजी विद्यालयमा पढाउन पाउँदैनन् भन्दा तपाईंलाई कस्तो लाग्छ ?

विद्यालयप्रतिको श्रद्धा हो, कसैको बाध्यता होइन, यसमा विद्यालयको स्वार्थ पनि लुकेको हुन सक्छ । कुनै पनि विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकले आफूना नानीहरूलाई स्वेच्छामा पढाउन पाउनुपर्छ । यो सबैको मानव अधिकारको कुरा हो ।

विद्यार्थीहरूको समय विकासका निम्ति के आवश्यक छ ?

पढन-पाठनमा जोड दिनुका साथै विद्यार्थीको बहुपक्षीय प्रतिभा प्रफुटन गराउने विविध सिर्जनात्मक तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप नै विद्यार्थीको समय विकासका लागि आवश्यक

व्यवस्थापनबाट समाञ्जस्यता कायम गरेकी छु ।

यो उमेरमा पनि यति सुन्दर देख्नुहुन्छ, सौन्दर्यप्रति कत्तिको सजग हुनुहुन्छ ? सुन्दरता त सबैले रुचाउँछन् जुन स्वाभाविक पनि हो । मैले कुनै कृत्रिम उपाय त अपनाएकी छैन तर साधारण रूपमा सन्तुलनमा रहने प्रयास गर्छु । तपाईंलाई एक महिनाका लागि शिक्षा मन्त्री बनाइदिए के गर्नुहुन्छ ?

शिक्षाको राष्ट्रिय उद्देश्यसहित कार्यनीतिहरूको कार्यान्वयन, निम्न तथा उच्चस्तरको दक्ष जनशक्ति उत्पादन गरी दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने कार्यनीति सञ्चालन गर्दै शिक्षाको बजेट छुट्याउने काममा जोड दिन्थे ।

नेवारी परम्परामा हतैपिच्छे कुनै न कुनै भोज हुन्छ, कसरी सहभागिता जनाउनुहुन्छ ?

परम्परागत संस्कारलाई मानिसले कहिल्यै तोड्न सक्दैन । त्यसैले कि त विहान अथवा बेलुकी समय मिलाई सहभागी हुन्छु ।

-संगीता कटुवाल

कसरी गर्ने डाइट कन्ट्रोल

कहिले स्वास्थ्य समस्याका कारण त कहिले सुन्दर र आकर्षक शरीर पाउने लोभले चिकित्सकको सल्लाहमा वा सल्लाहविना मानिसहरू आफ्नो भोजनमा नियन्त्रण गर्ने प्रयास गर्छन् । प्रायः मानिसहरू डायटिडको अर्थ कम खाना खानु वा खाँदै नखानु भन्ने सम्झन्थे, जसले गर्दा अनेक स्वास्थ्य समस्याको सामना गर्नुपर्थो ।

चिनी : मिठाई, केक, बिस्कुट, चकलेट आदिमा विद्यमान चिनी स्वास्थ्यका लागि हानिकारक हुन्छ । यसबाट शरीरलाई कुनै पोषण प्राप्त हुँदैन । यही तथ्य कोकाकोला र पेप्सीजस्ता शीतल पेयपदार्थबाट पनि पाउन सकिन्छ । शरीरलाई आवश्यकताभन्दा बढी चिनी खाँदा बोसो बढ्छ । केही व्यक्तिलाई मीठो चीज खाँदा केही समयपछि शक्ति प्राप्त भएको अनुभव हुन्छ तर त्यो क्षणिक हुन्छ । केही समयपछि स्थिति अझ खराब हुन्छ ।

नुन : बढी नुन खानाले रक्तचाप

बढ्छ । बढी नुन खाँदा शरीरलाई बढी पानीको आवश्यकता पर्छ, जसले वजन बढाउँछ । अतः नुन कम खानु नै फाइदाजनक हुन्छ ।

रक्सी अर्थात् अल्कोहल : मोटा मानिसहरूले रक्सी सेवन गर्नु राम्रो होइन । रक्सीले शरीरमा नकारात्मक असर गर्छ । रक्सीको कडा स्वादका साथ अन्य किसिमका खाद्यपदार्थ पनि खानुहोस् । यदि कसैमा रक्सीको लत छ भने यसका साथ मांसाहारी वा नुनिलो खाद्यपदार्थको साटो सलाद वा फलफूल सेवन गर्नुहोस् ।

के खाने : अब प्रश्न उठ्छ, हामीले कस्ता खाद्यपदार्थ खानुपर्छ ? नेपाली भोजन दाल, भात, तरकारी, अचार, दही, आदि स्वस्थकर भोजन हो, तर

-दीपकलाल श्रेष्ठ

रामदेवी महर्जन, पाँगा कीर्तिपुर, जनसेवा माविकी प्रधानाध्यापिका । २००६ सालमा पाँगामा जन्मिएकी महर्जनले बीए, बी.एड. गरेकी छिन् । कृषि विकास बैकमा कार्यरत केशव महर्जनकी जीवनसंगिनी रामदेवीका दुई छोरी तथा एक छोरा छन् । उनी रेडक्रस कीर्तिपुर तथा मानवअधिकार संघको सदस्य पनि हुन् । महर्जन जिल्ला शिक्षा पुरस्कार तथा क्षेत्रीय शिक्षा पुरस्कारबाट पनि सम्मानित भैसकेकी छिन् ।

मेरो उमेर विवाहका लागि ढिला भैसकेको भनिन्थ्यो ।

श्रीमानबाट सहयोग पाउनुभएको छ ? हरतरहको सहयोग पाउँदै आएकी छु । प्रारम्भिक दिन कत्तिको संघर्षपूर्ण रहे ? ज्यादै चुनौतीपूर्ण, त्यसबेला छोरीलाई पढाउनुहुँदैन भनिन्थ्यो । त्यसैले शिक्षा क्षेत्रमा लाग्ने छोरीलाई गाह्रो हुनु स्वाभाविक थियो ।

तपाईंलाई निजी विद्यालयहरूले बढी शुल्क लिन्छन् जस्तो लाग्छ ?

यो प्रश्न अभिभावकहरूसँग गर्नु राम्रो होला । हाम्रो विद्यालयको लक्ष्य सस्तोमा स्तरीय शिक्षा दिने हो । त्यसैले अतिरिक्त क्रियाकलाप गराउन तथा विद्यालय कर्मचारीहरूको तलब एवं अन्य पक्ष व्यवस्थापनका लागि न्यून वार्षिक शुल्क, त्यो पनि पटक-पटक गरी लिने गरेका छौं ।

उच्च माविको तयारीले कत्तिको भार थपिए जस्तो लाग्छ ?

पूर्वाधार सबै छन् । जिम्मेवारी त बढ्दै छ तर त्यसै अनुरूपको जशक्ति पनि वृद्धि भएको छ । जिम्मेवारी सबैमा बराबर पर्छ ।

नढाँटी भन्दा तपाईंहरूले सेवा गर्नुभएको छ कि व्यापार ?

हाम्रो विद्यालयको नाम नै जनसेवा मावि हो । म विद्यालयको नाम सार्थक बनाउनमै प्रयासरत छु । प्रधानाध्यापक भएर तलब बाहेक कुनै पनि भत्ता-सुविधा लिएकी छैन । अब तपाईं नै भन्नुहोस् म व्यापार गरिरहेछु कि सेवा ? सर्वोत्कृष्ट विद्यार्थीलाई मण्डला श्रीखा पुरस्कारको व्यवस्था गरेका छौं ।

सार्वजनिक विद्यालयमा स्तरीय अध्यापन नहुनुमा सरकार मात्रै दोषी छ ?

सरकारी विद्यालयका उत्पादनहरूले राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा कार्यदक्षता देखाइरहेका छन् भने अर्कातिर निःशुल्क शिक्षाको सरकारी नीतिसँगै शिक्षासँग सम्बन्धित अन्य सयन्त्रहरू पनि केही हदसम्म दोषी छन् ।

अहिले शिक्षा क्षेत्र धमिलिएको

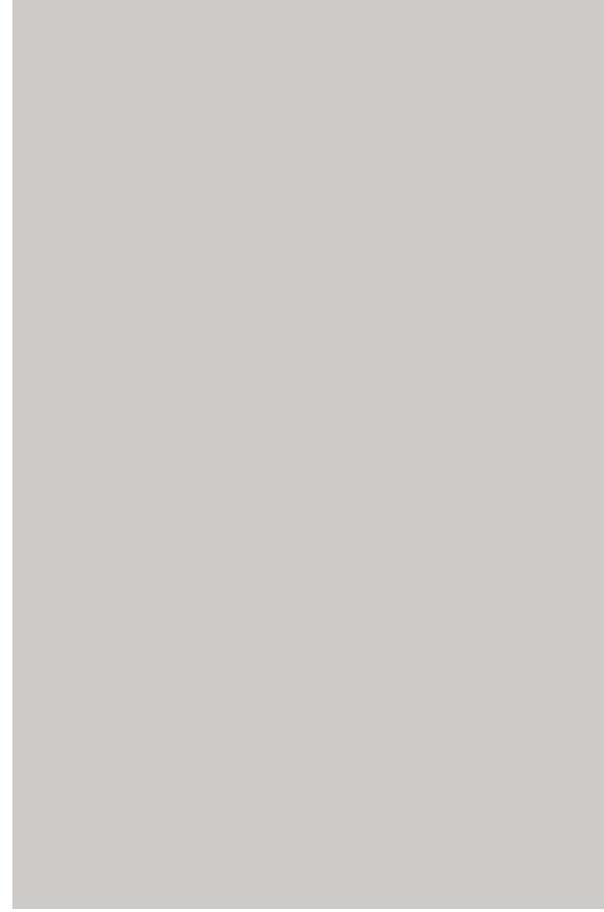
मूलभूत कुराहरू हुन् ।

महिला विकासको बाधक कसलाई मान्नुहुन्छ ?

पुरातन सामाजिक संस्कारले महिलालाई घर छाड्न दिँदैन । जसमा उनीहरूको दुर्बल मानसिकता पनि बाधक छ । आफ्नो कार्यक्षेत्रमा राम्रो काम गरेर देखाउने भावना धेरै कम छ । त्यसैले महिलाहरू स्वयं क्रियाशील भएर अघि बढ्न सक्नुपर्छ ।

घर, व्यवहार तथा जागिरमा कसरी सामञ्जस्यता मिलाउनुभएको छ ?

जहाँ इच्छा त्यहाँ उपाय भनेभै घर-परिवारले कार्यव्यस्ततालाई राम्रो बुझिदिएका छन् । समय

नयाँ अनुहारको खोजीमा मिस नेपाल

पृष्ठ १ बाट जारी

यसका साथै प्रत्येक सहभागीको प्रशिक्षणका समयमा क्रियाकलापदेखि लिएर उनको परिवारसित अन्तर्क्रिया, घर-परिवारमा उसको व्यवहार आदिबाई पनि क्यामेरामा कैद गरिएको छ। यसबाट मिस नेपाल प्रतियोगिताका सम्बन्धमा प्रतियोगिताका परिवारले अफ राम्रोसँग बुझ्न पाएको, पारिवारिक अन्तर्क्रियाबाट प्रतियोगिताका सम्बन्धमा थप जानकारी प्राप्त भएको र प्रशिक्षणमा यसले सघाउ पुऱ्याएको कुरा प्रतियोगिताका प्रशिक्षण एवं पारिवारिक वातावरणलाई छायांकन गर्दै आएका छायांकन लुज सिंह बताउँछन्। लुजको अनुभवमा प्रत्येक प्रतियोगीको आत्मविश्वास, व्यक्तित्व एवं प्रस्तुतिमा निकै परिवर्तन र परिमार्जन आएको छ।

मिस नेपाल प्रतियोगितालाई नेपाली परिवेशअनुसार नै प्रस्तुत गर्न नयाँ आयोजक संस्था द हिडेन ट्रेजरले यस पटक प्रतियोगितालाई सजाउन पहिरो डिजाइन गर्ने जिम्मेवारी मेहर कलेक्सनलाई सुम्पिएको छ। नेपालीपन भल्कने पहिरोनमा आफ्नो सिर्जनामार्फत यसपटकका मिस नेपाल प्रतियोगितालाई प्रस्तुत गर्ने कुरा

डिजाइनरद्वय योगेन्द्र मेहर बज्रचार्य तथा रजना शाक्य बताउँछन्। योगेन्द्र मेहर तथा रजनाका अनुसार प्रतियोगीको सुन्दरीहरू इम्ब्रोइडरी र विभिन्न बर्क गरिएका कलरफुल साडी एवं आकर्षक डिजाइनयुक्त इभिनिड गाउनमा सजिएर मिस नेपालको मञ्चमा प्रस्तुत हुनेछन्। आफ्ना डिजाइन, पहिरोन शैली र कलर कम्बिनेसन मिस नेपाल प्रतियोगिताको मर्म सुहाउँदो, मञ्च सज्जासित मिल्दो र प्रतियोगीको व्यक्तित्व एवं सुन्दरतामा आकर्षण थप्ने खालको हुने कुरा बताउँछन् डिजाइनरद्वय योगेन्द्र मेहर र रजना शाक्य।

मिस नेपालका प्रतियोगी सुन्दरीहरूको सुन्दरतामा निखार ल्याउने मामिलामा पहिरोनजतिकै महत्त्व राख्ने श्रृंगार विधाको अभिभारा पाएकी छिन्- पूर्व मिस नेपाल एवं रुविज सिन्ड्रेला ब्युटिपार्लरकी ब्युटिसियन रुवी राणाले। श्रृंगारका लागि प्रयोग गरिने सबै खाले सरसामान प्रयोग गरिए पनि मेकअपको बेस लाइट हुने र पूर्ण रूपले नेचुरल मेकअपलाई प्राथमिकता दिइने कुरा राणाले बताइन्। यस्तो मेकअप सामान्य रूपमा हेर्दा मेकअप नगरिएको जस्तै देखिए पनि मञ्चमा यसको प्रभाव छुट्टै र आकर्षक हुने उनको कथन छ।

प्रतियोगीले लगाउने पहिरोन, मञ्च सज्जा, प्रकाश व्यवस्था आदि कुरामा समेत ध्यान पुऱ्याएर प्रतियोगीको मेकअप गरिने कुरा राणाले बताइन्।

नयाँ नेपालका लागि नयाँ अनुहार भन्ने अवधारणाका साथ भोलि साँझ छनौट हुने डावर वाटिका मिस नेपाल-२००७ का विजेताले शीर्ष उपाधिका साथमा नगद रु. एक लाख एवं काइनेटिक नोभा स्कुटर प्राप्त गर्नेछिन्। उनले मिस वर्ल्ड २००७ मा नेपालको प्रतिनिधित्व गर्नेछिन्। यसैगरी फस्ट रनरअप र सेकेन्ड रनरअप विजेताले क्रमशः ६० हजार र ४० हजार रुपैयाँ नगद पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन्। उनीहरूको प्रतिनिधित्व क्रमशः मिस अर्थ इन्टरनेसनल र मिस एसिया प्यासेफिक इन्टरनेसनलमा हुनेछ। अन्य उपाधिका लागि प्रतियोगिताहरू सञ्चालन हुने क्रममा डावर वाटिकाका मिस ब्युटिफुल हेयर तथा डावर हनी एन्ड स्याफ्रोन सोप मिस फेयर कम्प्लेक्सनका लागि गत अप्रिल १ तारिकमा सुन्दर छाँला र केशको जाँच गरिएको थियो। मेसवाक मिस ब्युटिफुल स्माइल तथा मिस फोटोजेनिकका लागि भने हयात रिजेन्सीको स्वीमिड पुल

परिसरमा फोटोसेसन सम्पन्न गरिएको थियो। रियल मिस नेचुरल ट्यालेन्टका लागि रसियन कल्चर सेन्टरमा गत मार्च २१ मा स्पर्धा सञ्चालन गरिएको थियो। त्यसैगरी न्यू एरा मिस पर्सनलटिका लागि मिस नेपाल प्रतियोगी सुन्दरीहरूले मार्च ३० तारिखमा प्रतियोगी गरेका थिए। उल्लेखित उपाधीक उपाधिका विजेता प्रत्येकले नगद पुरस्कार रु. १० हजार प्राप्त गर्नेछन्। अन्तर्राष्ट्रिय सौन्दर्य प्रतियोगिताको मापदण्डअनुरूप नै मिस नेपाल चयन गर्नका लागि प्रि-जजिड प्रक्रिया अस्तित्व बुधवार हयात रिजेन्सीमा सम्पन्न भैसकेको छ। प्रि-जजिडमा प्रतियोगीहरूको पर्फोमन्सले टपटोन राउन्डमा पुग्ने प्रतियोगीको छनौटमा ८० प्रतिशत भूमिका खेल्ने बताइन्छ।

फेब्रुअरी १८ देखि प्रारम्भ भएको ६ हप्ते प्रशिक्षण अवधिभित्र प्रतियोगीहरूले कोरियोग्राफर रचना गुरुड शर्माबाट क्याटवाक, पोजिड, प्रस्तुतीकरण आदिको तालिम प्राप्त गरिसकेका छन्। त्यसै गरी पूर्व मिस नेपाल श्वेता सिंहबाट गुमिड टिप्स, बोल्ने शैली, न्यू एरा इन्स्टिच्युटबाट

बहुमत विदेशमा

हालसम्म मिस नेपालको ताज पहिरोने १३ मध्ये सात जना अथवा बहुमत सुन्दरी विदेशमा छन्। यसरी विदेशमा रम्ने मिस नेपालहरूमा सन् १९९५ की सुमी खड्कादेखि सन् २००४ की पायल शाक्यसम्म छन्। सुमी अमेरिका पलायन भइन् भने पायल गत वर्षदेखि अस्ट्रेलियामा छिन्। त्यसैगरी सन् १९९६ की मिस नेपाल पूनम घिमिरे परिवारसहित अमेरिकामा बस्दै आएकी छिन्। सन् १९९८ की मिस नेपाल ज्योति प्रधान मिस अर्थमा भाग लिन अमेरिका गएपछि फर्केर आइन् र उनको ताज पनि खोसियो। त्यसपछि उनको ठाउँमा मिस नेपाल बनेकी निरु श्रेष्ठ पनि केही वर्षदेखि अमेरिकामै रम्दैछिन्। केही समय सञ्चारजगतमा देखिएकी प्रीति सिटौला पनि अध्ययनका क्रममा अमेरिका पुगिन्। नेपाली चलचित्रजगतमा सुरक्षित स्थान बनाउन नसकेकी अर्की मिस नेपाल भरना बज्रचार्य पनि संघर्ष गर्न भन्दै बलिउड छिरेकी छिन्। बहुमत मिस नेपाल विदेशिएको खबरले मिस नेपाल बनेको विदेशिने लाइसेन्स त होइन ? भन्ने प्रश्न पनि खडा भएको छ।

व्यक्तित्व-विकास, राजभाइ सुवालबाट फेशन तथा फोटोसेसन टिप्स तथा रुवी राणाबाट ब्यूटी टिप्ससम्बन्धी प्रशिक्षणबाट प्रतियोगीहरू अफ बढी निखारिएका छन्। प्रतियोगी सुन्दरीहरू गत ६ दिनदेखि हयात रिजेन्सीको बन्द प्रशिक्षणमा छन्। प्रतियोगीहरू प्रारम्भिक दिनमा भन्दा परिपक्व र खारिएका देखिन्छन्, जसका कारण अन्तिम दिन भोलि कडा प्रतियोगी हुने देखिन्छ।

सरोस प्रधानको परिकल्पना र डिजाइनमा मिस नेपालका प्रतियोगीहरू

प्रस्तुत हुने मञ्च तयार पारेका छन्, राजु पेन्टरले। अन्तिम प्रतियोगीलाई परिचयात्मक, एथनिक, टपटप तथा टप फाइम राउन्डमा विभाजन गरिएको छ, जसअन्तर्गत एथनिक राउन्ड नेपाली कला-संस्कृति र जातीय एकताको सम्बर्द्धन एवं प्रवर्द्धनमा केन्द्रित रहनेछ। प्रतियोगी सुन्दरीहरू नेपाली कला, संस्कृति र जनजाति भल्काउने पहिरोनमा प्रस्तुत हुनेछन्, जसका लागि पहिरोन तयार पार्ने अभिभारा राजधानीस्थित नेपाल एजुकेशन अफ फेसन टेक्नोलोजी

औचित्य मिस नेपालको

सुत्रत आचार्य

काठमाडौं- नेकपा माओवादी निकट मानिएको एक साप्ताहिक पत्रिकाले केही साताअघि एउटा समाचार प्रकाशित गर्‍यो। समाचारको शीर्षक थियो- 'मिस नेपाल रोक्न क्रान्तिकारी सक्रिय'। गत वर्ष सम्पन्न मिस टिन प्रतियोगितामा नेपाल महिला संघ (क्रान्तिकारी) ले कार्यक्रममा हस्तक्षेप गरेर कार्यक्रम आयोजना हुन दिए पनि केही विधाको छनौट गर्न नदिएको बताइयो। त्यतिबेला संघका कार्यकर्ता कार्यक्रम अवधिभर आयोजनास्थलमा थिए। त्यस्तै हस्तक्षेपका कारण गत वर्ष मिस नेपाल प्रतियोगिता हुन सकेन। आयोजक हिडेन ट्रेजरका गिरेन्द्रमान राजवंशी भने त्यसलाई बिल्कुलै अस्वीकार गर्छन्। उनको भनाइमा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा विजेता सुन्दरीलाई सहभागी गराउन नभ्याउने भएकाले गत वर्ष मिस नेपाल प्रतियोगिताको आयोजना नगरिएको हो। त्यसो त सन् २००२ की विजेताले अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागिता जनाउन नपाउने भए पनि प्रतियोगिताको आयोजना भएको थियो, जसमा मालिम्का सुब्बा विजयी भएकी थिइन्। पछिल्लो समयमा उनी सर्वाधिक चर्चित पनि भएकी छिन्।

उनको टेलिभिजन तथा मोडलिङमार्फत प्रस्फुटन भएको प्रतिभा हेरेर भन्न सकिन्छ- अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागी हुन नपाए पनि उनले आफ्नो अलग पहिचान बनाएकी छिन्। मालिम्का पनि भन्छिन्- 'जान पाएको भए सायद अफ बढी मेहनत गर्थे।' त्यतिबेला मिस नेपालको आयोजना किन गरियो त ? मालिम्काको भनाइ छ- 'त्यतिबेला माओवादी पार्टी भूमिगत थियो। विरोध गर्न सक्ने अवस्थामा थिएन। त्यसैले पो हो कि ? तर गएको वर्ष किन भएन भन्ने कारणका सम्बन्धमा म अनभिज्ञ छु।' राजवंशी भन्छन्- 'त्यतिबेला विजेतालाई पठाउन भ्याइन्छ कि भन्ने लागेकाले प्रतियोगिता गराइयो, तर पछि भ्याइएन। त्यतिबेला भ्याइयोस् वा नभ्याइयोस्, हामी कार्यक्रम आयोजना गर्ने क्रममा अघि बढिसकेका थियौं। जसरी भए पनि गर्नुपर्थ्यो। गएको वर्ष भने सुरुमै हामीले नभ्याउने पक्का थियो। कसैले नगर्नु भनेर आयोजना नगरेको होइन।'

मिस नेपालको विरोध

यसपटक मिस नेपालका विरोधीहरू खुलेर अगाडि आइसकेका छैनन्। राजवंशीका अनुसार उनले प्रतियोगिताको विरोध हुने भन्ने कुरा केही पत्रपत्रिका पढेर मात्र थाहा पाएका हुन्। 'कसैले पनि हामीसँग त्यसको प्रत्यक्ष विरोध गरेका छैनन्,'

-सोमवार साप्ताहिकसँग कुराकानी गर्दै उनले भने। विरोधको कारणका सम्बन्धमा उनको भनाइ थियो- 'विरोध हुनु नराम्रो होइन। सबैलाई सबै कुरा चिन्नु बुझ्नु भन्ने पनि छैन। चिन्नु नबुझेको कुरामा उचित कारण देखाएर विरोध गर्न त सबैले पाउँछन् नि, होइन र ?' मिस नेपाल नै हुन्छु भन्ने अडोटाका साथ

प्रतियोगितामा सहभागी एक प्रतियोगी ममता प्रधानले भनिन्- 'विरोध गर्नु भनेको आफू पनि गर्न नसक्ने र अरूको खुट्टा पनि तान्ने प्रवृत्ति हो।' अर्की प्रतियोगी निशा खानुले भनिन्- 'हरेक कुराको सकारात्मक र नकारात्मक पाटो हुन्छ। विरोध गर्नु नकारात्मक पाटो हो। मलाई लाग्छ, मिस नेपाल युवतीहरूका लागि प्रतिभा प्रस्फुटित गर्ने अवसर हो।' यद्यपि मिस नेपालको विरोध गर्दै अखिल नेपाल महिला संघ क्रान्तिकारीकी अध्यक्ष तथा अन्तरिम विधायक जयपुरी घर्तीले एक पत्रिकामा भनेकी छिन्- 'विभिन्न कम्पनीले आफ्ना उत्पादनमा मोडल खेलाउनका लागि गरिने यस्तो सामन्ती, पितृसत्तात्मक, पुँजीवादी प्रवृत्तिको अन्त्य गर्दै सभ्य समाज निर्माणका लागि प्रतियोगिता बन्द गर्नु आवश्यक छ।' भोलिको प्रतियोगितामा विरोधको स्वर कतिको गुञ्जिन्छ, हेर्न बाँकी नै छ। यद्यपि यसै साता माओवादी समावेश भएको

अन्तरिम सरकारमा महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण मन्त्रालय उक्त पार्टीको भागमा परेको छ। त्यसैले अब यो पनि हेर्नु छ कि सरकारमा समावेश भएपछि मिस नेपालजस्ता सौन्दर्य प्रतियोगिताको आयोजनामा माओवादीहरूको दृष्टिकोण कस्तो हुनेछ ?

अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगीमा शून्य

तेह्रौँ पटक मिस नेपाल हुँदैछ। १२ जना मिस नेपाल छनौट भैसकेका छन् र त्यति नै सख्यामा फस्ट रनरअप र सेकेन्ड रनरअप पनि छनौट भैसकेका छन्। तीमध्ये कतिपय मिस वर्ल्ड, मिस अर्थ र मिस प्यासेफिकमा सहभागी भैसकेका छन्। भोलि हुने प्रतियोगितामा जित्नेहरूले पनि उक्त तीनवटा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागिता जनाउने छन्। प्रतियोगितामा उनीहरूले अन्तर्राष्ट्रिय नियमअनुरूप पौडी पोसाक लगाउनेपछि, त्यसपछि विभिन्न वेबसाइटमार्फत ती तस्वीर सार्वजनिक हुन्छन् र त्यहीँबाट स्वदेशी अखबारहरूमा पनि ती तस्वीर छापिन्छन्। अनि हल्ला हुन्छ- मिस नेपाल भएपछि अंग प्रदर्शन गर्नेपछि। यस पटककी एक प्रतियोगी रथिम केसीसँग हामीले सोध्यौं- 'प्रतियोगिता जितेर अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा पुग्नु भयो भने स्वीमिड सुट लगाउनुहुन्छ ?' उनको जवाफ थियो- 'यहाँ लगाउनु नपरे पनि उता त लगाउनेपछि। लगाउँछु, तर यत्रापि लगाएर मात्रै।' अन्य केही प्रतियोगीले

पनि पौडी पोसाक लगाउनु अन्तर्राष्ट्रिय नियम नै भएकाले लगाउने बताए। पौडी पोसाक लगाएका तस्वीर प्रकाशित भएपछि उनीहरूले स्वदेशमा चर्चा त पाई नै हाल्छन्। चर्चा जित्नुकै पाए पनि प्रतियोगीबाट फर्कदा भने उनीहरूको हात खाली हुन्छ। यो क्रम कहिलेसम्म चल्ने हो ? राजवंशी भन्छन्- 'अहिले नै केही भन्न सकिन्न।' यस पटकका प्रतियोगीहरूमध्ये धेरैले मिस नेपाल उपाधि जितेपछि अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा पनि नेपालको नाम राख्दै उपाधि जित्ने आत्मविश्वास भएको बताएका छन्। मिस इन्टरनेसनल, म्यानहट, मिस्टर एन्ड मिस युनिभर्सिटीजस्ता अन्य अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगिताहरूमा

गएका स्वदेशी प्रतियोगीहरूले उपाधि जितेका पनि छन्। 'मिस वर्ल्डमा उपाधि जित्न त के टप टेनसम्म पुग्न पनि गाह्रो छ,' -मिस नेपाल २००५ सुगरिका केसीले बताइन्। उनले भनिन्- 'प्रायः चर्चित एवं सम्पन्न देशका प्रतियोगीहरूले मात्र उपाधि जित्छन्। हामीजस्तो गरिब मुलुकका प्रतियोगीहरू उनीहरूको तुलनामा धेरै कुरामा पछिछुट्टे। हाम्रो लगानी र तयारी नै पर्याप्त छैन।' यद्यपि अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागी भएकाहरूले आफ्नो अनुभव बाँड्ने एवं प्रशिक्षण र लगानी उच्चस्तरीय हुने हो भने भविष्यका लागि सम्भावना रहेको सुगरिकाको धारणा छ।

-रोजिन शाक्य

खेल नम्बर २५

अस्ट्रेलियाविरुद्ध वेस्टइन्डिज

नवौं विश्वकप क्रिकेटको दोस्रो चरण सुपर एटको पहिलो खेल आयोजक वेस्टइन्डिज र अस्ट्रेलियाबीच खेलियो। यो खेलमा अस्ट्रेलियाले वेस्टइन्डिजलाई १ सय ३ रनले पराजित गर्‍यो। एन्टिगुवा एन्ड बर्बुडाको सेन्टपिटर्समा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै अस्ट्रेलियाले ६ विकेट गुमाई ३ सय २२ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा वेस्टइन्डिजले ४४ दशमलव ३ ओभरमा सबै विकेट गुमाई २ सय १९ रन मात्र बनाउन सक्‍यो। खेल वर्षाले प्रभावित भएपछि वेस्टइन्डिजले आफ्नो इनिङ अर्को दिन खेल्नुपरेको थियो। यो खेलमा अस्ट्रेलियाका म्याथ्यु हेडेन म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

रूपमा म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर २७

वेस्टइन्डिजविरुद्ध न्युजिल्यान्ड

सुपर एटको तेस्रो खेल आयोजक वेस्टइन्डिज र न्युजिल्यान्डबीच खेलियो। यो खेलमा न्युजिल्यान्डले वेस्टइन्डिजलाई ७ विकेटले पराजित गर्‍यो। एन्टिगुवा एन्ड बर्बुडाको सेन्टपिटर्समा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै वेस्टइन्डिजले ४४ दशमलव ४ ओभरमा सबै विकेट गुमाई १ सय ७७ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा न्युजिल्यान्डले ३९ दशमलव २ ओभरमा ३ विकेट गुमाई १ सय ७९ रन बनाएर खेल जित्यो। यो खेलमा न्युजिल्यान्डका ज्याकोब ओराम म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर २८

इङ्ल्यान्डविरुद्ध आयरल्यान्ड

सुपर एटको चौथो खेल इङ्ल्यान्ड र आयरल्यान्डबीच खेलियो। यो खेलमा इङ्ल्यान्डले आयरल्यान्डलाई ४८ रनले पराजित गर्‍यो। गुयानाको जर्ज टाउनमा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै इङ्ल्यान्डले ७ विकेट गुमाई २ सय ६६ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा आयरल्यान्डले ४८ दशमलव १ ओभरमा सबै विकेट गुमाई २ सय १८ रन मात्र बनाउन सक्‍यो। यो खेलमा इङ्ल्यान्डका पल कोलिडउड म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर २६

श्रीलंकाविरुद्ध दक्षिण अफ्रिका

सुपर एटको दोस्रो खेल दक्षिण अफ्रिका र श्रीलंकाबीच खेलियो। यो खेलमा दक्षिण अफ्रिकाले श्रीलंकालाई १ विकेटले पराजित गर्‍यो। गुयानाको जर्ज टाउनमा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै श्रीलंकाले ४९ दशमलव ३ ओभरमा सबै विकेट गुमाई २ सय ९ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा दक्षिण अफ्रिकाले ४८ दशमलव २ ओभरमा ५ विकेट गुमाई २ सय १२ रन बनाएर आफ्नो लक्ष्य प्राप्त गर्‍यो। यो खेलमा दक्षिण अफ्रिकाका चार्ल्स ल्याङ्गरभेल्ट तथा श्रीलंकाका लसिथ मलिङ्गा संयुक्त

सुपर एटको सातौं खेल न्युजिल्यान्ड र बंगलादेशबीच खेलियो। यो खेलमा न्युजिल्यान्डले बंगलादेशलाई ९ विकेटले पराजित गर्‍यो। एन्टिगुवा एन्ड बर्बुडाको सेन्टपिटर्समा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै बंगलादेशले ४८ दशमलव ३ ओभरमा सबै विकेट गुमाई १ सय ७४ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा न्युजिल्यान्डले २९ दशमलव २ ओभरमा १ विकेट गुमाई १ सय ७८ रन बनाएर खेल जित्यो। यो खेलमा न्युजिल्यान्डका शेन वॉन्ड म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर २९

अस्ट्रेलियाविरुद्ध बंगलादेश

सुपर एटको पाँचौं खेल अस्ट्रेलिया र बंगलादेशबीच खेलियो।

यो खेलमा अस्ट्रेलियाले बंगलादेशलाई १० विकेटले पराजित गर्‍यो। एन्टिगुवा एन्ड बर्बुडाको सेन्टपिटर्समा खेलिएको खेललाई वर्षाले बाधा पुऱ्याएपछि २२ ओभरमा सीमित गरिएको थियो। यो खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै बंगलादेशले ६ विकेट गुमाई १ सय ४ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा अस्ट्रेलियाले १३ दशमलव ५ ओभरमा कुनै विकेट नगुमाई १ सय ६ रन बनाएर खेल जित्यो। यो खेलमा अस्ट्रेलियाका ग्लेन म्याकग्राथ म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर ३०

वेस्टइन्डिजविरुद्ध श्रीलंका

सुपर एटको छैटौं खेल वेस्टइन्डिज र श्रीलंकाबीच खेलियो। यो खेलमा श्रीलंकाले वेस्टइन्डिजलाई १ सय १३ रनले पराजित गर्‍यो। गुयानाको जर्ज टाउनमा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै श्रीलंकाले ५ विकेट गुमाई ३ सय ३ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा वेस्टइन्डिजले ४४ दशमलव ३ ओभरमा सबै विकेट गुमाई १ सय ९० रन मात्र बनाउन सक्‍यो। यो खेलमा श्रीलंकाका सनथ जयसूर्या म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर ३१

बंगलादेशविरुद्ध न्युजिल्यान्ड

सुपर एटको सातौं खेल न्युजिल्यान्ड र बंगलादेशबीच खेलियो। यो खेलमा न्युजिल्यान्डले बंगलादेशलाई ९ विकेटले पराजित गर्‍यो। एन्टिगुवा एन्ड बर्बुडाको सेन्टपिटर्समा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै बंगलादेशले ४८ दशमलव ३ ओभरमा सबै विकेट गुमाई १ सय ७४ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा न्युजिल्यान्डले २९ दशमलव २ ओभरमा १ विकेट गुमाई १ सय ७८ रन बनाएर खेल जित्यो। यो खेलमा न्युजिल्यान्डका शेन वॉन्ड म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर ३२

आयरल्यान्डविरुद्ध दक्षिण अफ्रिका

सुपर एटको आठौं खेल आयरल्यान्ड र दक्षिण अफ्रिकाबीच खेलियो। यो खेलमा दक्षिण अफ्रिकाले आयरल्यान्डलाई डकवर्थ लेविस नियमअन्तर्गत ७ विकेटले पराजित गर्‍यो। गुयानाको जर्ज टाउनमा खेलिएको खेललाई वर्षाले अवरोध पुऱ्याएपछि ३५ ओभरमा भारिएको थियो। यो खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै आयरल्यान्डले ८ विकेट गुमाई १ सय ५२ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा दक्षिण अफ्रिकाले ३१ दशमलव ३ ओभरमा ३ विकेट गुमाई १ सय ६५ रन बनाएर खेल जित्यो। यो खेलमा दक्षिण अफ्रिकाका ज्याक कालिस म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

भेट्टाए लक्ष्य म्याकग्राथले

अस्ट्रेलियाका ग्लेन म्याकग्राथले विश्वकप क्रिकेटमा सबैभन्दा धेरै विकेट लिने पाकिस्तानका बसिम अकरमको कीर्तिमान भंग गरेका छन्। बंगलादेशविरुद्ध खेल्दै म्याकग्राथले ३ विकेट लिँदै विश्वकप क्रिकेटमा आफ्नो विकेटको संख्या ५७ पुऱ्याएका छन्। यो कीर्तिमानका लागि विश्वकप क्रिकेटमा ३३ खेल खेलेका म्याकग्राथले १९ दशमलव १४ को औसत कायम गरेका छन्। यसअघि बसिम अकरमले ३८ खेल खेल्दै २३ दशमलव ८३ को औसत कायम गर्दै ५५ विकेट लिएका थिए। आफ्नो अन्तिम विश्वकप खेल्नेहरूका म्याकग्राथले विश्वकपका अन्य खेलमा आफ्नो यो कीर्तिमानमा अझ सुधार गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

चार बलमा चार विकेट

श्रीलंकाका लसिथ मलिङ्गाले दक्षिण अफ्रिकाविरुद्ध खेल्दै लगातार ४ बलमा ४ विकेट लिने नयाँ कीर्तिमान बनाएका छन्। दक्षिण अफ्रिकाविरुद्ध मलिङ्गाले आफ्नो ८ औं ओभरको अन्तिम २ बल र नवौं ओभरको पहिलो २ बलमा क्रमशः शन पोलाक, एन्ड्रयु हल, ज्याक कालिस र मखाया एन्टिनीको विकेट लिएर यस्तो कीर्तिमान बनाएका हुन्। यो कीर्तिमान कायम गर्ने क्रममा मलिङ्गाले शन पोलाकलाई क्लिन बॉल्ड गरे भने एन्ड्रयु हललाई उपुल थराङ्गामार्फत क्याच गराए। त्यसैगरी ज्याक कालिसलाई संगाराकारामार्फत क्याच गराए भने एन्टिनीलाई क्लिन बॉल्ड गरे। यसअघि विश्वकप क्रिकेटमा अस्ट्रेलियाका ब्रेट ली, श्रीलंकाका चामिन्दा भास, भारतका चेतन शर्मा तथा पाकिस्तानका सक्लिन मुस्ताकले लगातार ३ बलमा ३ विकेट लिने कीर्तिमान ४ पटक कायम भएको थियो। लगातार ४ बलमा ४ विकेट लिने मलिङ्गाको यो कीर्तिमान विश्वकप क्रिकेटको मात्र नभै समग्र क्रिकेट इतिहासमा प्रथम श्रेणीको क्रिकेट, टेस्ट क्रिकेट तथा एकदिवसीय क्रिकेटका लागि समेत नयाँ कीर्तिमान हो।

तीव्र गतिको बलमा स्टम्प आउट

नवौं विश्वकप क्रिकेटअन्तर्गत श्रीलंकाका तीव्र गतिका बलर चमिन्डा भास र न्युजिल्यान्डका ज्याकोब ओरामले एक दिवसीय क्रिकेटमा आफ्नो बलमा प्रतिद्वन्दी ब्याट्सम्यानलाई स्टम्प आउट गरेर नयाँ कीर्तिमान बनाएका छन्। चमिन्डा भासले वेस्टइन्डिजका ब्रायन लारा र ज्याकोब ओरामले बंगलादेशका तामिम इकबललाई क्रमशः कुमार संगाराकारा र ब्रेन्डन म्याकुलम मार्फत स्टम्प आउट गराएका थिए।

धेरै खेलमा जित

नवौं विश्वकप क्रिकेटअन्तर्गत अस्ट्रेलियाका रिक्की पोन्टिङले बंगलादेशविरुद्ध जित दर्ता गरेपछि विश्वकप क्रिकेटमा एउटा कप्तानका रूपमा लगातार १६ खेलमा विजय प्राप्त गरेर नयाँ कीर्तिमान कायम गरेका छन्।

पोन्टिङले सन् २००३ को विश्वकपदेखि अस्ट्रेलियाको नेतृत्व गरिरहेका छन्। यसअघि यो कीर्तिमान १५ खेलमा विजय प्राप्त गरेका वेस्टइन्डिजका क्लाइभ लोयडको नाममा थियो। लोयडले सन् १९७५ देखि १९८३ सम्म विश्वकपका १७ खेलमा वेस्टइन्डिजको नेतृत्व गरेका थिए।

धेरै खेल खेल्ने कीर्तिमान

नवौं विश्वकप क्रिकेटअन्तर्गत श्रीलंकाका सनथ जयसूर्याले इङ्ल्यान्ड विरुद्ध मैदानमा ओर्लेर एकदिवसीय क्रिकेटको ३ सय ८५ औं खेलमा सहभागी भएर नयाँ कीर्तिमान गरेका छन्। यसअघि यस्तो कीर्तिमान भारतका सचिन तेन्दुलकरको नाममा थियो। तेन्दुलकरले ३ सय ८४ एक दिवसीय क्रिकेट खेलेका छन्।

सुपर एटमा तीव्र प्रतिस्पर्धाको संकेत

खेल नम्बर २६

श्रीलंकाविरुद्ध दक्षिण अफ्रिका

सुपर एटको दोस्रो खेल दक्षिण अफ्रिका र श्रीलंकाबीच खेलियो। यो खेलमा दक्षिण अफ्रिकाले श्रीलंकालाई १ विकेटले पराजित गर्‍यो। गुयानाको जर्ज टाउनमा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै श्रीलंकाले ४९ दशमलव ३ ओभरमा सबै विकेट गुमाई २ सय ९ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा दक्षिण अफ्रिकाले ४८ दशमलव २ ओभरमा ५ विकेट गुमाई २ सय १२ रन बनाएर आफ्नो लक्ष्य प्राप्त गर्‍यो। यो खेलमा दक्षिण अफ्रिकाका चार्ल्स ल्याङ्गरभेल्ट तथा श्रीलंकाका लसिथ मलिङ्गा संयुक्त

सुपर एटको सातौं खेल न्युजिल्यान्ड र बंगलादेशबीच खेलियो। यो खेलमा न्युजिल्यान्डले बंगलादेशलाई ९ विकेटले पराजित गर्‍यो। एन्टिगुवा एन्ड बर्बुडाको सेन्टपिटर्समा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै बंगलादेशले ४८ दशमलव ३ ओभरमा सबै विकेट गुमाई १ सय ७४ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा न्युजिल्यान्डले २९ दशमलव २ ओभरमा १ विकेट गुमाई १ सय ७८ रन बनाएर खेल जित्यो। यो खेलमा न्युजिल्यान्डका शेन वॉन्ड म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर २९

अस्ट्रेलियाविरुद्ध बंगलादेश

सुपर एटको पाँचौं खेल अस्ट्रेलिया र बंगलादेशबीच खेलियो।

यो खेलमा अस्ट्रेलियाले बंगलादेशलाई १० विकेटले पराजित गर्‍यो। एन्टिगुवा एन्ड बर्बुडाको सेन्टपिटर्समा खेलिएको खेललाई वर्षाले बाधा पुऱ्याएपछि २२ ओभरमा सीमित गरिएको थियो। यो खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै बंगलादेशले ६ विकेट गुमाई १ सय ४ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा अस्ट्रेलियाले १३ दशमलव ५ ओभरमा कुनै विकेट नगुमाई १ सय ६ रन बनाएर खेल जित्यो। यो खेलमा अस्ट्रेलियाका ग्लेन म्याकग्राथ म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर ३०

वेस्टइन्डिजविरुद्ध श्रीलंका

सुपर एटको छैटौं खेल वेस्टइन्डिज र श्रीलंकाबीच खेलियो। यो खेलमा श्रीलंकाले वेस्टइन्डिजलाई १ सय १३ रनले पराजित गर्‍यो। गुयानाको जर्ज टाउनमा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै श्रीलंकाले ५ विकेट गुमाई ३ सय ३ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा वेस्टइन्डिजले ४४ दशमलव ३ ओभरमा सबै विकेट गुमाई १ सय ९० रन मात्र बनाउन सक्‍यो। यो खेलमा श्रीलंकाका सनथ जयसूर्या म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर ३१

बंगलादेशविरुद्ध न्युजिल्यान्ड

सुपर एटको सातौं खेल न्युजिल्यान्ड र बंगलादेशबीच खेलियो। यो खेलमा न्युजिल्यान्डले बंगलादेशलाई ९ विकेटले पराजित गर्‍यो। एन्टिगुवा एन्ड बर्बुडाको सेन्टपिटर्समा खेलिएको खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै बंगलादेशले ४८ दशमलव ३ ओभरमा सबै विकेट गुमाई १ सय ७४ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा न्युजिल्यान्डले २९ दशमलव २ ओभरमा १ विकेट गुमाई १ सय ७८ रन बनाएर खेल जित्यो। यो खेलमा न्युजिल्यान्डका शेन वॉन्ड म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेल नम्बर ३२

आयरल्यान्डविरुद्ध दक्षिण अफ्रिका

सुपर एटको आठौं खेल आयरल्यान्ड र दक्षिण अफ्रिकाबीच खेलियो। यो खेलमा दक्षिण अफ्रिकाले आयरल्यान्डलाई डकवर्थ लेविस नियमअन्तर्गत ७ विकेटले पराजित गर्‍यो। गुयानाको जर्ज टाउनमा खेलिएको खेललाई वर्षाले अवरोध पुऱ्याएपछि ३५ ओभरमा भारिएको थियो। यो खेलमा पहिले ब्याटिङ गर्दै आयरल्यान्डले ८ विकेट गुमाई १ सय ५२ रन बनायो। प्रतिउत्तरमा दक्षिण अफ्रिकाले ३१ दशमलव ३ ओभरमा ३ विकेट गुमाई १ सय ६५ रन बनाएर खेल जित्यो। यो खेलमा दक्षिण अफ्रिकाका ज्याक कालिस म्यान अफ दि म्याच घोषित भए।

खेलाडीसँगै जन्ती गए दर्शक

क्यारेवियन क्षेत्रले अहिले आयोजना भैरहेको नवौं विश्वकप क्रिकेट प्रतियोगिताबाट मनन्य आम्दानी गर्ने सोचाइ बनाएको थियो, तर उनीहरूको उक्त योजना विश्वकपको पहिलो चरणबाटै तुषारापात भएको छ। आयोजक राष्ट्रहरूले यस पटकको विश्वकपमा भारत र पाकिस्तानबाट आएका समर्थकबाट प्रशस्त आम्दानी गर्ने सोचाइ बनाएका थिए। विश्वकप प्रारम्भ हुने बेलामा होटलका सबै कोठा भरिएका थिए, तर भारत र पाकिस्तान नवौं विश्वकपमा सबैलाई आश्चर्यमा पारेर पहिलो चरणबाटै बाहिरिए, त्यसरी नै उनीहरूका समर्थक पनि होटलबाट बाहिरिए। समर्थकहरू बाहिरिने क्रम यसरी बढ्यो कि क्यारेवियन क्षेत्रको पर्यटन इतिहासमै एकै पटक पर्यटकहरूले होटल छोडे। यसबाहेक भारत र पाकिस्तानको लिग चरणपछि हुने सुपर एटको खेल हेर्न आउने मनसाय राखेर होटल बुकिङ गरेका दर्शकले पनि आफ्नो यात्रा स्थगित गरे। भारत र पाकिस्तानको पराजयले घाटामा परेको यो क्षेत्रको होटल व्यवस्थापनलाई उकास्न अहिले उनीहरूले आफ्नो होटलको शुल्कमा भारी कटौती गरिरहेका छन्, तर पनि उनीहरूले पाहुना भने पाउन सकेका छैनन्।

वाहिरिए। समर्थकहरू बाहिरिने क्रम यसरी बढ्यो कि क्यारेवियन क्षेत्रको पर्यटन इतिहासमै एकै पटक पर्यटकहरूले होटल छोडे। यसबाहेक भारत र पाकिस्तानको लिग चरणपछि हुने सुपर एटको खेल हेर्न आउने मनसाय राखेर होटल बुकिङ गरेका दर्शकले पनि आफ्नो यात्रा स्थगित गरे। भारत र पाकिस्तानको पराजयले घाटामा परेको यो क्षेत्रको होटल व्यवस्थापनलाई उकास्न अहिले उनीहरूले आफ्नो होटलको शुल्कमा भारी कटौती गरिरहेका छन्, तर पनि उनीहरूले पाहुना भने पाउन सकेका छैनन्।

साप्ताहिक विश्वकप क्रिकेट विज

प्रथम पुरस्कार

५ जनालाई १ वर्षसम्म साप्ताहिक

द्वितीय पुरस्कार

१० जनालाई ६ महिनासम्म साप्ताहिक

तृतीय पुरस्कार

२० जनालाई ३ महिनासम्म साप्ताहिक

१. विश्वकप क्रिकेट प्रतियोगिता सबैभन्दा धेरै पटक जित्ने मुलुक कुन हो ?
२. नवौं विश्वकप कतिवटा मुलुकले आयोजना गर्दै छन् ?
३. नवौं विश्वकपमा कतिवटा मुलुकले सहभागिता गर्दैछन् ?
४. नवौं विश्वकप कुन राष्ट्रले जित्नेछ ?
५. नवौं विश्वकपको 'म्यान अफ दि टूर्नामेन्ट' को हुनेछन् ?

जियमहरू

१. एकभन्दा बढी सही उत्तर प्राप्त भएमा गोलाप्रथाद्वारा निर्णय गरिनेछ। कान्तिपुर पब्लिकेसन (प्रा.) लि.को निर्णय नै अन्तिम हुनेछ।
२. पुरस्कार कान्तिपुर पब्लिकेसन (प्रा.) लि.को काठमाडौं सुविधानगरस्थित मुख्य कार्यालय र विराटनगर, पोखरा, भरतपुर र नेपालगन्जस्थित क्षेत्रीय कार्यालयबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ।
३. उत्तर २०६४ वैशाख १० गतेसम्म प्राप्त भइसक्नुपर्नेछ।
४. उत्तर पठाउँदा साप्ताहिकको कटिङ नै पठाउनुपर्ने छ। फोटोकपिलाई मान्यता दिइनेछैन। एक जनाले असीमित उत्तर पठाउन सक्नेछन्।
५. कान्तिपुर पब्लिकेसन (प्रा.) लि. सँग सम्बद्ध कर्मचारी तथा तिनका परिवारले प्रतियोगितामा सहभागी हुन पाउनेछैनन्।

उत्तर पठाउने ठेगाना

कान्तिपुर पब्लिकेसन (प्रा.) लि., कान्तिपुर, कम्प्लेक्स पो.ब. नं. ६०९९, तीनकुने, सुविधानगर, काठमाडौं

सहभागीको नाम :

ठेगाना :

फोन नम्बर :

कुरा गणतान्त्रिक खेलकुदको

काठमाडौं- चौधै अञ्चलका १ हजार ३ सय ६५ खेलाडीसहित करिब १ हजार ७ सय जनाको जमघटले पछिल्लो साता दशरथ रंगशालालाई निकै व्यस्त बनायो। यसै वर्ष मात्र गठन भएको नेपाल गणतान्त्रिक खेलकुद महासंघले आयोजना गरेको 'प्रथम गणतान्त्रिक खेलकुद महोत्सव २०६३' ले ती सबै खेलाडीलाई एकै ठाउँमा जम्मा गर्ने काम गर्‍यो। चार दिनसम्म चलेको प्रतियोगितामा पाँच खेल तेक्वान्दो, कराँते, एथलेटिक्स, किक बक्सिङ र भलिबल सामेल थिए।

देशभरका १४ वटै अञ्चलको सहभागिता रहे पनि राष्ट्रिय स्तरका खेलाडीहरूको जमघट रहेका विभागीय टिमहरू त्रिभुवन आर्मी क्लब, महेन्द्र पुलिस क्लब र सशस्त्र प्रहरी बलको सहभागिता नरहँदा प्रतियोगिताको रोमाञ्चकता भने केही कम देखिन्थो।

यही महोत्सवको माध्यमबाट नेकपा माओवादीका अध्यक्ष प्रचण्ड पहिलो पटक खेलकुद कार्यक्रममा देखिए। महोत्सवको उद्घाटन गरेका प्रचण्डले त्यस क्रममा दक्षिण एसियाली खेलकुदमा स्वर्णपदक जितेका सबै खेलाडीलाई सम्मानसमेत गरे। कार्यक्रममा वरिष्ठ माओवादी नेता बाबुराम भट्टराईलगायत केन्द्रीय स्तरका थुप्रै नेताको उपस्थिति थियो। अन्य दलका नेताहरूको उपस्थिति त्यहाँ देखिएन।

खेलकुदको सर्वोच्च निकाय राष्ट्रिय खेलकुद परिषदले वि.सं. २०५५ देखि राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गर्न नसकेको पृष्ठभूमिमा नेकपा माओवादी निकट मानिने महासंघको यो अभियानलाई धेरैले प्रशंसा पनि गरे। 'हामीले नेपाली खेलकुदमा नयाँ आयाम कोरेका छौं। यति धेरै खेलाडीलाई एकै ठाउँमा जमघट गराउनु चानचुने कुरा होइन।' गणतान्त्रिक खेलकुद महासंघका अध्यक्ष धुविक्रम मल्ल भन्छन्। मल्ल आगामी दिनमा यसलाई अझ बृहत् बनाउँदै लाने दावी गर्छन्। 'यो सुरुवात मात्र हो। अर्को वर्षदेखि हाम्रो खेलकुद एक महिना सम्म चल्नेछ।' मल्लले बताए।

हतारको आयोजना केही विश्लेषकले यो खेल

धुवतारा क्षेत्रीय च्याम्पियन

धरान- दमकको धुवतारा स्पोर्टिङ क्लब, क्षेत्रीय लिगको पहिलो संस्करणको इस्टर्न एन्फा च्याम्पियन्स लिग च्याम्पियन बन्न सफल भएको छ। सुनसरीको दुहवीमा चैत १४ गते सम्पन्न सुपर लिगको अन्तिम खेलमा धरानको टेम्के क्लब, सुनसरीलाई पराजित गर्दै धुवतारा क्षेत्रीय लिग च्याम्पियन बनेको हो।

उपाधि हत्याउनका निम्ति सुपर लिगको अन्तिम खेलमा धुवतारालाई निश्चित जितको आवश्यकता थियो। धुवतारा पराजित वा बराबरीमा रोकिए उपाधि टेम्केको पोल्टामा जाने निश्चित थियो, तर गाउँका दर्शकको समर्थन पाएको धुवताराले अन्तिम खेल २-० गोल अन्तरले आफ्नो पक्षमा पाउँदै पहिलो क्षेत्रीय लिग जित्यो।

क्षेत्रीय लिग विजेताको टुफीसँगै धुवताराले १ लाख रुपैयाँ पुरस्कार प्राप्त गर्‍यो। टेम्केले ५० हजार रुपैयाँ तथा उपविजेता टुफी प्राप्त गर्‍यो। सुपर लिगको तेस्रो टोली फत्तेपुरको न्यू त्रियुगा स्पोर्टिङ क्लब, सप्तरीले २५ हजार रुपैयाँ पुरस्कार तथा टुफी हासिल गर्‍यो।

-राजु घिसिङ

उत्कृष्ट घोषित खेलाडीहरू

एथलेटिक्स- नरेन्द्रप्रसाद भट्ट (सेती) र केशरी चौधरी (भेरी)
भलिबल- रामकरण चौधरी (जनकपुर), कोपिला उप्रेती (बागमती)
कराँते- विक्रम मेचे (मेची), रीतामार्थी सैजु (बागमती)
तेक्वान्दो जुनियर- अमृत महतो (नारायणी), बिपिना सिलवाल (बागमती)
तेक्वान्दो सिनियर- अविना राई (बागमती) राजेश केसी (बागमती)
किक बक्सिङ- भमा तामाङ (मेची), उदियमान, राम प्यारी चौधरी (सेती)
किक बक्सिङ- लोकबहादुर तामाङ (जनकपुर), उदियमान, मीनकृष्ण जोरा (सेती)

महोत्सवलाई 'आफूलाई चर्चित बनाउन आयोजना गरिएको हतार' का रूपमा लिए। 'हो, हामीसँग समय निकै कम थियो। त्यसैले सोचेजस्तो हुन सकेन। प्रचार-प्रसारको कमीले उद्घाटन कार्यक्रममा समेत सोचेजति दर्शक आएनन्।' मल्लले बताए।

अपारदर्शिता प्रतियोगिता आयोजनाका लागि करिब ३८ लाख खर्च भएको अनुमान आयोजक नेपाल गणतान्त्रिक खेलकुद महासंघको छ। अध्यक्ष मल्ल ४५ लाख लाग्ने अनुमान गरिए पनि कम खर्च

भएको बताउँछन्। सहभागी सबै खेलाडीलाई गाडीभाडा र होटल खर्चदेखि टुक्रासुट र क्यापसमेत व्यवस्था गरिएको थियो। यति ठूलो कार्यक्रम आयोजना गर्न कहाँबाट पैसा आयो? आयोजक स्वयं यस विषयमा खुलेर कुरा गर्न चाहँदैनन्। 'त्यसबारेमा कसरी बताउने? सहयोगी साथीभाइका कारण यो सम्भव भएको हो।' मल्ल बताउँछन्। घुमाउरो पारामा उनी सबै रकम चन्दाबाट उठेको बताउँछन्। चन्दाकै कारण नेकपा माओवादीले सबैतिरबाट दबाव भेल्नुपरेको अवस्थामा ऊसँग

निकट महासंघको अपारदर्शी अर्थ संकलनप्रति धेरैले औला ठडाएका छन्।

नव गणतान्त्रिकहरू

'प्रथम गणतान्त्रिक खेलकुद महोत्सव २०६३' को उद्घाटनमा सहभागी भएका सबै जना त्यतिवेला दंग परे जतिबेला राजन खत्री कार्यक्रममा उद्घोषकका रूपमा देखा परे। राजन खत्री ती व्यक्ति हुन् जो जनआन्दोलन-२ सफल नहुँदासम्म राजाको माघ १९ कदमका अन्धभक्त रहे। राजन सोही कारणले पूर्व राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् सदस्य सचिव किशोरबहादुर सिंहका समेत खास मानिस मानिन्थे।

जनआन्दोलन-२ चलिरेहेकै बेला पनि त्यसको खुलेर विरोध गर्नेमध्येका एक राजन त्यसअघि सार्वजनिक ठाउँमै राजनैतिक दलका शीर्ष नेताहरूलाई गाली गरेर थाक्दैनथे। त्यति मात्र होइन, तत्कालीन शाही नेपाली सेनाको टेलिभिजन कार्यक्रम 'भाटोले मादैन' को सूत्रधार समेत भै भन्दा गर्व गर्ने राजन एकाएक कसरी गणतन्त्रवादी भए?

यो भर्खरै गठन भएको संस्था हो। यस्तो अवस्थामा केही नराम्रा मानिस आउन सक्छन्। राजन संगठनमा प्रत्यक्ष रूपमा सहभागी नभए पनि हामीलाई सहयोग गर्न चाहने मानिस हो। ऊजस्तै धेरै मानिसका बारेमा हामी अध्ययन गर्दैछौं। अध्यक्ष मल्ल भन्छन्। 'त्यसैले आगामी वैशाखमा हामी राष्ट्रिय सम्मेलन गर्दैछौं। त्यसवेला त्यस्ता व्यक्तिहरू स्वतः पाखा लाग्नेछन्।

अर्का राजावादी डा. प्रकाश प्रधानलाई समेत महासंघको केन्द्रीय समितिमा राखिएपछि नै धेरैले महासंघको शुद्धतामा औला ठडाएका थिए।

-कपिल ज्ञवाली

५ प्रश्न

विनोद दास, राष्ट्रिय क्रिकेट टिमका कप्तान एवं नेपालको क्रिकेट इतिहासमै सर्वाधिक सफल बलरहरूमध्ये एक। पछिल्लो एक दशकदेखि विनोदले नेपालका लागि विभिन्न उमेर समूह तथा सिनियर लेभलका अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट प्रतियोगिताका लागि नियमित रूपमा स्थान बनाउँदै आएका छन्।

विश्वकप कसरी हेर्दै छ ?

पहिलो चरणजस्तो दोस्रो चरणका खेलहरू पनि घरमै बसेर हेर्दैछु। मेरो साथमा क्रिकेट खेलाडी दीपेन्द्र चौधरी पनि छन्। दुई जना बसेर हेर्दा रमाइलो भएको छ।

विश्वकप कसले जित्ला ?

मेरो विचारमा अस्ट्रेलियाले जित्छ। प्रतियोगिता सुरु हुनुपूर्व फर्मबाहिर रहेको अस्ट्रेलियाई टिम प्रतियोगिता सुरु भैसकेको अवस्थामा आफ्नो स्वाभाविक लयमा फर्किएको छ। उसका सबै खेलाडी फर्ममा छन्। एक जना खेलाडी मात्र पनि अस्ट्रेलियालाई खेल जिताउन पर्याप्त हुन सक्छ।

अब कस्तो नतिजा आउन सक्छ ?

म अस्ट्रेलियासँग दक्षिण अफ्रिका, श्रीलंका तथा न्युजिल्यान्डमध्ये

एकले फाइनल खेल्नु भन्ने चाहन्छु। किनभने यी तीन टिमले डिफेन्डिङ च्याम्पियनलाई कडा चुनौती दिन सक्छन् र फाइनललाई रोमाञ्चक बनाउन पनि। त्यसमा पनि अस्ट्रेलियापछि श्रीलंका सबैभन्दा ठूलो दावेदारका रूपमा देखिएको छ। पिच राम्रो भयो भने श्रीलंकालाई केही गाह्रो पर्न सक्छ, तर स्लोपिचमा उनीहरू जो-सुकैलाई हराउने हैसियत राख्छन्।

पहिलो चरणका खेलहरू हेर्दा कस्तो लाग्यो ?

वास्तवमै पहिलो चरण खल्लो रहयो। भारत र पाकिस्तानजस्ता टिमको पहिलो चरणबाटै विदाइ दुःख्द कुरा हो। जहाँ क्रिकेट सबैभन्दा लोकप्रिय खेल छ, ती देशहरू यसरी पराजित हुनु पक्कै राम्रो कुरा होइन। यद्यपि त्यही दबावका कारण उनीहरू हारेका पनि हुन सक्छन्। विश्वकपमा सहभागी टिममध्ये भारत सबैभन्दा सन्तुलित टिम थियो। बाँकी टिमभन्दा पनि अस्ट्रेलियाका लागि भारत सबैभन्दा खतरनाक प्रतिद्वन्द्वी हुन सक्ने अनुमान मैले गरेको थिएँ। अर्कातर्फ अनुमान नै लगाउन नसक्ने टिम पाकिस्तान पनि हो। पाकिस्तानले जसलाई पनि हराउन सक्छ र कुनै दिन आयरल्यान्डजस्तो सजिलो प्रतिद्वन्द्वीसँग पनि हार्न सक्छ। क्रिकेटमा यस्तो भैरहन्छ।

खेलाडीको प्रदर्शनलाई कसरी हेर्नुभएको छ ?

मलाई मन पर्ने खेलाडीहरू ब्रेट ली र सोहेब अख्तरले यसपटक विश्वकप खेल्ने पाएनन्। अर्का मन पर्ने दक्षिण अफ्रिकाका शान पोलकले पनि राम्रो खेल्न सकेका छैनन्। अस्ट्रेलियाका म्याथ्यु हेडेन र माइकल क्लार्क, दक्षिण अफ्रिकाका एबी डी भिलियर्स तथा न्युजिल्यान्डका ज्याकोब ओरामले निकै राम्रो गरेका छन्।

कान्तिपुर गाथा

विचारि नेत्र

किचेनकोठाको ढोकाको कापवाट कालीबहादुर कार्की छक्क परेर हेर्दै थियो घरमा आएका मानिसहरूलाई। यस्ता सुकिला र अनौठो लुगा लगाएका मानिसहरू कालीले कहिल्यै देखेको थिएन। कालीबहादुरले पछि थाहा पायो, रेशमबाबु पढनका लागि बाहिर जाँदैछन्। त्यही खुसीमा मालिक-मालिकनीले भोज दिएका हुन्। भोजमा मानिसहरू रक्सी पिउँदै थिए र एक-अर्काको हात समातेर बेस्सरी हाँसे पनि थिए। म्यूजिक सिस्टममा हिन्दी गीत बजिरहेको थियो। दैलेखी केटो काली आफैँ त्यो भोजमा सामेल नभए

पनि रमाइरहेको थियो। प्रगतिशील लेखकहरूले उसको मनभित्र मालिक मालिकनीप्रति चरम घृणाको भाव देखे पनि वास्तवमा कालीबहादुरको मनमा त्यस्तो घृणा थिएन। हो, आफ्नो परिवार गरिव भएकोमा क्षोभ पक्कै थियो। कालीबहादुर यसलाई भाग्यको खेला मान्थ्यो, किनभने उसको बाबुले गरिवीलाई भाग्यको खेला भन्ने गरेको थियो।

रेशम बाहिर कहाँ पढ्न जाने हो, कालीलाई थाहा थिएन। उसले सुर्खेत, नेपालगन्ज र दाङबाहेक अरु ठाउँको नाम पनि सुनेको थिएन। कान्तिपुरको नाम पहिलो पटक सुनेको मालिकसँग यता आउने बेलामा मात्रै हो। उसको जीवनको सबैभन्दा डरलाग्दो र सबैभन्दा रमाइलो क्षण पनि कान्तिपुर आउँदा नै थियो। मालिकले उसलाई हेलीजहाज चढाएर ल्याएका थिए यता। हेलीजहाज उड्नका लागि खुट्टो छाडेर उँभो लाग्ने बेलामा कालीबहादुर निकै डराएको थियो। उसलाई कहाली लागेको थियो

र चिच्याउन खोजेको थियो। तर, जहाजमा बसेका सेनाका हाकिम र मालिकको डरले ऊ चिच्याउन सकेको थिएन। मानिसको डरलाई पनि डरले नै थिच्छ।

पार्टीमा बजेको चर्को संगीतको बीचमा काली सोच्दै थियो, रेसमलाई पढ्न पठाएपछि मालिक-मालिकनीले आफूलाई पनि पढ्न पठाउनेछन्। उसले मनमनै ठान्यो, भोलि विहान ऊ मालिकसँग यो कुरा गर्नेछ। उसलाई मालिकनीको सहमतिबिना मालिक बाथरुम पनि जान सक्दैनन् भन्ने कुराको ज्ञान थिएन। उसको बालबुद्धिमा यस्तो ज्ञान आउने सम्भावना पनि थिएन।

पार्टी राति अघेर सकियो। पाहुनाहरू सबै गैसकेपछि मालिक-मालिकनी पनि सुत्न गए। काली भाँडा माफुन र घर सफा गर्न लाग्यो। गर्दागर्दै रात बितिसकेको उसले पत्तै पाएन। विहानीपख ऊ आफ्ना आकांक्षाहरूको सिरानी हालेर सुत्यो। ऊ यति थाकेको थियो कि त्यो थकाइमा उसले सपनासम्म पनि देख्न सकेन। विहान ऊ उठ्दा घरमा रजिना मात्र थिए। मालिक-मालिकनी अफिस गैसकेका थिए। उसले चकमन्न घरलाई नियालेर हेर्‍यो। रजिना कसैसँग फोनमा कुरा गर्दै थिए, पार्टी निकै रमाइलो भयो। रेशम गएपछि त म पनि पढ्न जाने हो अमेरिका अर्को वर्ष।

कालीले सोच्यो, ऊचाहिँ कहिलेदेखि जाने हो पढ्न ?

सेतो पार्टीमा रंगीचंगी

तस्विर : ई नसा डट कम

साप्ताहिक समाचार

काठमाडौं- नयाँ वेव पोर्टल आरम्भ गरेयता आफ्नो समूहसँग रमाइलो गर्न नभ्याएका अभिनव कसजु गत शुक्रवार राति नौ बजे समूहसहित ठमेलको जे बारमा देखापरे। आफूलाई सामान्य पार्टी चरा मान्ने कसजु जे बारमा सेतो सर्ट लगाएर पुगेका थिए। किन त ? उनको जवाफ थियो- 'पार्टीको थिम मान्नेप्यो नि।' उनको भनाइ सही थियो। त्यहाँ एउटा थिम पार्टीको आयोजना भैरहेको थियो र पार्टीको थिम थियो- सेतो पहिरन।

त्यसैले पनि पार्टीको शीर्षक नै राखिएको थियो- 'हवाइट पार्टी'। पूर्व म्यानहन्ट नेपाल सुहृद ज्योति आफ्नी श्रीमतीका साथ सेतो पहिरनमा नाच्दैथिए भने लक्स व्युटी क्विन सोनु पौडेल पनि सेतो सर्टमा खुलेकी थिइन्। उपस्थित मोडल तथा आगन्तुकहरूमा अधिकांशले पार्टीको थिममा ध्यान पुऱ्याएका थिए भने केही त रातो, कालो, रंगीचंगी पहिरनमा पनि उपस्थित थिए। उक्त पार्टीका बारेमा माहुरी डटकमका धितिज रेग्मी भन्दै थिए- 'व्यवस्थित तरिकाबाट गरिने यस्ता पार्टीमा रमाइलो हुँदो रहेछ।'।

एफटिभी फेशन ठमेलमा

साप्ताहिक समाचार

काठमाडौं- चैसको बोर्डजस्तो सेतो-कालो च्याम्पमा मोडलहरू क्याटवाक गर्दै आए। प्रतीभारत दर्शकहरू दंग परे। यद्यपि मोडलहरू अझै खुलेका थिएनन्। उनीहरूले साडी तथा सलवार-कुर्याका केही डिजाइन देखाए। कोरियोग्राफर तथा संयोजक सुनीलसिंह ठकुरी भन्दै थिए- 'हट सिक्वेन्स बाँकी नै छ।' दोस्रो सिक्वेन्समा ती मोडलहरू लेहंगामा देखिए। उनीहरू अघिल्लो सिक्वेन्सभन्दा अझै बढी आकर्षक देखिएका थिए। लगत्तै तेस्रो सिक्वेन्स सुरु भयो। यो सिक्वेन्स निकै रमाइलो थियो। पृष्ठभूमिमा हिपहप गीत बजिरहेको थियो भने च्याम्पमा छ जना मोडल हिपहप फेशनमा क्याटवाक गर्दै थिए। एकपछि अर्को सिक्वेन्समा

कोरियोग्राफर सुनीलले भनेजस्तो मोडलहरू अझ 'हट' रेखिँदै थिए।

अर्को सिक्वेन्समा मोडलहरू मिनी स्कर्टमा आफ्नो सुन्दरता देखाउँदै थिए। त्यसपछि 'वेस्टर्न मिक्स' नामकरण गरिएको सिक्वेन्समा मोडलहरू रंगीचंगी र आकर्षक देखिए। यो सिक्वेन्स अन्तिम थियो। ठमेलको एकमात्र फेशन बार 'एफटिभी'मा हरेक शुक्रवार फेशन सोको आयोजना हुन थालेको पाँच महिना पुग्यो। ठकुरीका अनुसार फेशन सोमा त्यही साता बजारमा नयाँ आएका पहिरन तथा फेशन सामग्रीहरू प्रदर्शन गरिन्छ। नृत्य, गजल, दोहोरीजस्ता मनोरञ्जनले रेस्टुरा तथा बारमा स्थान पाएपछि फेशन सोलाई पनि बारको आकर्षण बनाउने एफटिभी पहिलो हो।

चैलाको घन्काई, अप्सराको नाच

साप्ताहिक समाचार

काठमाडौं- 'विडी जलाइले जीगरसे पिया, जीगरमा पडी आग है...' विन्कूले विपासा वसुको शैलीमा मञ्चमा एउटी नृत्याङ्गना देखा परिन्। रातको नौ बजिसकेको थियो। बलिउडको उक्त चर्चित आइडम गीतमा पहिलो पटक लाइभ डीजे मिक्स गर्दै थिए- डीजे रोबिन र डीजे उज्ज्वल। उनीहरू एकपछि अर्को गीतमा डीजे मिक्स गर्दै हयात होटलको रक्स बार घन्काउँदै थिए भने गीतको तालमा द एञ्जल्स भनेर नामकरण गरिएको तीन सुन्दरी मञ्चमा जाँदै नाच्ने। नाच्ने मुड बनाएर रक्स पुगेकाहरू उनीहरूले जसो गरी नाच्थे, त्यसकै सिको गर्दै थिए। डीजे रुममा ती दुई जना डीजेका गुरु डीजे राजु देखा परे। उनले आफ्नो लोकप्रिय रिमिक्सलाई अझै मिक्स गर्दै बजाए- 'च्याङ्वा होन च्याङ्वा'।

मञ्चको छेउमा रहेका खाली ठाउँमा नाच्नेहरू बढ्न थाले। सिग्नेचरको प्रायोजन तथा काठमाडौं

पोस्टको सहयोगमा सम्पन्न उक्त पार्टीमा गुरु डीजे र चैला डीजेहरूले पाले पालो 'कजरारे', 'आजकी रात', 'क्या मुझे प्यार है' जस्ता हिन्दी रिमिक्स, साकिरा, ड्याडी याङ्की, एकोन, ब्याक आइज पिजका हिट नम्बरहरूको मिक्सका साथै नेपाली रिमिक्सहरू घन्काएका थिए। विहान ९ बजेदेखि साँझ ५ बजेसम्म कार्यालयको काममा व्यस्त कर्मचारीहरूका लागि आयोजना गरिएको उक्त पार्टीको शीर्षक नै राखिएको थियो- 'नाइन टु फाइभ'। यसैगरी शनिवार दिउँसो कलेजका विद्यार्थीहरूका लागि रक्समा सम्पन्न डे डिस्कोमा राजुका अन्य चैलाहरू डीजे बाबु, डीजे राई तथा डीजे डी डेभिलले आफ्ना गुरुसँगै भन्डै साढे चार घण्टा विभिन्न हिपहप नम्बरहरू बजाएर आगन्तुक युवायुवतीलाई नचाए।

बाग्लुङमा रेसिलड

लालप्रसाद शर्मा

बाग्लुङ- महेंद्र क्याम्पसको प्राङ्गण। ठूलो संख्याका दर्शक निकै उत्सुकताका साथ बसेका थिए। त्यहाँ प्रजिअ, सुरक्षा निकाय, कर्मचारी र केही राजनीतिज्ञ पनि थिए। सबै दर्शक उत्सुक मात्र होइन, जिज्ञासु पनि थिए।

बाग्लुङवासीले गत चैत १६ गते शुक्रवार रेसिलड खेल प्रत्यक्ष देख्न पाए। सबै दर्शकको जिज्ञासा

मेटाउनुका साथै पर्याप्त मनोरञ्जन दिलायो, सगरमाथा रेसिलड मनोरञ्जन संघले। टेलिभिजनमा मात्र देखिएको थियो, खेल अभिनय मात्र नभै साँच्चिकै हुने रहेछ, -दर्शकहरू प्रतिक्रिया व्यक्त गरिरहेका थिए।

उक्त अवसरमा नेपालका १० जना व्यावसायिक रेस्टरले खेल देखाएका थिए। पहिलो खेल आर.के. र लिजर्ड किडवीच भएकोमा आर.के. विजयी भए। दोस्रो खेल साइन्ट र

सोल्जरबीच भएकोमा नकूल आएर धाँधली गरेपछि बीचैमा रोकिएको थियो। तेस्रो खेल अजिङ्गर र बिच्छीबीच भएकोमा अजिङ्गर विजयी भए भने चौथो खेल देवादी ग्रेट र बाबा बुईबीच भएकोमा ग्रेट विजयी भए। खेलमा उद्वेगप्रसाद थपलियाले रेफ्रीको भूमिका निर्वाह गरेका थिए। सबै खेल सिङ्गल हुन्।

रेस्टरहरूले टेबुल भाँचेको, कुर्ची र घैटोले हानेको दृश्य देखेर दर्शकहरू पनि उत्तेजित भए। दर्शकहरू हान्, ठोक् भन्दै हुटिड गरिरहेका थिए। रेस्टरहरू एक-आपसमा लडेर अरूलाई मनोरञ्जन दिने खेल भए पनि प्रत्यक्ष आँखाले हेर्दा निकै रमाइलो भएको प्रजिअ कृष्णप्रसाद लम्सालले बताए। लम्सालले घन्टी बजाएर खेलको उद्घाटन गरेका थिए।

बाग्लुङमा देखाइएको खेल चौथो भएको व्यवस्थापक सुरेन्द्र भण्डारीले बताए। भण्डारीका अनुसार यसअघि नुवाकोटमा दुई र काठमाडौंको रंगशालामा एक गरी तीन पटक यस्तै प्रतियोगिता भैसकेको छ। आगामी साता पोखरामा हुन लागेको फेवा महोत्सवमा टाईबेल्टसहित प्रदर्शन खेल खेलाइने भण्डारीले बताए।

होटल तालीम

★Cook ★Waiter ★Bakery
★Housekeeping ★Front Office
★Bartender ★Hotel Mgmt
★F & B Mgmt ★Tour & Travel Mgmt
★Airlines Ticketing ★Tour Operation
Care Giver & Domestic Helper

ओरिएण्टल हस्पिटालिटी (होटल)
एण्ड टुरिजम ट्रेनिङ सेन्टर प्रा. लि.
नयाँ बानेश्वर (एभरेस्ट होटलसंगै)
फोन नं: ८८२३८०९
(विहान ९:०० देखि बेलुका ९:०० सम्म)
(शनिवार विहान १०:०० देखि दिउसो २:०० सम्म)

होटल तालीम

होटल सुम्जुङ्गमा
Cook-Indian, Chinese,
Continental Waiter, Bar Man,
Room Boy, House Keeping लगायत
सम्पूर्ण होटल तालीममा धर्म धर्माध्यम
लिइँदछ।
हाका विशेषताहरू
1. Cook Training गर्नका लागि English
तथा Waiter Training सिक्नेमा
2. आफ्नै होटलमा सम्पूर्ण तालीम दिइने।
HOTEL KHUMJUNG Training Centre
चक्रपथ, महाराजगंज, नारायण पोखरा चोकबाट ३ मिनेट पूर्व
City Office:- रानीपोखरी, जमल
विश्वज्योती हलसंगै, Ph:- 4249576

तालिम

फोटोग्राफी
मिडियोग्राफी
कलरल्याब
लेगिनेशन
डिजिटल फोटोग्राफी
सम्पर्क: डिजिटल मिडियोग्राफी
अरुण दत्त पब्लि डायरा
वि.सं. २०५३ देखि निरन्तर.....
मान्यता प्राप्त पहिलो फोटो, मिडियो इन्डिस्ट्रि
नेपाल फोटोग्राफी ट्रेनिङ इन्स्टिट्यूट
भोटाहटो, साभो भण्डार माथिल्लो तल्ला, काठमाण्डौं
२१९९०३७, ८२९६२९९

अंग्रेजि
दुई महिना मै!
*Basic *Intermediate *Advance
जान्दै नजान्ने हरूको लागि विशेष व्यवस्था
Free:Books, Cassetts & Video-CDs

TOEFL, IELTS
Study in:
UK, USA, Australia
Free: Email
& Internet
Computer:
Basic to Diploma

Getway 4241870
Educational Consultancy P. Ltd
Bagbazar, KTM.

होटल तथा पर्यटन तालिम

★ Tour & Travel Mgmt
★ Tour Operation
★ Airlines & Travel
(Amadeus, Abacus & Galileo)
★ Hotel Management
★ F & B Management
★ Cook ★ Front Office
★ Waiter ★ Bartender
★ Bakery ★ Housekeeping

SATS Course मा आधारित नानात्म
Compare our quality with the others

सम्पर्क: सांजीला पर्यटन
तथा होटल तालिम केन्द्र
नयाँ बानेश्वर चोक (अन्तराष्ट्रिय
सभा केन्द्रको पानी ट्यांकीको पश्चिम)
०८८७५९९३/८८७२५५३
(विहान ९:०० देखि बेलुका ९:०० सम्म)